Bestuursverslag 2022

Samenwerkingsverband VO Waterland - Brinnummer VO 2707

1. Algemene informatie **4**
1.1 Juridische structuur en organisatiestructuur 4
1.2 Missie, visie, doelstellingen en ambitie van het samenwerkingsverband 6
1.3 Activiteitenplan 2018-2022 en 2022-2026: wat hebben we afgesloten en waar werken we aan door? 7
1.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten) 13

2. Algemeen instellingsbeleid **14**
2.1 Inrichting en medewerkers van het samenwerkingsverband 14
2.2 Inrichting overige organisatieonderdelen 21
2.3 Ondersteuningsarrangementen inclusief VSO (toelaatbaarheidsverklaringen) 25

3. Interne beheersing en toezicht (governance ontwikkelingen) **33**
3.1 Verslag intern toezicht 33
3.2 Ondersteuningsplanraad (OPR) 36
3.3 Mediatie, bezwaren, klachten en geschillen 37

4. Financieel beleid **38**
4.1 Analyse van de financiële situatie 38
4.2 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen 39
4.3 Vergelijking met de balansposten van het vorig jaar (2021) 40
4.4 Analyse met het in de begroting opgenomen beleid 40
4.5 Analyse kasstromen (waaronder financieringsstructuur, investeringen en (onttrekkingen van) voorzieningen) 40
4.6 Treasuryverslag en verslag van het gevoerde Treasurybeleid 40
4.7 Aan- en inkoopbeleid 41

5. Continuïteitsparagraaf **41**
5.1 Cijfers 42
5.2 Risicobeheersing 43
5.3 Bestemming van het resultaat na aftrek van de reserve 43
5.4 Verwachte personele bezetting en leerlingaantallen 44
5.5 Meerjarenbegroting 2023-2027, model Infinite versie 10.0 45

Inleiding en leeswijzer

Geachte lezer,

Voor u ligt het jaarverslag van het samenwerkingsverband VO Waterland, dat betrekking heeft op kalenderjaar 2022. Terwijl we in dit verslag vooral terugblikken kijken we ook vooruit. De transitie van het samenwerkingsverband naar een organisatievorm met een onafhankelijke raad van toezicht is in 2022 in gang gezet om in 2023 definitief vorm te krijgen. In 2022 is een nieuw Ondersteuningsplan 2022-2026 vastgesteld dat vanaf september leidend is voor de activiteiten. We gaan onderweg naar inclusiever onderwijs!

Om dit mogelijk te maken investeren we in een intensievere samenwerking tussen het speciaal en regulier onderwijs. Op 6 oktober 2022 vond een startbijeenkomst met als titel 'Excluses' plaats voor bestuurders van onderwijs/samenwerkingsverbanden en gemeenten om samen te verkennen wat inclusie voor ons betekent en welke vragen we onszelf kunnen stellen. Bijvoorbeeld wat onze exc(l)uses' eigenlijk zijn om leerlingen niet allemaal in een reguliere school te laten meedoen; of waarom werken er eigenlijk nauwelijks medewerkers met een fysieke handicap in het onderwijs? Docenten zijn uitstekende rolmodellen. Het werd ons duidelijk dat we nog een lange weg te gaan hebben. Daarom organiseren we in 2023 een conferentie met verschillende sprekers die inclusie vanuit een veelheid van invalshoeken belichten voor ouders, leerlingen en medewerkers van scholen. We willen dat het gesprek over wat inclusie in onze regio kan betekenen, breed gevoerd wordt. Het jaarverslag 2023 staat straks hopelijk vol met mooie ideeën en resultaten naar aanleiding van het gesprek dat we hier met iedereen over willen voeren.

Maar nu eerst: het bestuursverslag 2022 met een terugblik op het afgelopen jaar. Ik dank u voor uw interesse en wens u veel leesplezier!

In hoofdstuk 1 worden missie, visie, doelstellingen en ambities van het samenwerkingsverband beschreven die leidend zijn voor het gevoerde beleid en uitvoering van taken. Tevens vindt u in dit hoofdstuk een matrix, met daarin een beschrijving van de resultaten aan de hand van het vastgestelde activiteitenplan zoals opgenomen in het Ondersteuningsplan 2018-2022.

In hoofdstuk 2 wordt geschetst hoe de organisatieonderdelen zijn ingericht, welke taken er per onderdeel worden uitgevoerd, hoe samenwerking rondom overgangen wordt vormgegeven en hoe de kwaliteitsverbetering plaatsvindt. Tevens vindt u hier cijfermatige informatie.

Hoofdstuk 3 beschrijft de wijze waarop het intern toezicht is gerealiseerd (Governance)

In hoofdstuk 4 wordt het financiële beleid beschreven.

Hoofdstuk 5 sluit af met een blik op de toekomst.

Marianne van Zanten, MSc,
Directeur

Bestuursverslag
Met instemming van de ondersteuningsplanraad vastgesteld door het bestuur op 19 april 2023.

Naam	Samenwerkingsverband VO Waterland
Werkgeversnummer	21597
Postbus	890
Bezoekadres	Flevostraat 257
Postcode	1440 AW
Woonplaats	Purmerend

1. Algemene informatie

1.1 JURIDISCHE STRUCTUUR EN ORGANISATIESTRUCTUUR

Juridische structuur

De rechtspersoon is een Stichting met de naam: Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Waterland (VO 2707)

De Stichting is opgericht in 2001. Op 18 oktober 2013 zijn de statuten en bestuurssamenstelling gewijzigd in verband met de wetswijzigingen passend onderwijs per 1 augustus 2014. Een nieuwe statutenwijziging is aanstaande, ingangsdatum verwacht mei 2023.

De Stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder KvK nummer 37097099.

Aan de Stichting zijn de volgende partijen verbonden:

- Stichting Katholiek Onderwijs Volendam, zijnde het bevoegd gezag van het Don Bosco College te Volendam; Brinnummer 20GS, (VMBO, HAVO, VWO);
- Stichting VONK, zijnde het bevoegd gezag van het Clusius College-VONK locatie Purmerend, Brinnummer 25EF, (VMBO);
- Stichting Atlas College, zijnde het bevoegd gezag van De Triade locatie Edam; Brinnummer 25DA, (VMBO);
- Stichting Purmerendse ScholenGroep, zijnde het bevoegd gezag van de Purmerendse Scho-lenGroep te Purmerend met SG W.J. Bladergroen, SG Gerrit Rietveld, SG Antoni Gaudí, SG Nelson Mandela, Jan van Egmond Lyceum, Da Vinci College en VITA 10-14 college te Purmerend, Brinnummer 01EO, (Praktijkonderwijs, VMBO, HAVO, VWO, 10-14 onderwijs);
- Stichting Zaam, zijnde het bevoegd gezag van het Bernard Nieuwentijt College te Monnickendam; Brinnummer 17VF04 (VMBO, onderbouw HAVO);
- Stichting iHUB, zijnde het bevoegd gezag van het VSO Altra College locatie Purmerend; Brinnummer 17IQ12;
- Stichting OPSPOOR, zijnde het bevoegd gezag van de OSVO Martin Luther Kingschool te Purmerend, Brinnummer 15DZ00, (ZMLK);

Organisatiestructuur

Bestuurssamenstelling

Het bestuur van de Stichting bestaat vanaf de oprichting uit 7 bestuursleden, waarvan twee leden, de secretaris en penningmeester, het dagelijks bestuur vormen en 5 leden toezicht houden. Het voorzitterschap is belegd bij een onafhankelijk voorzitter.

Naast het bestuur kent de Stichting een directeur die belast is met, door het bestuur gemandateerde taken en bevoegdheden.

De directeur is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken van het samenwerkingsverband en de uitvoering van het beleid.

In de bestuursvergaderingen wordt de voortgang van uitvoeringsbesluiten gerapporteerd en vindt toetsing plaats of een en ander verloopt binnen de beleidskaders. De directeur doet verslag van belanghebbende zaken binnen het samenwerkingsverband.

Het activiteitenplan (zie 1.3 voor het resultaat van 2022) is zes-wekelijks aangevuld met de stand van zaken door de directeur en besproken met het dagelijks bestuur; ter kennisname toegevoegd aan de vergaderdocumenten van het toezichthoudend bestuur (verticale verantwoording); én dient als onderlegger voor het gesprek met de Ondersteuningsplanraad (horizontale verantwoording).

Binnen de Stichting is een stuurgroep ingesteld van schoolleiders van alle scholen. De stuurgroep is samen met de directeur beleidsvoorbereidend en adviseert het bestuur.

Organogram samenwerkingverband

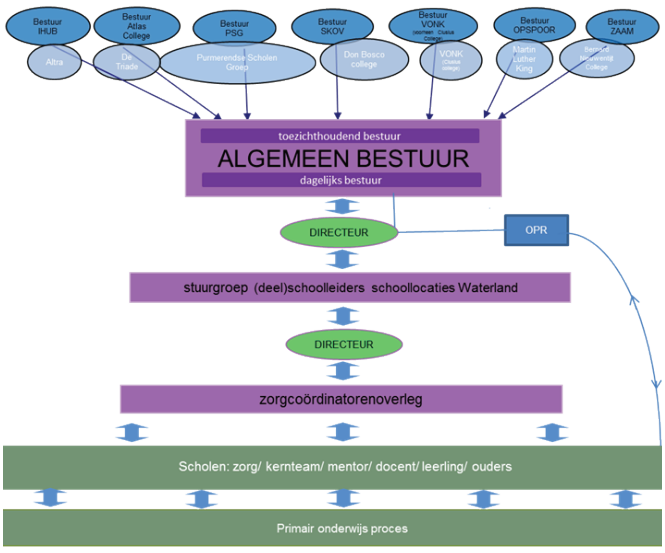

1.1.1 Overzicht medewerkers in dienst bij-, of met taken exclusief voor- het Samenwerkingsverband

Functie	In dienst bij SWV d.d. 31 december 2022	In dienst bij aangesloten schoolbestuur, bekostigd door SWV	Inhuur extern/zzp	Toelichting indien afwijkend t.o.v. vorig boekjaar
Koepelorganisatie				
Directeur	0,9 fte			
Management assistent/ coördinatie centrale scholing		0,6 fte		
Beleid-kwaliteitsmedewerker VSV incl. aanjager overstapdashboard MBO Z-W	0,35 fte			
Deskundigen/orthopedagogen (3 medewerkers)	1,575 fte			inzet t.b.v. advies arrangementen en evaluaties VSO leerlingen is uitgebreid ivm meer vraag MDO o.l.v,. deskundige
Deskundigen/psycholoog-arrangementen	0,3 (+0,1 t.o.v. 2021)			
Deskundigen/voorzitter TLV evaluaties	0,2		Jan t/m juni 0,034 fte	
Deskundige LWOO/PrO			mei t/m sept 0,2078 fte	
Stagiaire ortho/psych.				
Administratie		0,4 fte		
Controller			0,1 fte	Vanaf augustus 2022
Onafhankelijk voorzitters bestuur en auditcommissie	Oktober 22 – februari 23 0,0995			
Secretaris OPR			p.m.	
Begeleiders Passend Onderwijs (BPO)				
Begeleider Passend Onderwijs	3,35 fte	1,4 fte		
Assistent Begeleider Passend Onderwijs	0,8 fte			
Schoolmaatschappelijk werk-plus (smw+)				
Schoolmaatschappelijk werker +		0,6 fte		
Stagiaire		0,6 fte		
ReboundTOM (tussenvoorziening)				
Coördinator/ hoofddocent	0,4 fte			Totale inzet 3,575 fte.
Docent (2 medewerkers)		1,2 fte		
Onderwijsassistent (2 medewerkers)		0,8 fte		
Nask docent			0,4 fte	
Sport docent			0,075 fte	
Stagiaire	-	-	0,7 fte	
Voorkomen Voortijdig Schoolverlaters en ondersteuning individuele leerlingen bij het stappenplan re-integratie/ symbiose VSO-VO				
Transitie/Overstapcoach VO-MBO (2 medewerkers)			1 fte	
Overstapcoach VSO-VO			0,2 fte	

1.1.2 Leerlingaantallen

Bron: DUO kijkglazen	**Schooljaar**	**2019-2020**	**2020-2021**	**2021-2022**	**2022-2023**	**2023-2024**
	Teldatum T-1 Tot en met 21-22: 1 oktober t/m 21-22 alle schoolsoorten Vanaf 22-23: regulier VO T-1 1 oktober. VSO T-1 teldatum 1 februari (vlp aantallen)	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
(regulier) Voortgezet Onderwijs	Totaal voortgezet onderwijs (excl. VSO)	7192	6923	6743	6688	
	Nieuwkomers	63	15	14	123	
	Leerweg ondersteunend onderwijs (LWOO)	867	865	637	703	
	Praktijk school (PrO)	191	206	191	198	
Voortgezet Speciaal Onderwijs	Categorie 1: Ernstige gedrags- of psychiatrische problemen; zeer moeilijk lerend; langdurig ziek	181	185	195	194	210
	Categorie 2: Lichamelijk gehandicapt	16	13	9	9	8
	Categorie 3: Meervoudig gehandicapt	9	6	5	4	4

1.2 MISSIE, VISIE, DOELSTELLINGEN EN AMBITIE VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND

De missie, visie, ambities en doelstellingen die tot en met 2026 nagestreefd worden zijn in 2022 in het kader van het nieuwe Ondersteuningsplan 2022-2026 als volgt vastgesteld:

Missie

"Passend Onderwijs, (zoveel mogelijk thuisnabij) voor elke leerling"

Visie

- Elke leerling heeft recht op een optimale en ononderbroken leerontwikkeling waarbij de leerling zich goed voelt en met respect en waardering behandeld wordt. Passend onderwijs, zo veel mogelijk thuisnabij, geeft daar het beste uitzicht op.
- Om zo passend mogelijk onderwijs voor alle leerlingen in alle onderwijssoorten in de regio Waterland te realiseren is intensieve samenwerking nodig tussen reguliere en speciale onderwijsvoorzieningen en met alle partijen die mede de ontwikkeling van de leerling begeleiden.
- Samenwerking tussen partijen is het meest gebaat bij een effectieve regie die transparant is en waarbij ieder respect heeft voor de aanvullende kwaliteiten en de eigen identiteit van elke samenwerkingspartner.
- Gezamenlijke innovatie is nodig om de samenwerking rondom leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte effectiever te maken.
- Kwaliteit staat voorop. We verbeteren die door van elkaar te leren en elkaars kritische vriend te zijn.
- Bij eventuele veranderingen van leerlingenstromen en de daarmee gepaard gaande verschuiving van de behoefte aan expertise/menskracht en middelen zijn de schoolbesturen bereid dat te doen wat nodig is om expertise van elkaars (ondersteunende) medewerkers te behouden, met behoud van rechtspositie.
- De ambities met Passend Onderwijs vallen binnen het kader van wet- en regelgeving.
- Deelname en betrokkenheid van alle partners in het onderwijsveld binnen de regio is voorwaarde om te komen tot zo passend mogelijk onderwijs. Door een transparante organisatie, open communicatie en systematische evaluatie van de effectiviteit, rechtmatigheid en doelmatigheid, kunnen we continu werken aan verbeteringen. Door openheid en transparantie kunnen innovatieve gedachten een kans krijgen om deze nieuwe ontwikkeling te doen slagen.
- De scholen binnen het samenwerkingsverband ontwikkelen zich de komende jaren (verder) tot lerende organisaties. Dit houdt in dat scholen hun ambities kunnen waarmaken
- Alle medewerkers en ondersteuners werken aan hun houding en samen met anderen teneinde nog meer capaciteiten te ontwikkelen.

Doelstellingen

Het Samenwerkingsverband stelt zich de volgende doelen:

- het aantal[1] leerlingen dat wordt verwezen naar het speciaal onderwijs niet te laten stijgen;
- scholen te verbinden op basis van wederzijds vertrouwen. Om hier uitdrukking aan te geven heeft het bestuur statutair vastgelegd dat bestuursbesluiten op basis van consensus worden vastgesteld;

1. Passend onderwijs voor elke leerling is altijd het uitgangspunt. De ondersteuningsbehoefte van de individuele leerling is leidend bij het vaststellen of een leerling van het speciaal onderwijs gebruik maakt of niet.

- een dekkende ondersteuningsstructuur te realiseren;
- gezamenlijke verantwoordelijkheid voor leerlingstromen waar te maken;
- samen te werken met samenwerkingsverband primair onderwijs en mbo
- samen te werken met partners als gemeenten en instellingen voor zorg en jeugdhulpverlening;
- samen te werken met onderwijsvoorzieningen voor leerlingen met visuele beperkingen en dove en slechthorende leerlingen, inclusief leerlingen met een ernstige spraak/taalstoornis (zogenaamde voorzieningen cluster 1 en 2) ; zodat leerlingen zo dicht mogelijk bij huis in het reguliere onderwijs het onderwijs volgen
- opbrengstgericht werken binnen een lerende organisatie.

1.3 ACTIVITEITENPLAN 2018-2022 EN 2022-2026: WAT HEBBEN WE AFGESLOTEN EN WAAR WERKEN WE AAN DOOR?

1.3.1 Analyse en resultaten op de doelen uit het Ondersteuningsplan 18-22

1. Het aantal leerlingen dat wordt verwezen naar het speciaal onderwijs niet te laten stijgen

Deelnamepercentage vso-bekostigd

Hoewel het deelnamepercentage behoorlijk beneden het landelijk gemiddelde ligt kunnen we toch niet constateren dat deze doelstelling is behaald. Ook voor de komende planperiode blijft dit een aandachtspunt.

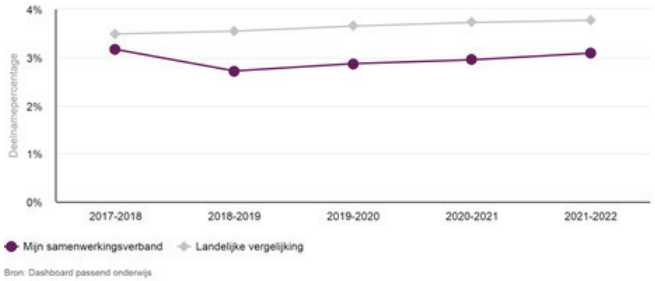

De stijging van de laatste twee schooljaren zou verklaard kunnen worden door het lerarentekort en Corona waardoor veel leerlingen om verschillende redenen geen passend onderwijs meer kregen in het regulier vo.

2. Scholen te verbinden op basis van wederzijds vertrouwen

Om hier uitdrukking aan te geven heeft het bestuur statutair vastgelegd dat bestuursbesluiten op basis van consensus worden vastgesteld; Schoolleiders besluiten zelf over de toewijzing van de TLV's, zie ook doel 4. Doorzettingskracht idem. Desondanks blijft dit continue aandacht nodig hebben, zeker als scholen geconfronteerd worden met leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Het is niet meer apart opgenomen als doel of speerpunt in het nieuwe Ondersteuningsplan maar behoeft altijd onderhoud.

3. Een dekkende ondersteuningsstructuur te realiseren

Het samenwerkingsverband heeft zich ingespannen om voor elke leerling in de regio zo passend mogelijk, zo thuisnabij mogelijk onderwijs te realiseren.

De activiteiten om dit doel te behalen:

- Jaarlijkse audits die met elkaar worden nabesproken, de resultaten van het jaar 2021 zijn in het eerste kwartaal 2022 met elkaar besproken en in een handreiking op de website gepubliceerd. De belangrijkste knelpunten uit deze audits zijn gebruikt voor het Ondersteuningsplan en het activiteitenplan 2022-2023;
- 6 keer per jaar overleg, zowel de stuurgroep (directeuren van de scholen) als de oco's. Alle overleggen zijn doorgegaan, aan het begin van het schooljaar door Covid nog digitaal. De ontwikkeling van een dekkende ondersteuningsstructuur is hier steeds een belangrijk onderdeel van de agenda geweest en heeft geleid tot pilots en symbiose tussen vo en vso en initiatieven om autistische leerlingen meer thuisnabij onderwijs te gaan bieden.
- Organisatie van netwerkbijeenkomsten: In oktober is samen met het po een netwerkbijeenkomst geweest over inclusiever onderwijs;
- Voor (kwetsbare) leerlingen die de overstap maken van vo naar mbo wordt gewerkt met overstapcoaches die voorkomen dat leerlingen uitvallen, door de overstap nauwlettend te monitoren.
- Op de scholen zelf wordt zo passend mogelijk onderwijs geboden, helpen scholen leerlingen van elkaar passend onderwijs te bieden als het op de eigen school echt niet lukt en er worden zelfs flinke stappen richting inclusie gemaakt door middel van versterkte samenwerking met het VSO waardoor voor sommige individuele leerlingen passend maatwerk onderwijsaanbod gemaakt kan worden zodat een gehele overstap naar VSO niet altijd meer nodig is.
- Stimuleren van ontwikkelen breder passend aanbod voor (hoog) begaafde leerlingen door een schoolpsycholoog te faciliteren, als penvoerder en als trekker voor een 4 jarig project (waarvoor onder andere subsidiemiddelen HB worden ingezet) waarbij de 4 havo/vwo scholen uit de regio inzetten op versterken van de expertise binnen de schoolteams en ontwikkeling van breder aanbod en delen van good-practices. Een werkgroep is opgezet, leerlingen worden gemonitord en onderzocht wordt hoe voor deze specifieke doelgroep de overgang van PO naar VO versterkt kan worden.

De prestatie indicatoren van de dekkende ondersteuningsstructuur die gemonitord worden zijn de aantallen voortijdig schoolverlaters (vsv); het aantal thuiszittende leerlingen; aantal leerlingen dat buiten de regio naar het VSO gaat en het deelnamepercentage speciaal onderwijs (zie eerste doel). Het streven is steeds het aantal vsv'ers te verminderen en het deelnamepercentage niet te laten stijgen, zelfs te laten dalen op weg naar meer inclusie en het aantal leerlingen dat buiten de regio naar het VSO gaat zo klein mogelijk te krijgen.

De meest recente data van leerlingen die buiten de regio van het samenwerkingsverband naar het VSO gaan, zijn niet bekend in DUO Kijkglazen. In het nieuwe Ondersteuningsplan stuurt het samenwerkingsverband er wederom op dit aantal te laten verminderen.

In onderstaande tabel wordt het aantal en percentage voortijdig schoolverlaters weergegeven van de afgelopen jaren:

schooljaar	t1 nieuwe vsvers %	t0 start populatie	t1 nieuwe vsvers
2020/2021	0,38	8328	32
2019/2020	0,25	8639	22
2018/2019	0,53	9034	48
2017/2018	0,49	9168	45
2016/2017	0,64	9217	59

De cijfers van schooljaar 2021/2022 zijn nog niet bekend.

De overstapcoaches houden alle leerlingen zonder inschrijving nauwlettend in de gaten. Alle leerlingen die als vsv'er zijn aangemerkt in schooljaar 2020-2021 zijn bekend bij het samenwerkingsverband:

- 3 leerlingen hebben via leerplicht vrijstelling gekregen;
- 3 leerlingen volgen opleiding in het buitenland of op een particuliere opleiding;
- 2 leerlingen starten alsnog in januari op het mbo;
- 1 leerling betrof een administratieve fout die niet hersteld werd;
- 8 leerlingen zijn gaan werken
- 1 leerling mee bezig om tot generieke opleiding toe te leiden.
- 1 leerling in detentie;
- 1 leerling heeft een goedlopend eigen bedrijf
- 1 leerling bleef te lang op vakantie maar startte daarna alsnog op het ROCvA
- 2 leerlingen zijn ziek, hebben Wajonguitkering
- 6 leerlingen van ISK naar een andere gemeente of terugkeer naar land van herkomst
- 3 leerlingen vsv en in trajecten.

Naast de vsv-cijfers worden thuiszittende leerlingen nauwlettend gemonitord door het loket. Elke 6 weken vinden thuiszittersoverleggen plaats met de gemeenten in de regio. Het streven is steeds naar zo min mogelijk thuiszittende leerlingen, dat ze bekend zijn bij het samenwerkingsverband en dat er een plan geformuleerd is waarvan onderwijsaanbod een onderdeel is.

Het aantal leerlingen waarvan medisch deskundigen en jeugdhulpverleners hebben besloten dat de leerling niet belastbaar voor onderwijs is, is iets afgenomen ten opzichte van vorige jaren. 12 leerlingen hebben om deze reden een, soms tijdelijke, vrijstelling van leerplicht gekregen. De problematiek van leerlingen die langer dan drie maanden niet aan onderwijs deelnemen blijkt in veel gevallen zeer ernstig en hardnekkig/chronisch en strekt zich over meerdere leerjaren uit. Bij deze jongeren zijn vaak veel ketenpartners betrokken. Voor de 22 leerlingen die langer dan drie maanden als thuiszitter geregistreerd staan is het voor 14 leerlingen gelukt ze aan een alternatief onderwijsprogramma deel te laten nemen. Het betrekken van ketenpartners bij het maken van een plan van aanpak om deze leerlingen weer bij onderwijs te betrekken verloopt wisselend. In gevallen waarbij ketenpartners actief mede investeren in een gezamenlijk plan van aanpak werkt dit positief versterkend. Ketenpartners die onder regie van gemeenten jeugdhulpverlening uitvoeren geven vaker gehoor aan het verzoek deel te nemen aan multidisciplinair overleg dan ketenpartners die buiten het zicht van gemeenten, bijvoorbeeld via huisartsen, betrokken zijn bij een leerling.

** Leerlingen die eerst onder de categorie Langdurig relatief verzuim langer dan drie maanden vielen en vervolgens een vrijstelling hebben gekregen zijn slechts onder de betreffende vrijstellingencategorie geteld. 9 van de 22 leerlingen die onder deze categorie vallen nemen deel aan een alternatieve vorm onderwijs.*

Kalenderjaar	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022
	Aantal gemeld incl. per 1-1-19 nog in behandeling	**Succesvol herstel** schoolgang of werk d.d dec. 2019	**Aantal gemeld** incl. per 1-1-20 nog in behandeling	**Succesvol herstel** schoolgang of werk d.d dec. 2020	**Aantal gemeld** incl. per 1-1-21 nog in behandeling	**Succesvol herstel** schoolgang of werk d.d dec. 2021	**Aantal gemeld** incl. per 1-1-22 nog in behandeling	**Succesvol herstel** schoolgang of werk d.d dec. 2022
Absoluut verzuim	2	2	1	1	1	0	1	1
Vrijstelling artikel 5a	13	0	14	0	14	2	12	0
Vrijstelling artikel 11d	0	0	0	0	0	0	0	0
Langdurig relatief verzuim van 4 weken tot drie maanden	5	3	6	6	9	7	7	6
Langdurig relatief verzuim langer dan drie maanden*	57	38	22	12	14	8	22	14
Totaal aangemeld (incl. vrijstellingen)	**77**	**43**	**43**	**19**	**38**	**17**	**42**	**12**
Signaalmelding (nog) geen thuiszitter of nog niet formeel gemeld	0	0	5	4	13	2	3	2
Signaalmelding leerling ander SWV, maar woonachtig in de regio	5	2	6	3	6	3	5	0

Ook in 2022 waren er leerlingen ouder dan 18 jaar die zich onttrekken aan de geboden ondersteuning. Afgesproken wordt in deze gevallen tijdens het thuiszittersoverleg wie de jongere volgt en contact op blijft nemen (bemoeizorg) zodat ondersteuning geboden kan worden zodra de jongere weer een opening geeft. Voor deze categorie jongeren wordt nauw samengewerkt met de overstapcoaches VO-MBO

4. Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor leerlingstromen waar te maken

Dit wordt gedaan door de betrokkenheid van de schoolleiding te vergroten voor deelname aan de TLV-commissie. De TLV-commissies functioneren heel goed, de doorlooptijd is daardoor voor scholen en ouders kort. Korter dan wettelijk toegestaan. De TLV leden zijn kritisch/proactief en gaan na bij elke aanvraag of er een passend alternatief binnen regulier onderwijs te bedenken is, bijvoorbeeld door onderwijs in de vorm van symbiose met VSO aan te bieden.

5. Samen te werken met samenwerkingsverband primair onderwijs en mbo

Met het swv po heeft het samenwerkingsverband vo dit vooral gedaan op het gebied van expertise-ontwikkeling (waaronder HB) en door goede werkafspraken te maken over de overstap po-vo (de Waterlandse Overstap). Door het uitvallen van de directeur-bestuurder van het swvpo en het aanstellen van een nieuwe interim directeur-bestuurder juni 2022 is pas ruim na de zomervakantie weer de gelegenheid geweest de banden aan te halen en op 6 oktober een gezamenlijke 'inclusiedag' te organiseren.

Met het mbo wordt vooral samengewerkt in een beleids- en werkgroep (vsv-werkgroep waarvan het subregionale meerjarenbeleidsplan vsv een werkdocument is); tijdens de jaarlijkse decanendag en door het overstapdashboard en doordat de beleidsmedewerker van het samenwerkingsverband thematrekker is op het onderdeel 'schoolaanwezigheid'. De samenwerking is vooral gericht op het voorkomen van vsv in het vo en het mbo, onder andere door schoolaanwezigheid te stimuleren en maatregelen die binnen de regio genomen zijn om vsv te voorkomen meer op elkaar aan te laten sluiten en van elkaar te leren: wat werkt in de ene subregio goed wat in de andere subregio ook gedaan kan worden? Om die laatste vraag te beantwoorden is in 2022 in de regio Zaanstreek een projectleider aangesteld. Het voorkomen van vsv blijft in de volgende planperiode ook een belangrijk speerpunt.

6. Samen te werken met partners als gemeenten en instellingen voor zorg en jeugdhulpverlening

Hier hebben we aan gewerkt door:

- Structureel 2-maandelijks overleg i.s.m. swv po en gemeenten: deze zijn na de zomervakantie weer gestart waarbij een gezamenlijke agenda is opgezet om de activiteiten uit het activiteitenplan uit te voeren.
- Organisatie 'ronde tafels', stimuleren plan van aanpak. De loket-medewerkers van het SWV (gedragsdeskundigen) organiseren of sluiten aan bij ronde tafels om school, ouders en leerling te helpen met het zo goed mogelijk afstemmen van onderwijs- en ondersteuningsaanbod. Ook wordt regelmatig door PO- scholen en ouders van leerlingen groep 8 een beroep gedaan op de expertise van het samenwerkingsverband om mee te denken over de VO schoolkeuze. In alle gevallen gaan de deskundigen na of er ketenpartners betrokken zijn en probeert men deze bij het plannen maken te betrekken. Helaas lukt dat nog niet altijd goed. Het echt samen een plan maken en komen tot een gemeenschappelijke werkwijze blijft een belangrijk speerpunt, ook in het nieuwe Ondersteuningsplan.
- Deelname aan beleidstafels inkoop jeugdzorg: Nieuwe inkoopafspraken jeugdzorg zijn geformuleerd bij alle gemeenten in Waterland met geplande ingangsdata januari 2022 en 2023. Het onderwijs wordt hier onvoldoende bij betrokken. Het nabijgelegen Amsterdam heeft ingrijpende stappen gezet m.b.t. inkoop van tweedelijnszorg vanaf januari 2021, die van invloed waren op aansluitende specialistische zorg voor leerlingen uit de regio Waterland in het (V)SO. Samenwerking met gemeenten is o.a. nadrukkelijk gezocht n.a.v. provinciaal besluit gesloten residentiële zorg af te bouwen, waardoor bij gemeenten en onderwijs de taak ligt jongeren in de regio te plaatsen en onderwijs te bieden. Een werkgroep Zaanstreek Waterland is in 2022 opgericht (Thuis voor Noordje en aansluiting bij het gemeentelijk RET Zaanstreek-Waterland (regionale expertise teams-verblijfstafels).
- Evaluaties in te plannen rondom de samenwerking met scholen, swv en leerplichtambtenaren rondom het voorkomen van vsv. Door personeelstekorten bij de gemeente Purmerend konden deze evaluaties in 2022 niet doorgaan en vinden deze begin 2023 plaats.

Samenwerking met gemeenten en jeugdhulp blijft een belangrijk speerpunt, ook voor de komende OSP-periode. Omdat na de verkiezingen nieuw geïnstalleerde wethouders zijn uitgevallen en inmiddels opgevolgd staan de komende periode weer in het teken van relatieopbouw. In maart 2023 is een OOGO met wethouders en swv PO en VO gepland.

7. Samen te werken met onderwijsvoorzieningen voor leerlingen met visuele en dove en slechthorende kinderen (zogenaamde voorzieningen cluster 1 en 2) ; zodat leerlingen zo dicht mogelijk bij huis in het reguliere onderwijs het onderwijs volgen.

Er is steeds meer aandacht voor leerlingen die aangewezen zijn op Cluster 1, 2 en LwOE onderwijs buiten de regio. In de komende jaren willen we deze leerlingen zoveel mogelijk binnen de regio onderwijs aanbieden. Geïnventariseerd is het huidige aantal deelnemers aan onderwijs in Waterland.

2. 'Thuis voor Noordje' is de titel van het bovenregionaal plan van jeugdhulp- en onderwijsorganisaties en gemeenten om jongeren uit Noord-Holland die ook met intensieve hulp niet thuis kunnen wonen, binnen de regio zo thuis mogelijk op te laten groeien in een kleinschalige woonsituatie.

8. Resultaatgericht te werken.

Ook afgelopen jaar is veel inspanning verricht om de gestelde doelen te behalen. Hoewel deze doelstelling niet meer zo is opgenomen in het nieuwe Ondersteuningsplan 22-26 is het een belangrijke pijler en zijn de speerpunten uit het plan SMART geformuleerd in het onderliggende activiteitenplan 22-23 dat in de volgende paragraaf geëvalueerd wordt. In 2022 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een kwaliteitshandboek aan de hand waarvan structureel vanaf de transitie naar een nieuw governancemodel, activiteiten en data systematische gevolgd en geëvalueerd zullen worden.

1.3.2 Samenvatting voortgang speerpunten en doelen vanaf het schooljaar 2022/2023

Wat zijn de speerpunten en activiteiten uit het activiteitenplan van ons samenwerkingsverband en welke voortgang is zichtbaar? Het nieuwe Ondersteuningsplan 22-26 is per augustus 2022 ingegaan, het eerste jaar-activiteitenplan geldt vanaf dat moment tot en met kalenderjaar 2023. We geven in de laatste kolom aan in welk kwartaal we de afronding per activiteit gepland hebben (Q1: januari t/m maart, Q2 april t/m juni, Q3 juli t/m september en Q4 oktober t/m december)

1. Thuisnabij goed onderwijs, passende ondersteuning en een dekkend aanbod

Activiteiten uit het jaarplan	Voortgang	Evaluatie
Ouder en jeugdsteunpunt oprichten waardoor ouders en leerlingen weten waar ze ondersteuning kunnen krijgen en zo meer regie hebben.	Er is een kwartiermaker aangesteld (zie)	Op koers
We zijn duidelijk onderweg naar een inclusievere wereld en onderwijs: De huidige situatie is in kaart, definitie met ketenpartners is opgesteld, hobbels en weerstand is uitgesproken, doelen voor 2023-2024 geformuleerd.	In maart is de stuurgroep bijeengekomen om kansen en hobbels in kaart te brengen en op 6 oktober heeft een grote bijeenkomst plaatsgevonden met gemeenten, swv po en scholen (wethouders, directie, oco's, bestuurders) over inclusie, het belang daarvan voor alle leerlingen en informatie te delen over genomen stappen.	Op koers, volgende bijeenkomst in Q3
Samenwerking VSO-VO verstevigen(a)	Bestuurlijke afspraken over samenwerking en onderwijsaanbod in symbiose- overeenkomst vastgelegd; pilots geëvalueerd en doorgestart. We zijn op zoek naar manieren om VSO binnen reguliere scholen te organiseren.	Goed op koers

2. We versterken de doorgaande ontwikkellijnen

Activiteiten uit het jaarplan	Voortgang	Evaluatie
Warme overdracht bespreken met PO	Werkgroep in januari bijeengekomen, 6 maart vervolg. Afstemming digitale lvs'en (jan) 6 maart invulling procedure (Waterlandse overstap) komende drie jaar.	Op koers
Oprichten 'Centrale Commissie aanmeldingen' waar leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften worden besproken en verdeeld over de scholen zodat zorgplicht gegarandeerd is.	Veegtafel, oco's werken met elkaar samen en schoolleiders willen vooralsnog wel beter samenwerken maar niet helemaal centraal aanmelden.	Op koers

Activiteiten uit het jaarplan	Voortgang	Evaluatie
Onderzoek naar redenen van tussentijdse uitstroom/afstroom en verzamelen good-practices uitgevoerd door swv		Q4, op koers
Symbiose-trajecten mogelijk maken en faciliteren	Bestuurlijk geborgd: 15 december eerste twee overeenkomsten afgesloten tussen Altra/Vonk Altra/ Triade. Format overeenkomst is vastgesteld. Omdat er meer initiatieven in opstartfase zijn wordt rekening gehouden met hogere uitgaven in de latere jaren waar een voorziening voor wordt ingericht.	Op koers
Leren van opgedane ervaringen door het ontwikkelen van een monitor symbiosetrajecten.		Q2

3. We werken verder samen met gemeenten aan het verbeteren van de integrale samenwerking tussen onderwijs, gemeente en jeugdhulp

Activiteiten uit het jaarplan	Voortgang	Evaluatie
Definiëren en communiceren van gewenste samenwerking: Welk onderwerp bespreek ik, wie (welke rol) is verantwoordelijk, overlegmomenten (wie is met wie in gesprek), wat zijn doelen van de overlegmomenten en op basis van welke info. Op elk niveau. -> bespreken van deze vragen voor verzuimaanpak & vastleggen	Activiteitenplan is geagendeerd in overleg met gemeenten, speerpunten worden gezamenlijk vastgesteld in Q2. Agenda: OOGO 23 maart gepland.	Op koers
Opstellen gezamenlijk PvA (per thema) • Doorlopende ondersteuning • Samenwerking zorg en onderwijs • Aansluiting tweede lijn • Protocol vrijstelling 5a • Vsv • Verzuim • SMW en BPO • OJSP Uitvoering geven aan maart-brief minister Wiersma en wetsvoorstel juli 2022	Deze onderdelen worden besproken in het Ambtenaren Overleg.	Doorlopend en op koers
Definiëren en communiceren plan van aanpak per thema	Verzuim in nieuwsbrief (beleidsmedewerker schrijft stukjes)	Op koers
Data gestuurd werken ontwikkelen en komen tot een lerende organisatie	Drie bijeenkomsten (ondersteunings- coördinatoren, leerplicht en overstapcoaches) waarin op basis van casusbespreking de samenwerking is geëvalueerd en wordt uitgewerkt.	Q1 op koers
Bespreken resultaten met stakeholders	In maart/april	Q2
Verzuimaanpak *Implementatie van M@zzl of een lokale variant*	In samenwerking met gemeenten, onderwerp voor OOGO maart en daarna uitwerken	Q1 op koers

4. We versterken de ondersteuningsstructuur op de scholen

Activiteiten uit het jaarplan	Voortgang	Evaluatie
Scholingsaanbod afstemmen Apart:	Scholingsaanbod o.a.: thema Autonomie versterken, NT2-scholing voor docenten, gedifferentieerd onderwijs voor alle en begaafde leerlingen. Resultaat schoolmaatschappelijk werk(smw)/ begeleiders passend onderwijs(bpo): smw is overgedragen aan Clup welzijn, duaal leiderschap bij Clup: gedragswetenschapper gemeente stuurt inhoudelijk aan en beroeps(SKJ)-registratie is verplicht gebleven. Bpo supervisie aanbod In stuurgroep en ondersteuningscoördinatoren(oco)overleg wordt scholingsbehoefte gepeild (doorlopend) (zie blz 41 oude jaarverslag)	Programma 2 uit de begroting
Aansluiting tweede lijn verbeteren	Zie speerpunt 3.	
Arrangementen worden uitsluitend op basis van onderwijs perspectief plan (OPP) toegekend	Audits, terugkerend thema bij oco-bijeenkomsten, basis voor elke casuïstiek-bespreking en tlv/arrangementsaanvragen.	Door-lopend en op koers
Arrangementen evalueren (audit)	Concept auditverslag wordt (na)besproken met alle betrokkenen en vervolgens in handreiking / do's en don'ts verwerkt.	Q1 gereed, op koers

5. We voorkomen voortijdig schoolverlaten

Activiteiten uit het jaarplan	Voortgang	Evaluatie
Gemeenschappelijke visie ontwikkelen scholen en gemeenten Samenwerking rondom vsv evalueren	Evaluatie-overleg oco-leerplicht(lp)-swv heeft plaatsgevonden, resultaten analyseren en verwerken tot beleid.	Q1 en Q2 Op koers
Uitvoeren plan bij subsidieaanvraag 'Wel in ontwikkeling'	Subsidie is toegekend, leerlingen geselecteerd. Plan per leerling wordt gemaakt.	Q1 en Q2 Op koers
Uitvoeren meerjarenbeleidsplan RMC21 in de regio Waterland	Projectleider voert project volgens plan uit, VO-team en Overstapcoaches zijn actief.	Q1 en Q2 Op koers

1.4 ZAKEN MET EEN POLITIEKE OF MAATSCHAPPELIJKE IMPACT (OVERHEIDSPRIORITEITEN)

Het samenwerkingsverband is afhankelijk van landelijke wet- en regelgeving, uitgevoerd op lokaal niveau. Het samenwerkingsverband heeft zich aangesloten bij de VO-raad en initieert mede met andere samenwerkingsverbanden overleg met vertegenwoordigers van het ministerie van OC&W om enerzijds op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen en anderzijds knelpunten aan te kaarten. De aansluiting tussen jeugdzorg en onderwijs, de opdracht een dekkend onderwijsaanbod te realiseren voor leerlingen die voorgaande jaren voor het onderwijs niet zichtbaar waren (zoals kinderen met een vrijstelling van leerplicht of leerlingen met een VMBO-diploma die bij een MBO- opleiding tussentijds zijn uitgevallen), en wetgeving zoals de wet werk & inkomen en de wet arbeidsparticipatie zijn vast onderdeel van het 'op overeenstemming gericht overleg (OOGO)' met de gemeenten uit de regio. In 2022 hebben de gemeenteraadsverkiezingen en daarna uitval van nieuw geïnstalleerde wethouders er toe geleid dat er, buiten het OOGO waarbij met instemming van alle partijen het Ondersteuningsplan 22-26 is vastgesteld, nog geen verder vervolg op het OOGO heeft kunnen plaatsvinden.

Het is de ambitie van het samenwerkingsverband om aan te sluiten bij de landelijke ontwikkelingen. De overheid heeft in 2021 inclusief onderwijs als stip op de horizon geplaatst en gaat uit van een tijdspanne van 15 jaar om dat doel te bereiken. Het programma van eisen dat n.a.v. de evaluatie in 2020 is opgesteld is als leidraad genomen bij het vaststellen van nieuwe uitgangspunten voor het samenwerkingsverband voor de periode augustus 2022- augustus 2026.

Hierbij zijn wel een aantal opmerkingen op zijn plaats:

- Er bestaat geen enkel ideaal systeem. Het komt uiteindelijk aan op sleutelfiguren in de school, in het schoolbestuur en het samenwerkingsverband, zowel als bij samenwerkingspartners, of daadwerkelijk stappen kunnen worden gezet naar meer passende ondersteuning. Daarop hebben we maar beperkte invloed.

- Er bestaat niet zo iets als 1-op-1 onderwijs in ons publiek bekostigde onderwijs. Het onderwijs put haar kracht juist uit haar collectieve karakter en dat kinderen samen onderwijs volgen en zich ontwikkelen. We kunnen ver gaan en steeds verder gaan om in te spelen op de leerling en om de ondersteuning zo passend mogelijk te maken, maar er zijn grenzen aan wat een school met haar partners kan betekenen, ook financieel.

- Verschillende omstandigheden, zoals arbeidskrapte, de financiering die gebaseerd is op bepaalde klasgroottes per schoolsoort, huisvesting die niet is aangepast aan gewenste nieuwe werkwijzen in het onderwijs maken het niet makkelijker om in korte tijd substantiële stappen te zetten. Juist voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte wringen ze misschien des te meer. Hoewel deze omstandigheden door de politiek lijken te worden aangepakt, worden schoolgebouwen niet zomaar vervangen, worden de klassen niet zomaar kleiner, zijn niet alle vacatures vervuld, kwantitatief en kwalitatief, en zal er altijd veel worden gevraagd van het onderwijs om ook aandacht aan te besteden, zoals de afgelopen jaren de pandemie van grote invloed is geweest en de komende jaren nog zal blijven.

2. Algemeen instellingsbeleid

2.1 INRICHTING EN MEDEWERKERS VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND

De koepelorganisatie bestaat uit de medewerkers (deskundigen) van het VO Waterland Loket, Begeleiders Passend Onderwijs (BPO-ers), directie, beleidsmedewerker en administratie.

De organisatie is medegebruiker van- en is gevestigd op- de locatie van SG W.J. Bladergroen, Flevostraat 257, 1442 PX te Purmerend.

2.1.1 VO-loket Waterland

Het team van het VO-loket Waterland vervult de rol van kenniscentrum voor alle scholen die participeren in het samenwerkingsverband.

Het loket vervult de volgende taken:

- consultatie en deskundigenadvies ten behoeve van ouders, leerlingen, scholen en ketenpartners;
- secretariaat van de Toelaatbaarheidsverklaringen commissie (TLV-commissie);
- deskundigen advies TLV en onderwijs ondersteuningsarrangement aanvragen;
- toekennen van onderwijs ondersteuningsarrangement budgetten;
- coördinatie en secretariaat van 8-wekelijks thuiszitters-overleg met leerplichtambtenaren en ketenpartners uit de gehele regio Waterland;

Overzicht consult- en adviesvragen behandeld door de deskundigen van het loket SWV

	2018	2019	2020	2021	2022
Totaal	111	92	118	116	143
Advies op- of afstroom	4	2	1	1	10
Plaatsing- of ondersteuningsadvies	107	90	117	115	133
Eenmalig contact	32	19	41	47	66
Langdurig contact	79	73	77	69	77
Casus overleg met ketenpartners	82	69	61	63	88
Advies gegeven en afgerond	88	73	93	87	99
(Aanvullend) diagnostisch onderzoek verricht	2	10	1	0	0

Er is in afgelopen jaren geen diagnostiek-onderzoekaanvraag gedaan. Dit lijkt een positief gevolg van de Waterlandse Overstap procedure en is tevens te danken aan de PO-besturen in de regio die afgelopen 3 schooljaren al hun groep 8 leerlingen mee hebben laten doen met de NIO en drempelonderzoek. Hierdoor kon in het VO direct op het gewenste niveau ondersteund worden en is in het VO minder individueel en daardoor voor leerlingen belastend onderzoek nodig.

Doordat de scholen en ook ouders het loket steeds beter weten te vinden zijn de adviesvragen, en met name de eenmalige contacten in aantal toegenomen.

Kwaliteitsverbetering:

Het samenwerkingsverband is een lerende organisatie. Met behulp van vragenlijsten geven scholen en ketenpartners feedback, die wordt gebruikt om kwalitatieve verbeteringen door te voeren.

Naar aanleiding van de terugloop van ouderbetrokkenheid bij de medezeggenschapraden van de scholen en de ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband hebben we in 2022 besloten hier via social media en de regionale nieuwsbladen aandacht voor te vragen en actiever te werven. De indruk bestaat dat het mindere fysieke contact in de tijd van de Covid-pandemie tot wat minder betrokkenheid van ouders bij de scholen heeft geleid. Een kwartiermaker Ouder- en jeugdsteunpunt is aangesteld.

De psycholoog/orthopedagogen/ schoolmaatschappelijk (smw+) medewerkers zijn allen aangesloten bij de, voor hun vakgroep aangewezen, beroepsvereniging en voldoen aan de door de beroepsvereniging opgestelde opleidings- en bijscholingseisen. Het persoonlijk ontwikkelbudget (POP-geld) is hiervoor ingezet. Met uitzondering van de directeur, administratie en tijdelijke projectmedewerkers nemen alle medewerkers deel aan 6-wekelijkse supervisie/werkbegeleiding bijeenkomsten onder leiding van een externe supervisor.

De directeur heeft deelgenomen en bijgedragen aan studiebijeenkomsten georganiseerd door steunpunt Passend Onderwijs (OC&W), Masterclasses bestuur& governance (TIAS), netwerkbijeenkomsten directeuren samenwerkingsverbanden platform Noord-West Holland waarbinnen intercollegiale consultatie en centrale scholing plaatsvindt en van de landelijke werkgroepen Hoogbegaafde leerlingen, Privacy en aansluiting onderwijs- en jeugdhulpinitiatieven van de PO- en VO- raad, kennisnet en ministerie OC&W.

2.1.2 Ouder- en jeugdsteunpunt

In het laatste kwartaal van 2022 is een onafhankelijke ervaringsdeskundige aangetrokken die de rol van kwartiermaker voor het Ouder- en jeugdsteunpunt op zich heeft genomen. Deze is voor ouders en leerlingen rechtstreeks bereikbaar. Het blijkt niet eenvoudig om ouders en leerlingen bij

de ontwikkeling te betrekken. Ouder- en leerlingraden van de scholen zijn rechtstreeks benaderd maar aangegeven wordt dat de betrokkenheid van ouders en leerlingen ook bij de medezeggenschapsraden van de scholen in vergelijking met de periode voor de Covid pandemie mager is. Oudervereningingen worden benaderd. Ook is contact gezocht met de Bibliotheek Waterland, die in alle woonkernen oudercafe's organiseert. Om bekendheid te geven aan het Ouder- en jeugd steunpunt wordt gebruik gemaakt van Social media, kranten en nieuwsbrieven van de scholen. Voor dit speerpunt zijn in 2022 extra middelen door de Rijksoverheid toegekend. Omdat de plannen voor de uiteindelijke inrichting van het steunpunt in 2022 nog niet zijn uitgewerkt is besloten deze middelen in een bestemmingsreserve op te nemen zodat gewaarborgd wordt dat hiervoor de komende perioden middelen ter beschikking blijven.

2.1.3 Begeleiders Passend Onderwijs

De begeleiders Passend Onderwijs (BPO) versterken het ondersteuningsteam van de scholen. Zij begeleiden leerlingen en onderwijzend personeel en hebben een gevarieerde (VSO) achtergrond en expertise. Sinds 2019 is de inzet per school gelijk gebleven. Vanwege Covid is medio 2021 besloten de inzet van BPO schooljaar 21-22 op alle scholen iets uit te breiden. Het vinden van geschikte kandidaten voor een tijdelijke taak bleek echter erg lastig en heeft veel tijd gekost. Daardoor kon pas vanaf januari 2022 de extra inzet daadwerkelijk gerealiseerd worden.

Uren inzet BPO per school

School	Uur per week
Don Boscocollege	32
Bernard Nieuwentijt College	12
De Triade	18
Jan van Egmond Lyceum	32
Da Vinci College	32
SG Antoni Gaudi	12
SG Nelson Mandela	12
SG Gerrit Rietveld	24
SG WJ Bladergroen	28
Clusius College	20

In verband met toe- of afname van het aantal leerlingen is per schooljaar 22-23 ten opzichte van het jaar daarvoor De Triade structureel 6 en voor SG Gerrit Rietveld 4 uur per week meer BPO ingezet en voor het Clusius College 3.5 uur minder.

Financiën

Zie begroting programma 4.

Kwaliteitsverbetering

De BPO-ers nemen verplicht deel aan 6-wekelijkse werkbegeleiding/supervisie bijeenkomsten onder leiding van een door het samenwerkingsverband extern ingehuurde supervisor. N.a.v. de geconstateerde toename van begeleidingsvragen van leerlingen met problemen met executieve functies hebben alle medewerkers deelgenomen aan een scholingstraject.

2.1.4 Samenwerking met externe onderwijspartners t.b.v. inclusiever onderwijs voor leerlingen op scholen in Waterland

De bovenregionale scholen voor leerlingen met epilepsie, gehoor of visusproblemen zijn niet bij het samenwerkingsverband aangesloten, maar ook voor hun leerlingen geldt dat thuisnabij- regulier onderwijs binnen de regio steeds beter mogelijk wordt door de samenwerking te intensiveren. Vanaf 2022-2023 houden we bij welke leerlingen we uit deze categorieën inmiddels in de regio hebben kunnen opvangen, zie de volgende afbeelding.

Samenwerking scholen in de regio met externe partners
Lwoe (epileptie), Cluster 1 (blinde-slechtziende leerlingen)
VISIO& Cluster 2 (Dove-slechthorende leerlingen)
Kentalis/Viertaal

2022-2023			
	LWOE	VISIO	Viertaal
PSG Bladergroen	2		3
PSG Da Vinci College			
PSG Gerrit Rietveld			4
PSG Jan van Egmond Lyceum	2		
PSG Nelson Mandela	1		1
PSG SG Antoni Gaudi			
Bernard Nieuwentijt College			1
Clusius College			1
Don Bosco College	2	4	7
SG De Triade			2
Martin Luther Kingschool - VSO*			
Altra College; Waterland - VSO			
Totaal	**7**	**4**	**19**

Kwaliteitsverbetering

Door experts van de samenwerkende partners aan te laten sluiten bij het ondersteuningscoördinatoren wordt expertise in de scholen vergroot.

2.1.3 Schoolmaatschappelijk werk-plus

De gemeenten in de regio Waterland hebben voor alle bij het samenwerkingsverband aangesloten VO scholen (per leerling twee minuten) schoolmaatschappelijk werk- plus (smw+) gerealiseerd.

Het doel van de inzet van het smw+ is het zo vroeg mogelijk signaleren van en acteren op vragen van leerlingen, scholen en ouders en het ondersteunen van de leerkrachten in het signaleren van psychosociale problemen bij leerlingen. Op deze manier wilden gemeenten er voor zorgen dat de

leerlingen zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen in de schoolomgeving. Gemeente Purmerend heeft eenzijdig en onverwacht, daags voor de kerstvakantie 2021 aangegeven een andere werkwijze voor te staan. In 2022 is duidelijk geworden dat de gemeente Purmerend het smw niet langer wilde inkopen bij de huidige aanbieders en deze opdracht per januari 2023 hebben belegd bij welzijnsorganisatie Clup Welzijn.

De schoolmaatschappelijk werkers in dienst van het samenwerkingsverband zijn in 2021 en 2022 gefaciliteerd om deel te nemen aan verschillende opleidingen om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Ondanks de wens van de gemeente en nieuwe aanbieder Clup Welzijn heeft geen van de in het voortgezet onderwijs werkende smw+ medewerkers gekozen voor een overstap naar de nieuwe aanbieder.

Financiën

Zie begroting programma 10. De gemeente Purmerend verstrekte in 2022 subsidie aan het samenwerkingsverband ten behoeve van 2 medewerkers waarvan 1 in dienst bij de Purmerendse ScholenGroep en 1 bij het samenwerkingsverband. Zij verzorgden het smw+ voor SG W.J. Bladergroen, SG Gerrit Rietveld en het Clusius College.

Kosten, samenhangend met scholing in het kader van vergroten kansen van de medewerkers op de arbeidsmarkt, zijn deels verdisconteerd/ten laste gebracht van het budget koepelinrichting en centrale scholing (begroting programma 2).

Kwaliteitsverbetering

Met betrokken beleidsambtenaren van gemeenten, schoolleiders, jeugdzorgorganisaties en wijk/gebied/zorgteams is veel gesproken over onder welke voorwaarden een goed vervolg aan smw op de Purmerendse scholen gegeven zou kunnen worden. Zo is onder andere vastgelegd dat de nieuwe medewerkers over een VOG en SKJ-registratie dienen te beschikken en heeft de gemeente Purmerend een gedragswetenschapper aangewezen om het nieuwe team tijdelijk bij casuïstiek te begeleiden. Omdat geen afspraken zijn gemaakt met de nieuwe aanbieder over wijze van rapporteren en dataverzameling is de verwachting dat in de toekomst de opbrengst van deze verandering niet of slecht te vergelijken zal zijn met de huidige. De andere gemeenten in de regio hebben de afspraken en inkoop gecontinueerd bij Levvel en SMD.

2.1.4 Plusvoorziening: ReboundTOM

ReboundTOM is een bovenschoolse voorziening voor leerlingen die ingeschreven staan in het regulier voortgezet onderwijs in Waterland. ReboundTOM is bedoeld voor jongeren die om reden van motivatieproblemen (binnen schoolsetting) en/of gedragsproblemen en/of angstproblematiek en/of problemen in het tweede/derde milieu tijdelijk niet het lesaanbod in hun reguliere school kunnen volgen. Het gaat om leerlingen die dreigen te ontsporen of ontspoord zijn en niet meer binnen de leerlingenzorg in en rond de school geholpen kunnen worden, maar wel gemotiveerd zijn of kunnen worden om hun opleiding binnen het regulier onderwijs te vervolgen.

ReboundTOM in cijfers

Kalenderjaar	2018	2019	2020	2021	2022
Aantal aangemelde leerlingen per school					
SG Nelson Mandela	3	0	1	1	2
Don Bosco College	3	0	0	2	1
Vonk	8	7	2	3	6
Jan van Egmond Lyceum	0	0	1	1	1
SG Gerrit Rietveld	5	5	5	4	1
SG W.J. Bladergroen	4	3	1	0	2
Da Vinci College	0	0	1	1	1
SG Antoni Gaudi	0	0	0	2	0
De Triade	5	2	1	0	2
Bernard Nieuwentijt College	2	1	2	1	2
Overig geen school of buiten SWV	3	2	1	3	2
Totaal	33	20	15	18	20
Verblijfsduur in dagen exclusief schoolvakanties					
Kortste plaatsing	9 (10)	25 (36)	19 (26)	31 (42)	8 (27)
Langste plaatsing	87 (126)	100 (210)	214 (386)	168 (283)	156 (267)
Gemiddeld	47,9 (78,2)	51,15 (91,65)	56,53 (95,53)	71,67 (127,28)	63,05 (113,55)
Duur van problematiek voor aanmelding					
Onbekend	0	0	0	0	0
1-4 maanden	4	6	2	2	3
4-6 maanden	7	3	4	1	2
> 6 maanden	22	11	9	15	15
Complexiteit van problematiek voor aanmelding					
Licht tot matig complex	7	5	1	2	2
Complex	19	7	12	8	13
Zeer complex	7	8	2	8	5
Voortijdig uitstroom	10	1	3	1	2
Doorstroom van de leerlingen					
Terug naar school van herkomst	19	13	8	3	11
Naar een andere reguliere school SKW	1	0	0	3	2
Tijdelijk naar andere SWV voor behandeling-opname incl. VSO	0	1	0	1	1
Naar VSO in SWV	1	0	0	1	0
Verhuisd buiten de regio	1	0	2	1	2
Onbekend/thuis/Rebound (R)	11	6 (R:6)	5 (R:5)	9 (R:7)	4 (R:3)

De aanmelding na de Covid Pandemie kwam langzaam weer op gang. In 2022 is voor 20 leerlingen gebruik gemaakt van de voorziening. De verwachting is dat in 2023 meer leerlingen deel zullen nemen.

Het is een voorziening waar onderwijs en (jeugd)hulpverlening samenwerken om schooluitval te voorkomen. In de groep zijn altijd een bevoegde docent en een onderwijsassistent aanwezig. Vakonderwijs in de exacte vakken wordt door een vakdocent verzorgd. Sport wordt wekelijks aangeboden door een training in een sportschool nabij. Begeleiding aan leerling, gezin en school van herkomst wordt door de gemeenten in de regio Waterland verzorgd en is aanbesteed bij jeugdzorgorganisatie LEVVEL. Er kunnen maximaal 12 leerlingen tegelijkertijd geplaatst zijn. De verblijfsduur is meestal 10 weken (exclusief schoolvakanties). Een verlenging van de periode is mogelijk als dit voor de leerling meerwaarde biedt (bijvoorbeeld het gespreid terugkeren). Deze verlenging bestaat uit een symbioseplaatsing met de eigen school. De school waar de leerling ingeschreven staat moet de leerstof, planning en toetsen leveren. Voor leerlingen die in de Rebound setting weer met onderwijs in aanraking gebracht worden en (nog) niet zijn ingeschreven bij een school of afwijkende leermiddelen nodig hebben, draagt het samenwerkingsverband zorg voor de nodige leermiddelen (begroting programma 3, speciaal maatwerk arrangement). De personele bezetting van ReboundTOM was in 2022 stabiel. Er heeft geen verandering plaatsgevonden. Er is geïnvesteerd in de onderlinge samenwerking en dat heeft geleid tot een veilig team. ReboundTOM heeft een eigen ingang en een eigen gedeelte van de Triade in gebruik. Er is een prettige samenwerking met de collega's van de Triade. Er wordt gebruik gemaakt van de kantine van de Triade.

Kwaliteitsverbetering

De inspectie heeft in 2020 onderstreept dat de school van inschrijving verantwoordelijk blijft voor het onderwijsaanbod en dat een voorwaarde voor plaatsing is dat een OPP met smart geformuleerde doelen door de school met betrokkenen is opgesteld. Ook stelden zij dat het schoolwerk voor plaatsing aanwezig moet zijn zodat de leerling direct door kan met het eigen leerprogramma. Dit is door de scholen direct goed opgepakt waardoor startproblemen met leerlingen geminimaliseerd konden worden.

De medewerkers organiseren samen met de Levvel-Jeugdzorgmedewerkers jaarlijks drie interne studiedagen en nemen deel aan conferenties/lezingen die door het samenwerkingsverband worden georganiseerd. Persoonlijke ontwikkeling wordt door de coördinator gestimuleerd; medewerkers wonen ook trainingen of congressen bij naar eigen keuze. Vanaf begin schooljaar 2021-2022 is naar aanleiding van de noodzaak nieuwe medewerkers aan te trekken en het aanbod in te richten conform richtlijnen Ortho Pedagogisch Didactisch Centrum veel geïnvesteerd in het doorontwikkelen van het grotendeels nieuwe team, het beleid herzien en zijn reglementen vernieuwd. Vanaf augustus 2022 doet het team aan intervisie, waarmee zowel de samenwerking als de kwaliteit verhoogd wordt. Tevens heeft er een verbetering plaatsgevonden in de rapportage die na het traject wordt opgesteld. Momenteel is het versterken van de nazorg een punt van ontwikkeling.

Gewerkt wordt met een vast dagprogramma waarin leerlingen aan hun eigen schoolprogramma werken en hen onder andere geleerd wordt zelfstandiger te werken en om te gaan met uitgestelde aandacht. Tevens is er aandacht voor gezondheid door dagelijks een ommetje te maken met de leerlingen én gezonde voeding aan te bieden. In 2022 is er gestart met het wekelijks bereiden van een gezonde lunch om gezonde voeding te stimuleren én er wordt fruit aangeboden aan de leerlingen. De samenwerking met Levvel-medewerkers in het kader van een gezamenlijk plan van aanpak voor de leerlingen is versterkt door het samenwerken in de handelingswijzer en wekelijkse leerlingbespreking. Ondanks dat het door alle omstandigheden een organisatorisch druk jaar was, is ook in 2021 een Client Tevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Naar aanleiding van de resultaten zijn diverse kwaliteitsverbeteringen ingevoerd, zoals het oefenen van schoolse situaties die de leerling op de eigen school tegenkomt, wordt een verbeterde planning van toetsen ingevoerd en wordt meer gefocust op handelingsgericht werken in/en samenwerking met school.

Financiën

Zie begroting programma 5. De kosten samenhangend met de inzet van medewerkers met onderwijstaken en huisvestigingskosten worden door het samenwerkingsverband uit de middelen voor ondersteuning voldaan. De inzet van jeugdzorgmedewerkers (jeugdzorgorganisatie Levvel) is door de gemeenten regio Waterland gerealiseerd. De scholingskosten zijn met het centrale scholingsbudget verdisconteerd (begroting programma 2).

2.1.5 Overstapcoaches VO-MBO

Twee overstapcoaches (samen 1 fte), ondersteunen decanen en begeleiden leerlingen die de overstap maken van het voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs. Om deze taak uit te voeren maken zij gebruik van het overstapdashboard (odb) dat in de regio Amsterdam met onderwijs en gemeenten is ontwikkeld. In het overstapdashboard worden alle leerlingen die overstappen gemonitord en waar nodig begeleid door de overstapcoaches; zij worden door scholen ingezet voor leerlingen die moeilijk plaatsbaar zijn in het MBO of dreigen uit te vallen/al uitgevallen zijn; geven voorlichting over het MBO in (pre-) examenklassen; en helpen mentoren van examenklassen als dat nodig is.

Verder verzamelen de overstapcoaches gegevens over:

a) De achtergrondkenmerken van voortijdig schoolverlaters;
b) Het effect van de genomen maatregelen om te voorkomen dat leerlingen uitvallen;
c) De huidige school- en/of arbeidssituatie van eerdere en voorlopige schoolverlaters.

In 2020 hebben analyses geleid tot het nader onderzoeken van verzuimgegevens op de scholen van het samenwerkingsverband. Vanaf schooljaar 19-20 is stevig ingezet op vergrote aandacht voor verzuim en samenwerking met leerplicht/Regionaal Meld en Coördinatiepunt (RMC) en jeugdzorg. Het samenwerkingsverband heeft middelen ter beschikking gesteld om een verzuimcoördinator aan te stellen om daarmee het verzuimbeleid aan te scherpen en meer aandacht aan verzuimregistratie en opvolging te kunnen geven met als doel het verzuim terug te dringen en voortijdig

schoolverlaten te voorkomen. Ook helpen deze verzuimcoördinatoren om in de regio de oorzaken van verzuim in kaart te brengen. In 2020 en 2022 is aan de verzuimcoördinatoren gevraagd het aantal verzuimende leerlingen en de oorzaak daarvan te rapporteren. Scholen hebben zelf aangegeven dat in 2022 verzuim minder goed werd geregistreerd en de resultaten daarmee minder betrouwbaar waren dan in 2020.

Resultaten verzuimonderzoek

In 2022 zijn veel minder verzuimende leerlingen gerapporteerd met vooral een groot verschil bij het Jan van Egmond Lyceum. Antoni Gaudi en de WJ Bladergroen rapporteerden ook veel minder verzuimende leerlingen. Opvallende toenamen zijn de M.L. Kingschool en het Clusiuscollege. Het Altra College groeide van 0 naar 7.

Het percentage en het aantal leerlingen dat langer dan drie maanden thuis zit is toegenomen, bij dreigend thuiszittende leerlingen (tot 3 maanden thuis) is dat juist afgenomen.

	2020	2022
Onbekend	6	3
Geoorloofd afwezig	56	30
Dreigend thuiszittende leerling	76	26
Leerlingen langer dan 3 maanden thuis	16	31
Totaal	**154**	**90**

Wanneer gekeken wordt naar de oorzaken is een opvallend groot verschil te zien bij fysiek zieke leerlingen, in percentages ging dat van 48,1% naar 8,9%, in aantallen van 46 naar 8 als 1e hoofdoorzaak. Wellicht zijn deze aantallen door corona niet geteld in 2020. Er is verder een afname in gezinsproblematiek van 8 naar 7 leerlingen. In percentages ging dat van 11,0% naar 7,8%.

Terwijl externaliserende problematiek afneemt is er wel een forse toename in internaliserende problematiek als hoofdoorzaak: van 16,9% naar 38,9% en in aantallen van 19 naar 35.

Bij alle leerlingen is gevraagd wat het resultaat was van de inzet van school en andere ondersteuning:

Resultaten van de inzet

	2020	2022
Onbekend	20	31
Maatwerk traject	29	26
Neemt weer deel aan onderwijs op eigen school	101	11
Uitstroom MBO	1	7
Onderwijs op andere VO-school		5
Particulier onderwijs		1
Werkt/baan		2
Uitstroom vso	2	3
Artikel 5a		4
Verhuisd	1	
Totaal	**154**	**90**

Het grote verschil is de toename in onbekende resultaten en de afname aan onderwijsdeelname op de eigen school. In de ruwe data is vooral te zien dat fysiek zieke leerlingen weer deelnemen aan onderwijs op eigen school.

Kwaliteitsverbetering

De beleidsmedewerker (0,35 fte) begeleidt de overstapcoaches bij de uitvoerende taken, analyseert de verzamelde gegevens waaronder die van de verzuimcoördinatoren en geeft beleidsadviezen aan scholen met betrekking tot het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Ook participeert de beleidsmedewerker in (sub)regionale overleggen bij de beleidsontwikkeling, onder andere in de werkgroep 'Meerjarenbeleidsplan 20-24 RMC 21'.

Rondom kwaliteitszorg is in 2019 het memo evaluatie VSV geschreven en vastgesteld, waarin beschreven is hoe de samenwerkende partijen in onderwijs en leerplicht/RMC met en van elkaar leren om de samenwerking te verbeteren. Deze evaluaties waren aanvankelijk voor de zomervakantie 2022 gepland maar door tijds- en capaciteitsgebrek bij de gemeente Purmerend uitgesteld tot januari 2023.

Financiën

Zie begroting programma 9. Voor deze activiteit is subsidie, in het kader van de regeling Aanval op Uitval, verkregen en aangewend. Voor de aanscherping van het verzuimbeleid en de uitvoering daarvan zijn vanuit SWV middelen toegekend aan de scholen.

Aantallen VSV per school

Sinds het begin van de inzet van de overstapcoaches is het aantal leerlingen dat het onderwijs voortijdig verlaat fors gedaald. (Zie ook paragraaf 1.3.1)

School	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Don Bosco College	11	2	9*
Bernard Nieuwentijt College	4	1	0
De Triade	1	1	1
Jan van Egmond Lyceum	7	1	4
Da Vinci College	10	5	2
SG Antoni Gaudi	0	0	1
SG Nelson Mandela	4	3	2
SG Gerrit Rietveld	4	1	4
SG WJ Bladergroen	0	0	2
Clusius College	0	0	0
Altra Purmerend	2	2	Nog onbekend

*(waarvan 5 uit 1 gezin dat geëmigreerd is)

In de volgende tabel gaat het om leerlingen die in die betreffende gemeente staan ingeschreven, niet al deze leerlingen gaan naar vo-scholen binnen ons samenwerkingsverband. In alle gemeenten zijn de aantallen VSV fors gedaald ten opzichte van vorige perioden.

Aantal en percentage VSV in het VO per gemeente afgelopen jaren

	2017-2018			2018-2019			2019-220			2020-2021		
Gemeente	dln	vsv	vsv%	dln	vsv	vsv%	dln	vsv	vsv%	dln	vsv	vsv%
Beemster	533	2	0,38	537	3	0,56	528	1	0,19			
Edam-Volendam	2381	11	0,46	2376	11	0,46	2245	4	0,18	2167	11	0.51
Landsmeer	671	6	0,89	648	4	0,62	624	1	0,16	622	< 5	
Purmerend	4521	18	0,4	4416	22	0,5	4200	14	0,33	4514	14	0,31
Waterland	1062	8	0,75	1057	8	0,76	1042	2	0,19	1025	< 5	
Totaal	**9168**	**45**	**0,58**	**9034**	**48**	**0,58**	**8639**	**22**	**0,21**	**8328**	**25**	**0,3**

Wanneer we per leerling kijken hoeveel procent daadwerkelijk is uitgevallen komt dat nog lager uit. De cijfers van DUO bevatten nog veel fouten: leerlingen die overleden, geëmigreerd, naar een particuliere opleiding zijn, of vlak na de teldatum ingeschreven zijn, et cetera worden in de tellingen door DUO onterecht als VSV geregistreerd. De gemeente Beemster is gefuseerd met de gemeente Purmerend op 1 januari 2022 waardoor de aantallen niet meer apart worden gepubliceerd. De aantallen onder de 5 worden niet meer precies weergegeven maar door <5. Het totaal aantal vsv-leerlingen binnen het samenwerkingsverband is 32.

Bijna alle leerlingen van het Don Boscocollege wonen in de gemeente Edam-Volendam. Het hoge aantal van 11 nieuwe vsv'ers valt te verklaren doordat een gezin met 5 leerlingen geëmigreerd is en dus geen vsv is maar wel als zodanig meegeteld wordt door DUO. In onderstaande grafiek waarin de percentages vsv van de grootste gemeenten zijn weergegeven laat zien, dat wanneer deze leerlingen niet mee zouden tellen het samenwerkingsverband onder het landelijk gemiddelde blijft voor percentage vsv, namelijk 0,28%. In dezelfde grafiek wordt 0% aangehouden in 2019/2020. Dat komt omdat de aantallen onder de 5 niet meer worden meegenomen terwijl het werkelijke aantal in dat jaar in Edam-Volendam 4 was. In paragraaf 1.3.1 wordt van alle vsv-leerlingen aangegeven wat de status is.

Percentages vsv per gemeente vergeleken met landelijke percentages (DUO)

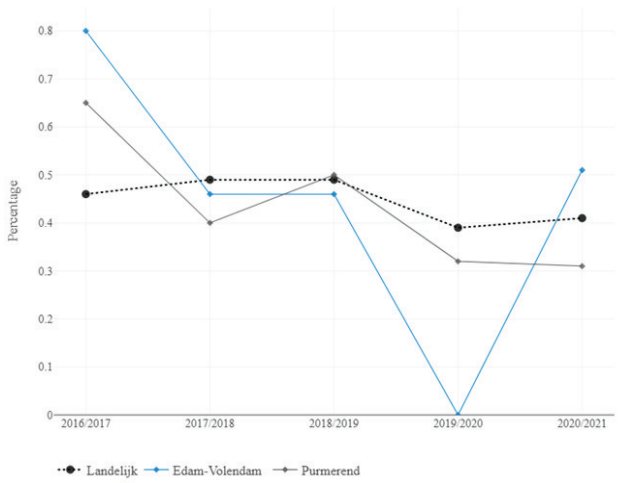

Ook dit jaar was het, vanwege Covid, een grotere uitdaging dan anders om leerlingen voor te bereiden op de overstap naar het mbo, ho en universiteit. Veel bijeenkomsten vonden in 2021 online plaats. De decanendag, die normaal in oktober plaatsvindt, is uitgesteld vanwege de vele ontwikkelingen rondom de voorziening vroegtijdige aanmelding (vva) die per 1 september buiten gebruik werd gesteld; de nieuwe aanmeldingsprocedure van het mbo en de ontwikkelingen rondom het overstapdashboard. De decanendag zal RMC-21- breed in maart 2023 plaatsvinden.

2.1.6 Flankerend beleid, netwerkbijeenkomsten en conferenties

Door de Covid-situatie konden geplande bijeenkomsten in schooljaar 21-22 op één na niet doorgaan. In maart is een netwerkbijeenkomst/studie dag met bestuurders, wethouders, schoolleiding en ondersteuningcoördinatoren georganiseerd om het thema inclusie te verkennen. In schooljaar 22-23 zijn projectbijeenkomsten en netwerkbijeenkomsten zoals de POVO, decanenbijeenkomsten en specialisten hoogbegaafdheid weer fysiek georganiseerd.

2.1.7 Personeelsbeleid

Ziekteverzuim en verloop

In 2022 was het ziekteverzuimpercentage ondanks regelmatige incidentie van Covid laag, namelijk 2,37%. Voor verzuimopvolging is het samenwerkingsverband aangesloten bij Human Capital Care B.V. (voorheen Arbo-Ned). Door natuurlijk verloop (ontslag op eigen verzoek door verhuizing- ander werk of deelpensioen) zijn vacatures ontstaan die (met meer moeite en soms langzamer dan andere jaren door krapte op de arbeidsmarkt) zijn opgevuld. Bij vacatures hebben interne kandidaten voorkeur. Onder een interne kandidaat wordt verstaan een medewerker van het samenwerkingsverband en/of een medewerker van de bij het samenwerkingsverband aangesloten scholen met een aanstelling voor onbepaalde tijd.

Werknemers in dienst van het samenwerkingsverband versus gedetacheerd vanuit scholen

Gestreefd wordt de koepelorganisatie van het samenwerkingsverband zo klein mogelijk te houden. Alleen voor taken die samenhangen met

de taakstelling van het samenwerkingsverband, zonder overlap met de taakstelling van scholen, en waarbij, zoals o.a. bij de begeleiders Passend Onderwijs, duidelijk is dat hun een specifieke en onafhankelijke expertise-taak is toegekend, worden medewerkers bij het samenwerkingsverband aangesteld. Alle andere medewerkers zijn in dienst van één van de aangesloten scholen . De werkgeverskosten voor deze medewerkers worden geheel aan de betreffende scholen vergoed. Het werkgeversrisico voor deze medewerkers wordt door het samenwerkingsverband/ alle aangesloten scholen gedragen.

Werkdruk-levensfase bewust verlof

In het kader van werkdrukvermindering is in 2022/2023 uitbreiding van LGF opneembare uren toegekend. In overleg met de medewerkers is besloten de uren die met terugwerkende kracht zijn toegekend en daarom niet meer tijdig op te nemen waren eind 2022 uit te betalen. Omdat actief gestuurd wordt op het benutten van het verlof ten einde daadwerkelijk het gewenste werkdrukverlichtende effect te bereiken, moet rekening gehouden worden met een uitbreiding van het team (circa 0.3 fte). In het verleden is altijd gekozen voor een zo klein en flexibel mogelijk team, effecten van de maatregelen om werkdruk te verrichten en tegelijkertijd toenemend aantal consult en adviesvragen maken dat de gevolgen direct voelbaar zijn. Bij een te lage bezetting ontstaat het risico dat inzet van verlof ongewild tot overbelasting van andere teamleden leidt.

Kwaliteitsverbetering

Gesprekkencyclus

Er is sprake van een gesprekkencyclus waarbinnen alle medewerkers jaarlijks ontwikkel-functioneringsgesprekken en voortgangsgesprekken hebben met de directeur (op ReboundTOM worden deze gesprekken ook met de coördinator gevoerd).

Deskundigheidsbevordering

Alle medewerkers van het samenwerkingsverband, ongeacht of er sprake is van in dienst van- of detachering naar het samenwerkingsverband nemen deel aan de centraal aangeboden en externe scholing. Vanwege de mate van expertise die van het samenwerkingsverband wordt verwacht, wordt deelname aan scholing extra gestimuleerd. Supervisie/werkbegeleiding wordt structureel aangeboden.

Uitbreiding 2022

In het kader van behoefte aan uitgebreidere financiële managementrapportage per kwartaal en behandeling van de jaarrekening is volgens plan een controller aangetrokken (0,1 fte)

In 2021 is een deskundige aangetrokken en gestart (+ 0,2 fte) met het voorzitten van advies en evaluatie TLV-gesprekken met betrokken ouders, leerling en vertegenwoordigers regulier en (V)SO scholen. Ook hierbij is het doel ouders en de betrokken scholen te helpen bij de keuze voor aanmelding bij een reguliere dan wel VSO school of een combinatie van beide. Ondersteuningscoördinatoren van reguliere VO scholen hebben aangegeven naar aanleiding van hun inmiddels structurele rol bij evaluatiegesprekken met collegae van het VSO dat zij mogelijk voor een deel van de leerlingen die nu vaak rechtstreeks vanuit (speciaal) basisonderwijs aangemeld worden bij het VSO, met maatwerkondersteuning een passend alternatief hadden kunnen bieden. In 2022 is n.a.v. de evaluatiegesprekken voor 10 leerlingen daadwerkelijk een stappenplan ingezet waarbij langzaam gebouwd wordt aan deelname binnen een reguliere school. Dat was in 8 gevallen succesvol. In de gevallen waarin dit niet lukte bleek uit de evaluatie achteraf dat er al bij de start te grote stappen werden gezet. Betrokken scholen gaven aan dat het ondersteunen van de leerling bij de overstap voor hen lastig te organiseren is waardoor ze terughoudend zijn om het stappenplan in te zetten als niet van te voren heel duidelijk is dat het traject succesvol zal zijn. Men wil kunnen voorkomen dat de leerling die vaak al een belaste onderwijsgeschiedenis heeft, nieuwe faalervaring opdoet. In schooljaar 22-23 is in het kader van een pilot een overstapcoach VSO-VO aangesteld bij het samenwerkingsverband (0,2 fte) om leerlingen en scholen bij een overstap te begeleiden.

Verwachte uitbreiding

Vanwege de toenemende vraag naar begeleiding van multi-disciplinaire overleggen voor zowel thuiszittende leerlingen en mogelijke overstappers vanuit VSO-naar VO of leerlingen en gevolgen van uitbreiding LGF(als hierboven beschreven) is besloten tot een uitbreiding van de inzet van deskundigen loket met circa 0,3 fte vanaf 2023.

In verband met de aanstaande transitie naar een organisatievorm met een onafhankelijke Raad van Toezicht en een directeur-bestuurder wordt rekening gehouden met extra uitgaven t.b.v. bezoldiging van de leden van de raad vanaf 2023.

2.1.8 Huisvesting & duurzaamheid

Er is in het verleden bewust gekozen om werkruimten voor het samenwerkingsverband binnen de bestaande onderwijshuisvesting te huisvesten. De kosten voor het medegebruik van het gebouw worden aan de school vergoed. Hierdoor kunnen de kosten voor huisvesting beperkt blijven waardoor de middelen van het samenwerkingsverband optimaal ten behoeve van de doelstellingen ingezet kunnen worden. De koepelorganisatie (directie, administratie en loket/deskundigen) is medegebruiker van het gebouw van SG. W.J. Bladergroen. De werkruimten zijn zo optimaal mogelijk her-ingericht met arbo-technisch goedgekeurde werkstations. Waar mogelijk is in het kader van duurzaamheid gekozen voor meubilair van gerecycled materiaal. De voorziening ReboundTom is op een zelfde wijze gehuisvest in het gebouw van De Triade te Edam. In verband met de toename van het aantal ISK-leerlingen die instromen op W.J. Bladergroen ontstond ruimtegebrek en is ruimte afgestaan. Omdat de toestroom van o.a. leerlingen uit de Oekraïne niet afneemt is het onzeker of medegebruik van het gebouw op lange termijn mogelijk blijft. Onderzocht wordt de mogelijkheid om in de toekomst samen met het samenwerkingsverband primair onderwijs in de regio een andere ruimte te huren.

Naast keuzes in het kader van duurzaamheid t.a.v. huisvesting en gebruiksartikelen zet het samenwerkingsverband in op duurzame relaties met alle stakeholders. Zo is onder andere een kleine flex-werkkamer ingericht waardoor gasten (onder andere leerplicht) op de locatie kunnen werken. Ook zet het samenwerkingsverband in op een bedrijfsvoering waarbij (papieren)dossiervorming wordt ontmoedigd door zoveel mogelijk in te zetten op digitale processen en bijvoorbeeld gebruik van herbruikbare notitieblokken.

2.2 INRICHTING OVERIGE ORGANISATIEONDERDELEN

2.2.1 Toelaatbaarheidsverklaringen commissie (TLV-commissie)

De commissie[3] is samengesteld uit (deel)schoolleiders en/of teamleiders met vergelijkbare lijnfunctie in de scholen. Allen kunnen invloed uitoefenen op/zijn verantwoordelijk voor de kwaliteitsontwikkeling van de basisondersteuning in de eigen school. Alle scholen met een vestiging in de regio zijn vertegenwoordigd. Er zijn in 2022 16 TLV 's toegekend, zie voor uitgebreider overzicht van de cijfers hoofdstuk 3.1.

De commissietaken zijn verdeeld over 2 deelcommissies.

TLV deelcommissies d.d. december 2021

Aantal	Schooltype	Commissie 1 (incl. cluster 3 dossiers ZML)	Commissie 2 (excl. cluster 3 dossiers m.u.v. LG en EBM)
1	VSO	D. van Sikkelerus *(Altra College)*	P. Heijnis *(Martin Luther King school)*
2	PRO/VMBO	N. Spanjerberg *(W.J. Bladergroen)*	E. Pals *(Gerrit Rietveld)*
3	VMBO	G. Ursem *(VONK College)*	J. van Schendel *(De Triade)*
4	VMBO/HAVO	H. Rollingswier *(Don Bosco College)*	Raymond Weigertse *(Bernard Nieuwentijt College)*
5	VMBO	Brenda van Olphen *(Nelson Mandela)*	Annemarie Kok *(Antoni Gaudí)*
6	HAVO/VWO	Monique de Lange *(Da Vinci college)*	M. de Jong *(Jan v. Egmond Lyceum)*

Voorkomen belangenverstrengeling

Toelaatbaarheidsverklaringen aangevraagd door leden van de commissie 1 worden uitsluitend behandeld door commissie 2 en vice versa. Als al een VSO-school betrokken is wordt het betreffende commissielid tijdelijk door een commissielid van andere VSO-school vervangen.
Deskundigen/secretaris: De behandelende deskundige/secretaris is uitgesloten van behandeling van een aanvraag indien het een leerling betreft waar in het verleden de deskundige bij betrokken is geweest of nog is, hetzij vanwege het uitvoeren van diagnostisch onderzoek hetzij vanwege het uitvoering geven aan een begeleidingstraject in het kader van een handelingsplan/OOP van een school.

Procedure bij besluit toekennen of afwijzen TLV

Indien de commissie unaniem voor het toekennen van de TLV oordeelt, wordt na controle van de procedure (administratie loket) - en akkoord van- directeur Samenwerkingsverband, de TLV afgegeven. Ouders en de aanvragende school ontvangen een exemplaar.

Indien de commissie unaniem tegen toekennen stemt of verdeeld is dan wordt het dossier in de gehele commissie (1+2 samen) besproken op het eerstvolgende vergadermoment aansluitend op een stuurgroep vergadering. Indien dit overleg niet binnen de wettelijke besluittermijn valt, wordt een extra vergadering ingelast. Ouders en aanvragende school worden geïnformeerd over de gang van zaken. Bij de bespreking kunnen (op eigen verzoek of initiatief van de commissie via de secretarissen) extra deskundigen en/of ouders uitgenodigd worden.

Zodra een besluit van de commissie niet unaniem is, of waar in aanloop naar het besluit veel discussie over was, wordt de aanvraag in de stuurgroep (waarin alle leden van beide commissies vertegenwoordigd zijn) van het samenwerkingsverband inhoudelijk (na)besproken. Aan de orde komen onder andere de kwaliteit van de dossierinformatie, nut en noodzaak van door commissieleden eventueel gevraagde aanvullende informatie en de rol van de voorzitter.

Financiën

De commissieleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen vergoeding van het samenwerkingsverband.

Kwaliteitsverbetering

De procedure, waarbij online gediscussieerd en beoordeeld wordt, wordt als effectief ervaren en weinig bureaucratisch. Door deskundigen wordt het dossier voorzien van een pre-advies en beoordeeld op compleetheid. De schoolleiders in de rol van TLV-commissielid hebben als taak af te wegen of voor de betreffende leerling nog ondersteuningsmogelijkheden binnen een reguliere setting te realiseren zijn, al dan niet met behulp van een maatwerkarrangement. Het doel en effect is drieledig: schoolleiders houden zicht op en blijven zelf mede verantwoordelijk voor het dekkend aanbod in de regio, denken na over ontwikkelen van een beeld van leerling en ondersteuningsvragen waarvoor soms nieuwe mogelijkheden in de regio ontwikkeld moeten worden om meer inclusie te bewerkstelligen en de, soms ' out of the box' maatwerk voorstellen die in de commissie geopperd worden geven voeding aan de beleidsontwikkeling binnen samenwerkingsverband en de eigen scholen. Vervolg is gegeven aan het in 2021

3. In het Ondersteuningsplan wordt nog gesproken over de 'toelaatbaarheidsverklaringen en permanente commissie leerlingzorg', deze laatste term verdween echter vrijwel per direct uit het spraakgebruik. Gekozen is daarom de commissie in het vervolg kortweg 'TLV-commissie' te noemen.

kwaliteits-verbeterpunt samenwerking met gemeente om te voorkomen dat verwijzingen naar VSO voor sommige leerlingen noodzakelijk worden omdat jeugdzorg niet tijdig ingezet kan worden. De inzet van onderwijs-zorgarrangementen op het VSO in de regio waarbij gemeenten specialistische jeugdhulp faciliteren op deze scholen lijkt effectief. Als eerste stap is afgesproken de bekendheid met elkaar te vergroten zodat jeugdzorg en onderwijs elkaar sneller kunnen vinden. Een medewerker(gedragsdeskundige) van het samenwerkingsverband is bij wijze van proef een dagdeel per 14 dagen fysiek werkzaam op het gemeenteloket Jeugd in Purmerend. Waarbij de bedoeling is dat rondom casus samengewerkt kan worden en gezamenlijk geïndiceerd voor jeugdhulp en onderwijsondersteuning. De verwachting is dat dit input zal leveren die de samenwerking zal versterken en variëteit aan maatwerkoplossingen voor leerlingen zal vergroten.

2.2.2 Thuiszittersoverleg

Het voorkomen dat leerlingen (gedeeltelijk) niet kunnen deelnemen aan onderwijs is een centraal speerpunt van het samenwerkingsverband en gemeenten. Reeds in 2018 is een regionale thuiszittersaanpak vastgesteld door alle schoolbestuurders en portefeuillehouders/wethouders onderwijs van de gemeenten in de regio (te vinden op de website van het samenwerkingsverband en gemeenten). Omdat geconstateerd is dat verzuim (ongeoorloofd én geoorloofd) een belangrijke risicofactor is, is in 2019 een kadernotitie vastgesteld om verder uitwerking aan de afspraken, gemaakt in de thuiszittersaanpak, te kunnen geven. In het Ondersteuningsplan 2022-2026 heeft dit onderwerp ook alle aandacht. Besloten is onder andere de subsidie vanuit SWV-middelen aan de scholen om te stimuleren het verzuimbeleid te verstevigen te continueren.

Onderdeel van de vaste beleidsagenda is 8-wekelijks overleg met leerplichtambtenaren uit de regio Waterland en de VO-loket medewerkers, onder leiding van de directeur van het samenwerkingsverband. Tijdens dit overleg, worden leerlingen die thuiszitten volgens de wettelijke definitie (langer dan 4 weken ongeoorloofd verzuim of absoluut verzuim), leerlingen met een ontheffing of vrijstelling van leerplicht of leerlingen die opvallen door veel geoorloofd verzuim besproken. Nagegaan wordt of er een plan van aanpak is, of er een regisseur aangewezen is en of er voortgang geboekt wordt. Is dat niet het geval dan worden ter plekke afspraken gemaakt om dit zo snel mogelijk te gaan realiseren. In alle gevallen wordt nagegaan of een vorm van onderwijs geboden kan worden om het perspectief van (voltijd) onderwijs voor elke leerling open te houden. Ook in 2022 is na elk overleg het resultaat in een geanonimiseerd overzicht gezet en toegestuurd aan de onderwijsinspectie.

Leerlingen die nog niet, of slechts beperkt, aan onderwijs kunnen deelnemen in cijfers

Kalenderjaar	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022
	Aantal gemeld incl. per 1-1-19 nog in behandeling	Succesvol herstel schoolgang of werk d.d dec. 2019	Aantal gemeld incl. per 1-1-20 nog in behandeling	Succesvol herstel schoolgang of werk d.d dec. 2020	Aantal gemeld incl. per 1-1-21 nog in behandeling	Succesvol herstel schoolgang of werk d.d dec. 2021	Aantal gemeld incl. per 1-1-22 nog in behandeling	Succesvol herstel schoolgang of werk d.d dec. 2022
Absoluut verzuim	2	2	1	1	1	0	1	1
Vrijstelling artikel 5a	13	0	14	0	14	2	12	0
Vrijstelling artikel 11d	0	0	0	0	0	0	0	0
Langdurig relatief verzuim van 4 weken tot drie maanden	5	3	6	6	9	7	7	6
Langdurig relatief verzuim langer dan drie maanden*	57	38	22	12	14	8	22	14
Totaal aangemeld (incl. vrijstellingen)	**77**	**43**	**43**	**19**	**38**	**17**	**42**	**12**
Signaalmelding (nog) geen thuiszitter of nog niet formeel gemeld	0	0	5	4	13	2	3	2
Signaalmelding leerling ander SWV, maar woonachtig in de regio	5	2	6	3	6	3	5	0

** Leerlingen die eerst onder de categorie Langdurig relatief verzuim langer dan drie maanden vielen en vervolgens een vrijstelling hebben gekregen zijn slechts onder de betreffende vrijstellingencategorie geteld. 9 van de 22 leerlingen die onder deze categorie vallen nemen deel aan een alternatieve vorm onderwijs.*

Het aantal leerlingen waarvan medisch deskundigen en jeugdhulpverleners hebben besloten dat de leerling niet belastbaar voor onderwijs is, is iets afgenomen ten opzichte van vorig jaren. 12 leerlingen hebben om deze reden een, soms tijdelijke, vrijstelling van leerplicht gekregen. De problematiek van leerlingen die langer dan drie maanden niet aan onderwijs deelnemen blijkt in veel gevallen zeer ernstig en hardnekkig/chronisch en strekt zich over meerdere leerjaren uit. Bij deze jongeren zijn vaak veel ketenpartners betrokken. Voor de 22 leerlingen die langer dan drie maanden als thuiszitter geregistreerd staan is het voor 14 leerlingen gelukt ze aan een alternatief onderwijsprogramma deel te laten nemen. Het betrekken van ketenpartners bij het maken van een plan van aanpak om deze leerlingen weer bij onderwijs te betrekken verloopt wisselend. In gevallen waarbij ketenpartners actief mede investeren in een gezamenlijk plan van aanpak werkt dit positief versterkend. Ketenpartners die onder regie van gemeenten jeugdhulpverlening uitvoeren geven vaker gehoor aan het verzoek deel te nemen aan multidisciplinair overleg dan ketenpartners die buiten het zicht van gemeenten, bijvoorbeeld via huisartsen, betrokken zijn bij een leerling.

Ook in 2022 waren er leerlingen ouder dan 18 jaar die zich onttrekken aan de geboden ondersteuning. Afgesproken wordt in deze gevallen tijdens het thuiszittersoverleg wie de jongere volgt en contact op blijft nemen (bemoeizorg) zodat ondersteuning geboden kan worden zodra de jongere weer een opening geeft. Voor deze categorie jongeren wordt nauw samengewerkt met de overstapcoaches VO-MBO (zie ook 2.1.5).

2.2.3 VSV voorziening: VO-team (PI Research-Levvel)

Het VO Adviesteam van PI Research ondersteunt VO scholen uit het Samenwerkingsverband Waterland bij het tijdig signaleren van sociaal-emotionele, psychiatrische en gedragsproblemen van leerlingen in de context van hun school- en thuissituatie. Dit gebeurt door het uitvoeren van handelingsgericht onderzoek, advisering en begeleiding aangaande individuele leerlingen of groepen, alsmede door het bieden van advies en ondersteuning bij de realisatie van een adequaat pedagogisch en didactisch aanbod op school. De werkwijze van het VO Adviesteam wordt gekenmerkt door laagdrempelige, korte en langere interventies op maat gericht op school, leerling en ouders. Deze interventies worden in samenwerking met school en ouders ingezet en worden gezamenlijk geëvalueerd. Interventies hebben tot doel het onderwijsleerproces weer op gang te brengen en schooluitval te voorkomen.

Ontwikkelingen en aandachtspunten voor 2023

Personele wisselingen en bekendheid van het VO Adviesteam

Zowel binnen het VO Adviesteam als op de scholen zijn er personele wisselingen geweest, met als gevolg dat het VO Adviesteam niet of minder is ingezet op bepaalde scholen. Het komende kalenderjaar zal het VO Adviesteam in contact treden met de scholen die kalenderjaar 2022 geen aanmeldingen hebben gedaan of waarvan bekend is dat er een nieuwe ondersteuningscoördinator (OCO) is aangesteld, met als doel het aanbod van het VO Adviesteam voor de school te bespreken. Daarnaast wordt op het Samenwerkingsverband begin van het jaar een bijeenkomst georganiseerd met nieuw aangestelde ondersteuningscoördinatoren en de ondersteuners / aanbieders van arrangementen voor het SWV. Tot slot is er eventueel de mogelijkheid om bij een OCO-overleg aan te sluiten om uitleg te komen geven over het VO Adviesteam.

Internaliserende problematiek

Het valt op dat bij een relatief klein aantal aanmeldingen sprake is van internaliserende problematiek. Denk hierbij aan angst en stemmingsproblemen. Het Samenwerkingsverband hoort echter wel zorgen en vragen bij de scholen over leerlingen met deze problematiek. Ook is verzuim en thuiszittersproblematiek een punt van aandacht voor het Samenwerkingsverband. Het tijdig signaleren van problematiek, ook van een leerlingen die minder opvallen (in vergelijking met leerlingen met gedragsproblematiek) is een punt van aandacht. De komende periode zal het VO Adviesteam in gesprek met de ondersteuningscoördinatoren op de scholen extra benadrukken welke begeleidingsmogelijkheden er zijn en voor welke doelgroepen. Daarnaast kan het VO Adviesteam meedenken over de aanpak van de thuiszittersproblematiek op de scholen.

Kwaliteitsverbetering

Het VO Adviesteam verzamelt data over de tevredenheid van de ingezette begeleiding bij leerling, ouders en de school. Dit gebeurt aan de hand van een korte online vragenlijst die aan het eind van een traject wordt ingevuld. Binnen het VO Adviesteam is als doel gesteld om minimaal 50% respons te krijgen op de uitgestuurde enquêtes. Deze informatie wordt gebruikt om de dienstverlening te optimaliseren.

VO- adviesteam in cijfers

In de periode januari tot en met december 2022 is het VO Adviesteam bij 19 leerlingen betrokken geweest. Zie tabel 1 met een verdeling van de aanmeldingen over de scholen.

Dit kalenderjaar is het VO Adviesteam betrokken geweest bij één kortdurende consultvraag. Voor de andere reeds afgeronde trajecten geldt dat het VO Adviesteam minimaal 3 en maximaal 10 maanden betrokken was in het kader van diagnostiek, begeleiding en advisering. Bij tien leerlingen zijn er wekelijkse begeleidingsmomenten aangeboden. De ingezette interventie was in de meeste gevallen Tools4school. Dit is een sociale vaardigheidstraining, gericht op het aanleren van schoolse vaardigheden.

Bij vijf leerlingen is de begeleiding of advisering nog niet afgerond aan het eind van kalenderjaar 2022. Deze hulp krijgt een vervolg in 2023. Van de 14 afgeronde trajecten vervolgen 11 leerlingen onderwijs op de eigen school, gaat 1 leerling naar het VSO, gaat 1 leerling naar een andere reguliere school en is voor 1 leerling de bestemming onbekend.

Aantal en herkomst aanmeldingen VO-team

School	2018	2019	2020	2021	2022
PSG Bladergroen	6	5	2	2	2
Clusius College	6	5	1	1	1
PSG Nelson Mandela	4	2	2	1	3
PSG SG Antoni Gaudi	0	0	0	1	0
PSG Gerrit Rietveld	2	1	2	4	2
PSG Da Vinci College	2	0	0	1	0
PSG Jan van Egmond Lyceum	0	1	3	2	2
Bernard Nieuwentijt College	1	1	1	0	3
Don Bosco College	2	3	1	1	2
SG De Triade	3	3	2	4	4
Via SWV	0	0	0	1	0
Totaal	**26**	**21**	**14**	**18**	**19**

Financiën

Zie begroting programma 7. Het VO-team wordt deels gefinancierd met middelen die toegekend zijn in kader van VSV-subsidie en subsidie toegekend door de gemeente Purmerend om extra in te kunnen zetten op ondersteuning van leerlingen na de Covid-pandemie. Vanwege de vraag en de ernst van de problematiek van een aantal leerlingen waardoor scholen en de betreffende leerling langdurig meer ondersteuning behoefden, is een plafond van € 59.000 als richtlijn vastgesteld en worden aanvullend swv middelen ingezet als de subsidiemiddelen onvoldoende blijken.

Nb. Omdat dit project en middelen zich op het grensgebied van onderwijs en jeugdhulp (GGZ) taken bevinden wordt regelmatig afgestemd. Door de (te) lange wachttijden bij GGZ instanties dreigt het risico dat de druk door scholen op dit team wordt opgevoerd om toch behandeltrajecten met leerlingen op te starten.

2.2.4 Centraal scholingsaanbod

Scholingsaanbod voor docenten/medewerkers V(S)O en SWV regio Waterland

Het samenwerkingsverband kent een centraal scholingsaanbod voor docenten/medewerkers van de aangesloten scholen en medewerkers die taken uitvoeren voor het samenwerkingsverband. Deze scholing draagt bij aan de versterking van kennis van individuele docenten en van het onderlinge netwerk van de scholen. Met als doel kwalitatief goed passend onderwijs te verzorgen.

Net als in voorgaande periode is tevens een vakspecifiek online cursusaanbod beschikbaar gesteld (Augeo.nl), onder andere met een specifiek aanbod gericht op de meldcode huiselijk geweld, omgang met pestgedrag, sociaal emotionele problemen en gedragsproblematiek. Het aanbod is geschikt voor zowel OP als OOP en jeugdzorgmedewerkers.

In 2022 zijn laatste onderdelen van het scholingsaanbod dat in schooljaar 2020-2021 uitgesteld moest worden door de Covid-pandemie afgerond (Laika begeleidingstraject NT2 onderwijs). Maart 2022 is de incompanytraining "coach executieve functies" gestart en in mei 2022 afgerond. Deze training werd door 14 deelnemers bezocht en afgerond.

De educatieve voorstelling 'gekke kinderen zijn anders gewoon' (Ivo van Mijland) is door 78 personen bezocht.

Centraal scholingsaanbod in cijfers

School	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Vonk	18	15	13	6	0
De Triade				10	2
Don Bosco College	3	5	5	14	5
Bernard Nieuwentijt College		2	5	2	1
Da Vinci College			13	4	1
SG Gerrit Rietveld	5	1	8	6	3
Nelson Mandela		2	2	4	1
Antoni Gaudi		1	2	1	1
SG WJ Bladergroen	6	6	16	14	2
Jan van Egmond Lyceum	1	2	9	7	2
VSO Altra College Purmerend			1	0	0
VSO Martin Luther King	2	2		0	0
ReboundTOM				2	0
Overige deelnemers (OPR/SO/SWV)		2	11	8	3

Scholingsaanbod schoolteams/ borging deskundigheid VSO in het reguliere VO

Om de deskundigheid van het VSO in het regulier onderwijs te borgen stimuleert het samenwerkingsverband alle aangesloten reguliere scholen om deskundigheidsbevordering in te kopen bij het VSO-expertisecentrum Educé van stichting iHUB(voorheen Altra). Zij verzorgen vraaggestuurd, op verzoek van schooldirectie, een 'op maat' programma dat aansluit bij de ontwikkeling van scholen/schoolteams. Er zijn programma's voor studiedagen ontwikkeld, maar er zijn ook scholen die gekozen hebben voor meerjaren-programma's, ten behoeve van het implementeren van een teamaanpak. Tot en met schooljaar 2021-2022 is, conform de afspraken Ondersteuningsplan 2018-2022, Educé preferente aanbieder. Afgesproken is dat scholen hun scholingsverzoeken eerst bij Educé indienen. Als blijkt dat Educé de gevraagde scholing niet kan verzorgen zoeken scholen een andere aanbieder.

Kwaliteitsverbetering

Elk jaar stellen scholen een eigen intern scholingsplan op. Afhankelijk van onderwerpen die op de school spelen en de opdracht van de overheid om bepaalde thema's centraal te stellen is er meer of minder aandacht voor het Educé. In 2022 is er slechts beperkt gebruik gemaakt van de

mogelijkheid. De aandacht lag vooral bij onderwijsachterstanden die men signaleerde bij leerlingen ten gevolge van de Covid-pandemie. Ter stimulans en om aanbod en vraag beter op elkaar af te stemmen wordt jaarlijks de leidinggevende van Educé uitgenodigd om aan te sluiten bij een stuurgroep-bijeenkomst. Het centrale scholingsaanbod wordt zoveel mogelijk aangepast aan relevante ontwikkelingen en vraag vanuit medewerkers. Zo is in 2022 contact gelegd met het RINO om een cursusaanbod te laten ontwikkelen om medewerkers van scholen te leren hoe ze de autonomie van leerlingen kunnen versterken. Uit onderzoek blijkt dat het gevoel van autonomie door de restricties tijdens de Covid-pandemie bij jongeren sterk is aangetast en dit wordt in verband gebracht met de zichtbare toename van angst en depressieve klachten. Het is de bedoeling dat deze cursus in 2023 aangeboden kan worden. Modules waarvoor in voorgaande schooljaren onvoldoende aanmeldingen waren zijn gecanceld of vervangen (ondergrens gemiddeld 8-10 personen)

Financiën

Zie begroting programma 2 en 4.

2.3 ONDERSTEUNINGSARRANGEMENTEN INCLUSIEF VSO (TOELAATBAARHEIDSVERKLARINGEN)

2.3.1 Arrangementsoorten

Het samenwerkingsverband onderscheidt verschillende arrangementen ten behoeve van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte. Een arrangement kan bestaan uit een plaatsing op voortgezet speciaal onderwijs (arrangement /toelaatbaarheidsverklaring VSO) of op één van de afdelingen van SG W.J. Bladergroen (arrangement B of PrO) en/of een aanvullend ondersteuningsaanbod georganiseerd door en op één van de overige VO-scholen aangesloten bij het samenwerkingsverband.

De invulling van een ondersteuningsarrangement wordt door de school in overleg met ouders ontwikkeld waarbij het onderwijs ontwikkelperspectief leidend is en een plan van aanpak wordt opgesteld. Een deskundige van het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvraag en geeft gevraagd en ongevraagd advies met betrekking tot de aanpak aan de school. De letters A, A- en B staan voor de hoogte van het budget. Per schooljaar kan voor een leerling maximaal 2x € 2000, - aangevraagd worden (arrangement A) of 1 x per jaar een budget van € 4000, -(arrangement B). Als voor de leerling reeds een PrO toelaatbaarheidsverklaring is toegekend of een aanwijzing LWOO is afgegeven, dan ontvangt de school al ondersteuningsbekostiging en kan hooguit een aanvullend bedrag van € 1600, - aangevraagd worden (arrangement A-).

Bewaking termijn TLV aanvraagprocedure

Het uitgangspunt is dat elke aanvraag met zo groot mogelijke spoed wordt afgehandeld. Rond piektijden zijn/worden zo nodig extra medewerkers ingezet.

Er zijn in 2022 141 TLV's toegekend waarvan 79 eerste TLV's en 62 verlengingen, dat is aanzienlijk meer dan vorig boekjaar (103). Het aantal leerlingen dat met een TLV aan het VSO deelneemt bleef gelijk, namelijk 209 (teldatum februari 2022). Omdat de data van DUO nog onjuistheden kunnen bevatten moet dit met enige reserve worden beoordeeld. Een deel van de TLV's is afgegeven voor leerlingen die een jaar langer dan gebruikelijk deel nemen aan het VSO omdat ze door de Covid-pandemie achterstand hadden opgelopen. Het is de verwachting dat dit tijdelijk tot een groei van het aantal leerlingen in VSO zal leiden. Daarnaast zijn er door de intensivering van aandacht voor leerlingen die nog niet kunnen deelnemen aan onderwijs ook TLV's toegekend voor leerlingen die door omstandigheden nog een alternatief programma volgen of deelnemen aan een dagbehandeling. Met de TLV kunnen zij, zodra onderwijsdeelname wel (weer) mogelijk wordt, zonder vertraging instromen in het VSO als blijkt dat dat het best passend is.

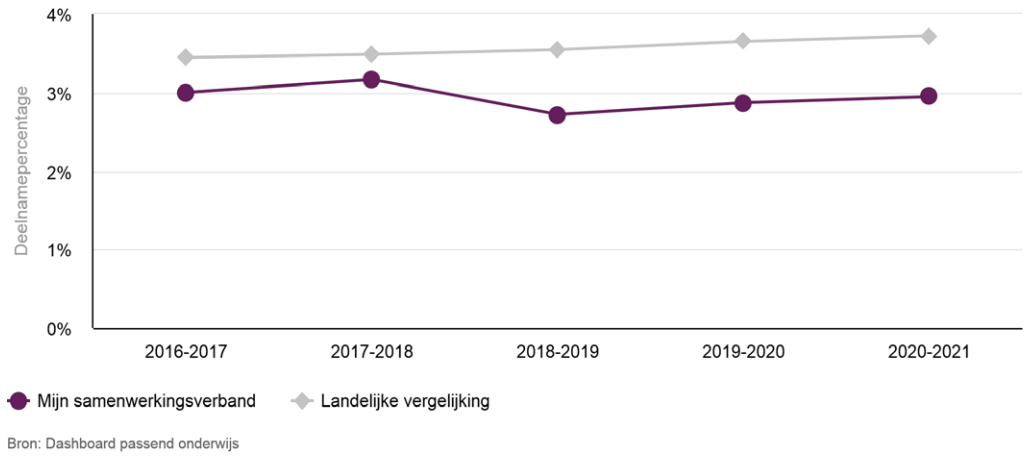

Afbeelding: deelname percentage VSO bekostigd t.o.v. landelijk gemiddelde 2020-2021 (landelijke data 2021-2022 is nog niet beschikbaar)

Toelaatbaarheidsverklaringen

VSO en ondersteuningsarrangementen in cijfers

Kalenderjaar	2018	2019	2020	2021	2022
Toegekende toelaatbaarheidsverklaringen, nieuw en verlenging					
Altra College De Koppeling	-	1	-	-	-
Altra College Noord Purmercollege	-	2	2	2	1
Altra College Zuidoost	-	1	1	-	1
Altra College/Bascule Extern Bleichrodt	3	4	5	4	3
Altra College Zaanstreek	1	-	-	-	-
Altra College Waterland	26	28	26	25	36
Altra College	-	-	1	1	1
SG De Triade	4	5	3	-	2
Bernard Nieuwentijt College	1	1	1	1	1
Clusius College Purmerend	4	3	1	1	5
De Ambelt		1			
De Spinaker	2	3	1	2	1
De Stormvogel; De Eenhoorn zmlk	-	2	1	1	3
De Waterlelie	-	-	-	1	-
Don Bosco College	4	4	-	3	-
Drostenburg	-	1	3	-	1
Dynamica Onderwijs	-	2	-	-	1
Heliomare Onderwijs	-	7	6	4	3
Het Aurum College	-	1	-	-	-
Hoenderloo College VSO	-	1	-	-	-
Martin Luther King VSO	26	30	39	35	50
Orion College Drostenburg	-	1	5	5	7
Orion College Zuid	-	-	2	2	3
Orion College; Kingmaschool	-	1	4	1	3
PSG Bladergroen	5	5	3	3	8
PSG Da Vinci College	1	4	3	1	1
PSG Gerrit Rietveld	-	3	-	2	4
PSG Jan v. Egmond Lyceum	1	2	-	-	-
PSG Nelson Mandela	4	1	-	-	-
PSG Antoni Gaudi	-	1	-	6	2
Ronduitonderwijs De Spinaker Alkmaar	-	-	-	1	1
School VO Waterland (fictieve school)	23	-	-	-	2
Viertaal College Amsterdam Praktijk afdeling	-	-	1	-	-
VSO Alphons Laudy	-	1	1	1	-
VSO Helding	-	1	-	-	-
RSG Stad & Esch Eigen weg	-	-	-	-	1
VSO Linie College	-	-	-	1	1
Totaal	**105**	**117**	**109**	**103**	**141**
Eerste TLV's	58	62	66	50	79
Verlengingen	47	55	43	53	62

Het aantal leerlingen dat daadwerkelijk deelnam in schooljaar 2020-2021 aan het VSO (door het samenwerkingsverband bekostigd) was in vergelijking met het totaal aantal leerlingen 3,09% (landelijk gemiddelde 3,59%) de vorige periode licht gestegen (2.85%, landelijk is dit percentage sneller gestegen, naar gemiddeld 3,77%). De verwachting is dat dit beeld in 2022 ongeveer gelijk is gebleven.

Kalenderjaar	2018	2019	2020	2021	2022
Zij-instroom VSO vanuit reguliere scholen in Waterland					
PSG Bladergroen	5	5	3	3	8
PSG Da Vinci College	1	4	3	1	1
PSG Gerrit Rietveld	-	3	-	2	4
PSG Jan v. Egmond Lyceum	1	2	-	-	-
PSG Nelson Mandela	4	1	-	-	-
PSG Antoni Gaudi	-	1	-	6	2
Bernard Nieuwentijt College	1	1	1	1	1
Clusius College Purmerend	4	3	1	1	5
Don Bosco College	4	3	-	3	-
SG De Triade	4	5	3	-	2
Totaal	**24**	**28**	**11**	**17**	**23**
Martin Luther King - VSO; VSO15DZ00 Totaal	17	21	25	14	50
Altra College; Waterland 07IQ12 Totaal	8	7	14	14	36

Het aantal leerlingen dat vanuit een VO-school binnen het samenwerkingsverband doorstroomt naar een VSO was de laatste jaren lager dan het landelijk gemiddelde (informatie 2022 is nog niet beschikbaar), maar ten opzichte van vorig jaar toegenomen. Aangenomen wordt dat de onverwachte lockdown in 2020 een afremmend effect heeft gehad op het signaleren en verwijzen van leerlingen die in de reguliere setting niet optimaal functioneerden. In 2022 zijn meer TLV's dan voorgaande jaren aangevraagd waaruit blijkt dat leerlingen wel weer in beeld zijn. In hoeverre dat nu betekent dat er ook meer leerlingen deelnemen aan VSO onderwijs valt nog niet te concluderen omdat we nog niet over de juiste data kunnen beschikken.

Afb.: doorstroom leerlingen uit VO naar VSO t.o.v. landelijk gemiddelde (let op=tot en met schooljaar 20-21, data 21-22 is nog niet beschikbaar)

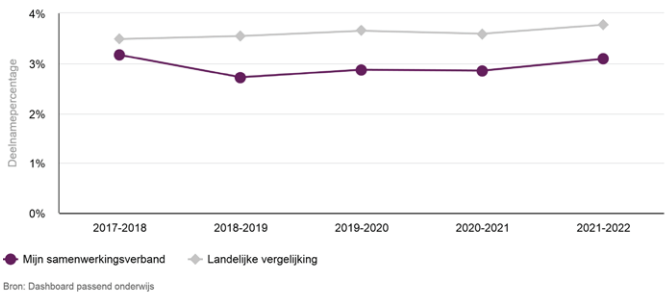

Bron: Dashboard passend onderwijs

	2018	2019	2020	2021	2022
TLV PrO toegekend					
Totaal	**34**	**45**	**56**	**31**	**63**
Clusius College Purmerend 25EF04					
PSG Bladergroen 01EO06	34	45	56	31	62
Martin Luther King - VSO; VSO15DZ00					1
PSG Gerrit Rietveld 01EO01					
School buiten de regio (geen toegang tot digitaal systeem)					
Toegekende LWOO aanwijzingen					
Totaal	**250**	**218**	**225**	**220**	**251**
Altra College; SG De Triade 25DA09	36	32	45	42	49
Bernard Nieuwentijt College 17VF04	8	8	8	4	2
Clusius College Purmerend 25EF04	66	68	78	80	88
Don Bosco College 20GS00	31	17	16	26	25
PSG W.J. Bladergroen 01EO06	44	45	42	38	31
PSG Gerrit Rietveld 01EO01	51	35	24	18	45
PSG Nelson Mandela 01EO08	9	3	4	7	3
PSG Antoni Gaudi 01EO12	5	10	8	5	8
Toegekende ondersteuningsarrangementen reguliere leerlingen					
Totaal	**139**	**136**	**152**	**93**	**97**
Altra College; SG De Triade 25DA09	8	12	3	6	8
Bernard Nieuwentijt College 17VF04	6	10	7	10	6
Clusius College Purmerend 25EF04	13	8	10	5	6
Don Bosco College 20GS00	13	21	44	6	13
PSG W.J. Bladergroen 01EO06	29	39	30	23	28
PSG Da Vinci College 01EO00	14	9	10	24	8
PSG Jan v. Egmond Lyceum01EO02	24	15	12	24	13
PSG Gerrit Rietveld 01EO01	21	6	12	8	1
PSG Nelson Mandela 01EO08	4	4	16	2	4
PSG Antoni Gaudi 01EO12	2	2	7	-	6
Overig reintegratie VSV en/of VSO-VO	5	1	1	-	-
Altra College; Waterland 07IQ12	-	-	-	-	3
Toegekende ondersteuningsarrangementen reguliere leerlingen					
Totaal	**14**	**13**	**16**	**12**	**-**
Altra College; SG De Triade 25DA09	-	-	2	4	-
Bernard Nieuwentijt College 17VF04	3	1	1	1	-
Clusius College Purmerend 25EF04	6	4	6	1	1
Don Bosco College 20GS00	2	2	1	1	1
PSG W.J. Bladergroen 01EO06	3	2	4	4	-
PSG Gerrit Rietveld 01EO01	-	1	-	1	1
PSG Nelson Mandela 01EO08	-	-	1	-	-
PSG Antoni Gaudi 01EO12	-	3	1	-	-

Kwaliteitsverbetering

De procedures en de werkwijze van het VO-loket worden jaarlijks besproken met de ondersteuningscoördinatoren en schoolleiders. In de voorgaande periode is ingezet op het versterken van de ondersteunende rol van de deskundigen en het verhelderen en waar mogelijk versimpelen van procedures. Hierdoor is de drempel voor scholen om een beroep te doen op het loket lager geworden, wat sneller preventieve inzet van ondersteuning mogelijk maakt.

De onderlinge samenwerking van de scholen wordt verstevigd door de deelname van school/teamleiders aan de TLV-commissie. Het zicht op de ondersteuningsbehoefte van leerlingen die (vaak) noodgedwongen uitstromen naar het VSO neemt bij de commissieleden toe en is input voor onderlinge en interne, uitwisseling van good-practises en discussie. De procedure-evaluatie met leerling, ouders, VSO-school en een deskundige van het SWV en een reguliere VO-school in geval van een TLV-verlenging voor leerlingen die voor het eerst uitstromen van regulier PO of VO naar VSO is de afgelopen periode succesvol vervolgd waarbij in 10 gevallen het stappenplan terugkeer naar regulier onderwijs is ingezet. In 8 gevallen was dit traject succesvol. Uit de nabespreking met scholen en n.a.v. de 2 gevallen waaruit bleek dat leerlingen door te snelle/grote stappen overweldigd waren en 100% terug moesten vallen op VSO werd geconcludeerd dat externe begeleiding ten tijde van de overstap voor zowel leerling, ouders en betrokkenen van de school aan het succes zou kunnen bijdragen. In de loop van 2022 is hiervoor een overstapcoach aangetrokken.

In jaarlijkse auditrondes onderzoeken scholen bij elkaar wat zij voor arrangementen hebben ingezet en wat daarvan het resultaat was (zie 2.3.4.).

Financiën

Zie begroting programma 3.

2.3.2 Regionale Voorziening voor PrO/LWOO en internationale schakelklassen: SG W.J. Bladergroen

Leerwegondersteunend onderwijs wordt verzorgd in elk van de scholen, respectievelijk locaties of vestigingen die VMBO-onderwijs op de niveaus basis beroeps-, kader beroeps-, gemengd en theoretische leerweg aanbieden. De organisatie hiervan valt onder de verantwoordelijkheid van de desbetreffende schoolbesturen.

Voor een aantal leerlingen is de reguliere leerwegondersteuning echter onvoldoende. Deze leerlingen hebben een op een specifieke doelgroep toegesneden onderwijsaanbod nodig. Dit onderwijsaanbod wordt voor het gehele samenwerkingsverband binnen de PSG-vestiging W.J. Bladergroen gerealiseerd.

De W.J. Bladergroen heeft een VMBO-LWOO afdeling, een afdeling voor praktijk onderwijs én biedt tevens onderdak aan het team leerlingondersteuning voor de PSG scholen evenals aan medewerkers met specifieke taken voor het samenwerkingsverband. De VMBO-LWOO afdeling van de W.J. Bladergroen functioneert als regionale begeleidingsschool voor de zeer kwetsbare LWOO leerlingen uit de gehele regio. Naast voornoemd aanbod verzorgt W.J. Bladergroen het onderwijs voor instromende anderstalige leerlingen in internationale schakelklassen (ISK). Het samenwerkingsverband draagt financieel bij aan de ISK ten behoeve van een onderwijsassistent in verband met het sterk wisselend aantal nieuwkomers, waardoor klassen tussentijds heringedeeld en ingericht moesten worden.

Gevolgen van de oorlog in de Oekraïne

Naast de gebruikelijke instroom in de ISK klassen zijn circa 100 Oekraïense jongeren ingestroomd die opgevangen worden in gemeenten in de regio Waterland. De Purmerendse ScholenGroep heeft het op zich genomen om voor deze leerlingen een regionale onderwijssetting in te richten.

Het maken van ruimte voor deze groep leerlingen had en heeft ook de komende perioden gevolgen voor de huisvesting voor onder andere de centrale afdelingen/bestuursbureau van de Purmerendse ScholenGroep (tijdelijk verhuisd naar het stadhuis van Purmerend) en het samenwerkingsverband omdat alle ruimten die gebruikt kunnen worden als lokaal nodig waren. Alle bijeenkomsten in het kader van de netwerkfunctie en overleggen met meer dan 4 personen worden om deze reden op andere gastscholen of op speciaal daarvoor gehuurde ruimten (o.a. bij Flexplek Purmerend en lokale horeca) georganiseerd.

Financiën

Zie begroting programma 11. De bekostiging van nieuwkomers inclusief Oekraïense leerlingen is van overheidswege gereguleerd. Het samenwerkingsverband bekostigt deelname aan de ISK voor leerlingen die niet Nederlandstalig zijn maar wel een Nederlands paspoort hebben.

Er is een TLV toegekend voor een leerling uit de Oekraïne die is aangewezen op Cluster 3 onderwijs. Omdat door het ontbreken van buitenruimte voor de locatie waar de Oekraïne-afdeling gevestigd is leerlingen veel pauzes binnen moeten doorbrengen, is besloten een bescheiden bedrag toe te kennen om deze leerlingen ten minste een activiteit tijdens de pauzes aan te kunnen bieden. Hiervan is een voetbalspel- en tafeltennistafel aangeschaft. Ook is een aantal laptops beschikbaar gesteld die uitgeleend worden aan leerlingen die niet over een device kunnen beschikken.

2.3.3 Kwaliteit van leerlingondersteuning in-, en samenwerking tussen scholen

Algemeen

De kwaliteit van het samenwerkingsverband is af te meten aan de mate waarin de aangesloten scholen in onderlinge samenwerking in staat zijn voor alle leerlingen een passende onderwijsplaats te bieden.

Positieve resultaten:

Gezocht is naar oplossingen voor leerlingen die zoveel mogelijk in het reguliere onderwijs geboden kunnen worden. Een voorbeeld hiervan zijn o.a.;

- Symbiose-klassen waarbij VSO scholen samen met reguliere scholen leerlingen een symbiose traject bieden, met als doel dat leerlingen die dat kunnen, de mogelijkheid hebben om een diploma passend bij hun profielkeuze te behalen en beter voorbereid zijn op een start in reguliere vervolgopleidingen/ maatschappelijke participatie.

  Dit is een belangrijk speerpunt in het kader van het Ondersteuningsplan 2022-2026. Al bij aanvang schooljaar 2021-2022 is een groep leerlingen gestart in een symbiosegroep van VSO Altra en VONK(Clusius College). 4 leerlingen hebben dat schooljaar met een diploma afgesloten. Schooljaar 2022-2023 zijn 3 symbiosegroepen succesvol gestart (twee groepen i.s.m. Altra-VONK en een derde klas i.s.m. Altra-De Triade). In ontwikkeling zijn symbiosegroepen i.s.m Altra en het Don Bosco College en VSO Martin Luther King en W.J. Bladergroen Pro. Om deze ontwikkeling te borgen is bestuurlijk een format overeenkomst Symbiosegroepen vastgesteld en worden middelen aan de partijen toegekend om personele inzet en aanschaf materialen/leermiddelen te faciliteren. Voor de in 2022 reeds lopende groepen is in 2022 door betrokken partijen de overeenkomst geformaliseerd en zijn middelen toegekend.
- Het aantal leerlingen dat voortijdig schoolverlater is (VSV), is succesvol teruggebracht, dankzij de inzet van overstapcoaches;

Voorzichtig positief:

- Het percentage leerlingen dat gebruik maakt van het VSO: dit was (2021) en lijkt (2022) nog steeds lager dan het landelijk gemiddelde. Het deelname-percentage stijgt echter ten opzichte van de eerder behaalde resultaten. Er wordt in 2023 een nog hogere deelname verwacht ten gevolge van de nasleep van de Covid-pandemie. Dit lijkt landelijk aan de orde.
- Het aantal individuele leerlingen met een TLV dat deelneemt aan een symbioseklas of een individueel traject in samenwerking met een reguliere VO school neemt toe. De evaluatiegesprekken die onder leiding van een deskundige van het samenwerkingsverband, samen met een ondersteuningscoördinator van een reguliere school op de VSO met VSO, leerling en ouders worden gevoerd om de individuele mogelijkheden te verkennen hebben er in 2022 toe geleid dat met 10 leerlingen een stappenplan reïntegratie/ samenwerking met VO is ingezet. Dit bleek in 8 gevallen succesvol. In 1 geval riep de stap voor de betreffende leerling te veel spanning op en in een ander geval zijn te snelle stappen gezet waardoor het in potentie succesvolle traject voor de leerling leidde tot terugval. Naar aanleiding van deze eerste ervaringen met actief stimuleren van het inzetten van een stappenplan is de conclusie getrokken dat er behoefte is aan een vaste contactpersoon waar leerling, ouders en beide scholen in de transitie fase op kunnen terugvallen en die de zorgvuldigheid van het traject bewaakt. Besloten is voor deze taak een 'Overstapcoach VSO-VO" aan te trekken (0,2-0,3 fte). Deze is in november 2022 gestart (0,2 fte).
- Om sociaal emotionele problemen van leerlingen ten gevolge van de pandemie vroegtijdig te signaleren en ze tools aan te bieden hiermee om te gaan, is vanaf oktober 2021 gestart met het project "Happy lessen". Medewerkers van de GGD, getraind voor dit project door Het Trimbos-instituut, sluiten aan bij mentorlessen(4) en bieden een programma aan volgens een gecertificeerde methode. Omdat dit voor het eerst in de regio Waterland wordt ingezet en ervaring van de GGD trainers nog gering is, is het nog niet duidelijk wat het effect zal zijn. Het Trimbos-instituut onderzoekt dit doormiddel van vragenlijsten die in klassen 1 en 2 die het programma al gevolgd hebben en controle groepen die het programma nog niet gevolgd hebben uit te zetten. De controlegroepen, krijgen het programma vervolgens iets later in het schooljaar alsnog aangeboden. Uit de eerste bevindingen in 2022 bleek dat dit programma niet voor alle schoolniveaus effectief is waarna aanpassingen zijn gedaan. De kosten voor dit GGD aanbod worden uit algemene SWV-middelen gedragen.

Zorg- actiepunten komende perioden zijn:

- De ondersteuningscoördinatoren en schoolleiders van de reguliere VO-scholen geven aan dat de problematiek van meer leerlingen verandert en toeneemt. Zo zien zij veel vaker dan andere jaren leerlingen op alle niveaus instromen met onvoldoende executieve (leer)vaardigheden waardoor er een tekort ontstaat aan ondersteuners met deze specifieke kennis. Alle begeleiders Passend Onderwijs en docenten die dit willen, worden hierop in schooljaar 21-22 beter toegerust doormiddel van gerichte scholing. Ook worden er meer leerlingen met angst en depressieve klachten gesignaleerd waarvoor gezocht wordt naar zo passend mogelijke ondersteuning.
- Het doorbreken van het groeiend taboe op afstroom. Dit speelt vaak een rol als een HAVO- of VWO-opleiding in de praktijk te hoog gegrepen lijkt. Omdat afstroom ook een negatief effect op het schoolrendement heeft lijken zowel leerling en ouders, als scholen, zelfs als overduidelijk is dat de leerling niet op het gevraagde niveau kan presteren, te lang door te modderen waardoor leerlingen uiteindelijk zo gedemotiveerd raken dat zij ook op een andere reguliere school niet meer tot prestaties komen, of met de hakken over de sloot de onderbouwjaren afronden en vervolgens kiezen voor een vervolg op een MBO school. Hoewel uit beschikbare data blijkt dat het basisschooladvies in kwaliteit niets heeft ingeboet lijkt het erop dat er ten opzichte van het verleden een, in aantal weliswaar kleinere, groep leerlingen is die (gebaseerd op wens leerling en ouders en op vertrouwen en hierin gesteund door de wens van de overheid om kansrijk te adviseren) een hoger advies dan feitelijk bij leerresultaat en capaciteiten aansluit, krijgt. Deze groep leerlingen vraagt binnen met name de HAVO-scholen onevenredig veel ondersteuning. De scholen verwachten dat het aantal leerlingen dat vanuit de onderbouw naar een MBO doorstroomt of een afstroomadvies naar MAVO-VMBO krijgt, de komende jaren zal stijgen als deze opwaartse druk niet afneemt. De komende perioden is dit thema een punt van onderzoek en intensievere samenwerking tussen VO en PO.

Notabene:
De hierboven beschreven, in onze optiek succesvolle projecten voor leerlingen die voorheen uitsluitend op VSO waren aangewezen, worden niet (snel) zichtbaar in de vorm van een afnemend deelname-aantal op het VSO of minder TLV aanvragen. Omdat de leerling van twee schooltypen gebruik maakt en alleen de leerling die meer dan 60% onderwijs tijd op de reguliere school volgt daar kan worden ingeschreven, blijft het merendeel tot een definitieve overstap ingeschreven op het VSO en daar ook bekostigd. Meer kansrijk en inclusief onderwijs is het resultaat, maar de kosten zijn vooralsnog hoog: de inzet van een deskundige die leiding geeft aan het evaluatiegesprek, de overstapcoach, de facilitering van de reguliere school zijn kosten die het samenwerkingsverband maakt. De reguliere scholen stellen 'om niet' tijd van hun ondersteuningscoördinatoren ter beschikking zodat zij vanuit hun expertise tijdens de evaluatiegesprekken input kunnen leveren met betrekking tot de ondersteuningsmogelijkheden die er binnen regulier mogelijk zijn.

Innovatie en versterking basisondersteuning

Basisondersteuning in de scholen
Om de basisondersteuning in de scholen te versterken is ook dit jaar aan alle scholen een bedrag toegekend. Scholen hebben hiervoor een plan van aanpak (per schooljaar) met begroting gemaakt en doen verslag van het resultaat aan het samenwerkingsverband. De meeste scholen zetten in op een (vorm van) trajectvoorziening. Na afloop van elk schooljaar levert elke school een evaluatieverslag aan (onder andere over doelmatigheid en effectiviteit). Binnen de stuurgroep worden deze evaluatieverslagen besproken en spiegelen en voeden de schoolleiders elkaar in de rol van 'kritische vriend'.

Dyslexie protocol
Conform afspraken omtrent het (landelijk) dyslexieprotocol, die met het samenwerkingsverband PO zijn gemaakt, mogen leerlingen uit klas 1 VO, die in het PO goed mee konden komen/ niet gesignaleerd zijn, maar naar aanleiding van de toetsen van de Waterlandse overstap hiertoe een indicatie hebben, aangemeld worden voor onderzoek naar dyslexie op kosten van het samenwerkingsverband. De PO- scholen bieden aangepaste begeleiding vanaf het moment dat de toetsuitslagen bekend zijn waardoor het dossier bij instroom in het VO de hardnekkigheid van de leesproblemen aantoont. Het doel van diagnostiek is om vanaf aanvang in de eerste klas leerlingen te kunnen ondersteunen ter voorkoming van uitval en of afstroom. Er is een specialist beschikbaar die als poortwachter fungeert. Hierdoor worden er niet onnodig leerlingen doorgestuurd voor onderzoek. Dit schooljaar bevonden zich onder de aangemelde leerlingen voor het eerst een aantal (8) bij wie het vermoeden dyslexie niet terecht bleek, maar waarbij sprake was van achterstanden door leerhiaten, waarschijnlijk door de onderwijsonderbrekingen tijdens de Covid-pandemie ontstaan.

Extra ondersteuning individuele leerlingen
De VO-scholen in Waterland hebben met elkaar afgesproken dat zij zich allen gelijkwaardig inspannen om de basisondersteuning die zij kunnen bieden zo goed mogelijk te verbeteren. Voor leerlingen waarvoor meer ondersteuning nodig is, kunnen scholen een ondersteuningsarrangement-budget aanvragen. Voor leerlingen voor wie ondanks basisondersteuning én inzet van een ondersteuningsarrangement het regulier onderwijs nog steeds niet passend blijkt, blijft het mogelijk een beroep te doen op het voortgezet speciaal onderwijs.

In onderling overleg blijkt soms dat de ene reguliere school een beter passend aanbod kan realiseren voor een specifieke leerling dan de ander. De kwaliteit van de onderlinge samenwerking bepaalt in grote mate mede of voorkomen kan worden dat een leerling uiteindelijk aangewezen blijkt op speciaal onderwijs. Onder een kwalitatief goede samenwerking wordt verstaan dat de scholen allen een open aanmeldingsbeleid hanteren. Bij de instroom van basisonderwijs groep 8 naar het VO selecteren zij geen leerlingen op basis van ondersteuningsbehoefte. De onderlinge communicatie is professioneel en open en er kan onderling kritisch naar elkaar gekeken worden, zonder dat dit leidt tot een breuk in het onderling vertrouwen. Alleen onder deze condities kunnen betrokken leerlingen en ouders erop vertrouwen dat het belang van de leerling voorop staat. Om dit te ondersteunen maken we in ons samenwerkingsverband gebruik van gevraagd en ongevraagd advies van deskundigen en van jaarlijkse audits.

Switchers, een nieuwe fenomeen of gevolg van Covid-pandemie?

Elk jaar zijn er een aantal leerlingen die na het tweede leerjaar, meestal vmbo leerlingen, besluiten dat een andere school met andere profielkeuze beter bij ze aansluit. De scholen in de regio hanteren hiertoe een soepel beleid en dragen leerlingen onderling, zonder bemoeienis van het samenwerkingsverband aan elkaar over. Mei 2022 werd duidelijk dat het bij de overgang naar schooljaar 22-23 om een zo groot aantal leerlingen ging, dat scholen onderling het overzicht verloren en plaatsingsbesluiten uitgesteld werden. N.a.v. signalen van zowel betrokken leerlingen, ouders als scholen is besloten om een bijeenkomst onder leiding van het SWV te organiseren. Tijdens die bijeenkomst hebben de scholen samen voor alle leerlingen een passende inschrijving kunnen realiseren. In 2023 is uit voorzorg een dergelijke bijeenkomst gepland. Het is onduidelijk of dit switch-gedrag een resultaat is van de Covid-pandemie die maakte dat scholen twee jaar op rij niet bezocht konden worden door aanstaande leerlingen waardoor een keuze voor een school bemoeilijkt is, of dat dit onderdeel is van een maatschappelijke trend waarin switchen (van aanbieder, provider et cetera) gestimuleerd wordt.

2.3.4 Audits

Elk schooljaar vindt op alle scholen een audit plaats/ Bij deze audits treden schoolleider en ondersteuningscoördinator van een collega-school, onder leiding van een onafhankelijk voorzitter die speciaal voor deze taak is aangetrokken, op als auditeur. Tijdens de audit hebben scholen ook in schooljaar 21-22 bij elkaar onderzoek gedaan naar hoe de ondersteuning (basisondersteuning en in het kader van een arrangement) wordt uitgevoerd in de praktijk aan de hand van casuïstiek. Naast kritisch meedenken en adviseren, helpen de scholen elkaar. Een handreiking die samengesteld wordt aan de hand van de opbrengst van vorige audits wordt met de scholen gedeeld.

De audits vormen, naast een door alle partijen gewaardeerd kwaliteitsinstrument, tevens een vorm van intern toezicht. In de auditronde wordt naast kwaliteit en inventiviteit (durven scholen 'out of the box' oplossingen te bedenken) tevens het kwantitatieve resultaat van de inzet van ondersteuningsarrangementen onderzocht. De voorbereiding van een audit is voor de betrokken school een tijdrovende klus, maar de audit zelf wordt als verhelderend en zinvol ervaren. Het wordt veelal gezien als een moment van bezinning op wat er gepresteerd is en waar ze tegenaan lopen. Vooral het spiegelen door de aanwezige auditeurs van een andere school wordt als zeer prettig ervaren. Vermeldingswaardige resultaten n.a.v. de auditronde schooljaar 2021-2022 zijn: De manier waarop de basisondersteuning ingevuld wordt, de onmisbare plek van de BPO-er, de maatschappelijk werker en het functioneren van de vele trajectklassen of klaslokalen met eenzelfde soort functie blijken van onschatbare waarde voor veel leerlingen, die nu in het Reguliere Voortgezet Onderwijs hun diploma kunnen halen. Zeker in deze hectisch tijd met Corona wordt er veel gevraagd om Passend Onderwijs mogelijk te maken. Natuurlijk zijn er aandachtspunten. Er is een verschil tussen de scholen in niveau van begeleiden en ondersteunen, Dit kan een financiële oorzaak hebben, maar dat kan ook andere oorzaken hebben. Een goede organisatie van de zorg of begeleiding wordt niet door iedereen op de scholen gedragen. Daardoor blijft het probleem bestaan dat de zorgteams eilandjes vormen binnen de school. De begeleiding vindt hoofdzakelijk plaats binnen de zorgteams en de trajectklassen plaats, terwijl de opzet van Passend Onderwijs is, dat de zorg ook in de klas plaatsvindt. Een ander probleem is dat de problematiek van de leerlingen als steeds complexer ervaren wordt, meer dan in het verleden. Verder merken zij op dat de oorzaak hiervan kan zijn, de maatschappelijke ontwikkelingen en Corona. Tegelijkertijd zien zij dat door de bezuinigingen in de Jeugdzorg leerlingen en ouders alleen afhankelijk zijn van de ondersteuning van de scholen, terwijl dit niet hun taak is, maar zij de leerlingen niet in de steek willen laten. Het is daarom moeilijk om als school de grenzen aan te geven.

Ten aanzien van het onderzoek naar het succes van de invulling van de arrangementen, die de VO- scholen hebben aangevraagd en gekregen, kan in het algemeen gezegd worden dat van de 130 arrangementen er 97% in dat schooljaar een succesvolle afloop hadden (diploma gehaald of overgegaan naar het volgend schooljaar op dezelfde school op dezelfde of hogere afdeling). Het is niet gezegd dat de overige 3% op de langere tijd niet ook succesvol worden, maar dat was op het moment van de registratie nog niet duidelijk.

2.3.5 Verbeterpunten op de scholen in het kader van passend onderwijs

Het voorkomen van schooluitval en preventief handelen bij signalen als frequent verzuim die duiden op mogelijk toekomstig thuiszitten is een centraal doel van alle scholen. De voortgang wordt regelmatig in de stuurgroep besproken en is onderdeel van het op overeenstemming gericht overleg met gemeenten en MBO. Belangrijk resultaat is dat scholen nog sneller dan in het verleden (signaal) verzuim melden. In paragraaf 2.1.5 is het verzuimbeleid uitgebreid beschreven.

2.3.6 Samenwerking met ketenpartners: PO, MBO en gemeenten

Samenwerken is bij alle activiteiten van het samenwerkingsverband een belangrijke voorwaarde en hét instrument om voortgang en de gewenste doelstellingen te bereiken. In hoofdstuk 1.3 is per onderdeel beschreven welke inspanningen zijn verricht in het kader van het doel de samenwerking (continu) te verbeteren. De ervaring leert dat leerlingen het kwetsbaarst zijn in perioden van overgangssituaties. Daarom lichten we de belangrijkste overgangssituaties hieronder toe.

Op alle scholen zijn de gevolgen van de (indirecte) bezuinigingen op de jeugdzorg en de steeds langere wachtlijsten van jeugdzorg-instellingen merkbaar en voelbaar. Het beëindigen van projecten, zoals bij "begeleid wonen", 'het (nog) niet tot stand komen van het protocol zieke leerlingen" en het terugbrengen van 3 naar 1 zorgregisseur bij de gemeente Edam-Volendam zijn een paar voorbeelden. Dit zorgt voor druk op de taken van de ondersteuningsteams op de scholen die meer en langer ondersteuning geven op terreinen die eigenlijk niet de verantwoordelijkheid zijn van de scholen. De samenwerking met de gemeente Purmerend verliep in 2022 niet optimaal. Zo kwam men binnen de gemeente eenzijdig tot het besluit dat het schoolmaatschappelijk werk ondanks goede resultaten, ondergebracht kan worden bij een lokale welzijnsorganisatie, vanuit de aanname dat dit zal leiden tot wijkgerichter werken en minder verwijzingen naar duurdere zorg. Dit veroorzaakte veel onrust op de scholen en betrokken medewerkers. Alle smw'ers actief in het VO zijn niet ingegaan op de mogelijkheid over te stappen naar de nieuwe aanbieder maar hebben een betrekking elders gezocht. De VO scholen zijn hierdoor geconfronteerd met veel tussentijdse uitval en wisselingen. Het is nog onduidelijk hoe de gemeente wil monitoren of de resultaten veranderen omdat de huidige registraties niet worden gecontinueerd.

De overgang van PO naar VO: de Waterlandse overstap

Jaarlijks stappen zo'n 1100 leerlingen uit groep 8 over naar een VO-school. Elk jaar wordt in een werkgroep, bestaand uit een afvaardiging van schoolbesturen uit zowel PO als VO, het regionale overstap-protocol vastgesteld. Centraal staat de zorgvuldige overdracht van gegevens en het zo goed mogelijk ondersteunen van leerlingen bij de overgang, zodat er sprake is van een ononderbroken leerlijn. Het protocol wordt jaarlijks geëvalueerd, getoetst aan wetgeving en zo nodig bijgesteld. Het protocol 'de Waterlandse Overstap' is te vinden op de websites van samenwerkingsverband PO én VO Waterland.

Het Samenwerkingsverband VO Waterland fungeert als intermediair-opdrachtgever ten behoeve van de inzet van het onderzoeksbureau dat een deel van de leerlingen toetst. Deze rol neemt het SWV op omdat vooraf niet bekend kan zijn op welke school een leerling aangemeld wordt. Hierdoor is het voor de scholen niet mogelijk om de rol van opdrachtgever te nemen.

Financiën

De kosten van de onderzoeken worden door het samenwerkingsverband vooruit betaald en achteraf in rekening gebracht bij de schoolbesturen:

25% door de schoolbesturen PO en de resterende circa 75% de verschillende VO-scholen/schoolbesturen waar deze leerlingen uiteindelijk ingeschreven worden. Elk jaar is er een kleine groep leerlingen die zich buiten de regio aanmelden bij een VO school waar geen afspraken mee zijn. Uitsluitend voor deze 'verdwenen' leerlingen draagt het SWV uit algemene middelen bij.

Om de overdracht van gegevens van leerlingen te faciliteren wordt gewerkt met een digitaal overdrachtssysteem van Onderwijs Transparant. Dit systeem wordt door de samenwerkingsverbanden PO en VO gezamenlijk bekostigd.

De overgang van VO naar MBO

Ten behoeve van de jaarlijkse uitstroom van VO naar het MBO is in samenwerking met de MBO-scholen regio agglomeratie Amsterdam een overstapprotocol opgesteld en is een digitale overdracht-omgeving ingericht. Het doel is dat leerlingen voor april van elk schooljaar al aangemeld zijn voor een vervolgopleiding zodat er voldoende tijd is om de leerlingen te ondersteunen bij de overgang. In 2018 is een nieuw overdracht-systeem geïmplementeerd, het overstapdashboard (ODB). De kosten van de licenties zijn, ook in 2022, aan alle onderwijspartijen inclusief samenwerkingsverbanden VO doorberekend. Eind 2022 heeft de ontwikkelaar van het ODB aangekondigd het contract te willen beëindigen. De verwachting is dat met ingang van schooljaar 23-24 een nieuwe aanbieder zal zijn aangetrokken.

Dashboard Passend Onderwijs

Het dashboard Passend Onderwijs is een kwaliteitsinstrument dat door de overheid wordt gebruikt en aangeboden aan samenwerkingsverbanden om de ontwikkeling van Passend Onderwijs zowel regionaal als landelijk te kunnen volgen. De verschillende afbeeldingen van grafieken die in dit verslag zijn opgenomen komen van de website dashboard Passend Onderwijs.

Nieuwe voorziening vroegtijdig aanmelden MBO is in 2022 gestopt

De landelijke ketenpartners MBO-raad, VO-raad, PO-raad, VNG en Ingrado zijn opdrachtgever geweest voor de gehele Voorziening Vroegtijdig Aanmelden MBO (VVA-breed). De verschillende sectoren ontwikkelden hun eigen onderdeel.

De voorziening zou gaan bestaan uit 3 koppelpunten:

1. het VO-koppelpunt
2. het MBO-koppelpunt
3. het gemeentekoppelpunt.

Sinds 1 september 2020 was het gebruiken en koppelen aan de eigen administratie van deze voorziening een wettelijke verplichting geworden, maar werd langer de tijd genomen om ook alle instellingen aan boord te krijgen. In de loop van 2022 heeft men geconcludeerd dat het project niet levensvatbaar was.

3. Interne beheersing en toezicht (governance ontwikkelingen)

3.1 VERSLAG INTERN TOEZICHT

Algemeen

Met ingang van 1 augustus 2010 is de Wet "Goed Onderwijs, Goed Bestuur" van kracht.

Dit houdt in dat het bevoegd gezag van een onderwijsinstelling ervoor dient te zorgen dat de functies van bestuur en intern toezicht op het bestuur in functionele of organieke zin zijn gescheiden.

Het samenwerkingsverband VO Waterland is een stichting. Het bestuur hanteert de 'Code Goed Onderwijs bestuur' van de VO raad.

Het bestuur heeft gekozen voor een functionele scheiding van bestuur en intern toezicht, het zogenaamde 'one tier' model. Hoewel dit model in het verleden het beste aansloot bij het bestuur zoals dat voor de wettelijke verplichte inrichting van het samenwerkingsverband functioneerde en nog steeds voldoet is het bestuur tot het besluit gekomen om in 2022 voorbereidingen te treffen om tot een ander, toekomstbestendiger organisatie-governance model te komen.

Huidig en toekomstig governancemodel

Samenwerkingsverband VO Waterland kent zeven participerende schoolbesturen. In het huidige bestuursmodel bestaat het bestuur van de stichting uit vertegenwoordigers van elk van de bij het samenwerkingsverband aangesloten schoolbesturen. Er is sprake van een zogenaamd 'one tier' model. Van de zeven bestuursleden vormen twee leden (de secretaris en de penningmeester) het dagelijks bestuur en zijn vijf leden toezichthoudend. Het voorzitterschap is belegd bij een onafhankelijk voorzitter, Daarnaast is er een stuurgroep van schoolleiders van alle scholen, met beleidsvoorbereidende taken en een adviesfunctie richting het bestuur.

Naar aanleiding van de evaluatie van het eigen functioneren onder leiding van een extern adviseur in 2021, ontstond de wens om een transitie te maken naar een governance-model met een onafhankelijke raad van toezicht. In oktober 2021 hebben de bestuurders opdracht gegeven om een voorstel uit te werken waarin de dagelijkse leiding van het samenwerkingsverband de verantwoordelijkheid is van de directeur-bestuurder, de vertegenwoordigers van de schoolbesturen een deelnemersraad vormen, de stuurgroep bestaand uit schoolleiders een adviesraad vormt en een onafhankelijk raad van toezicht wordt ingesteld.

In 2022 is deze structuur vastgelegd in een concept akte statutenwijziging, De statutenwijziging wordt geëffectueerd zodra een Raad van Toezicht samengesteld is.

De verwachting van deze wijziging van het governance model is drieledig:

1. **Eigenaarschap:**
   het bevorderen van mede-eigenaarschap van de schoolbesturen ten aanzien van het ontwikkelen van beleid binnen het samenwerkingsverband;

2. **Rolzuiverheid:**
   het bevorderen van de rolzuiverheid van schoolbestuurders binnen het samenwerkingsverband. Een deel van de schoolbestuurders heeft nu verschillende petten op (toezichthoudend en tegelijkertijd mede-eigenaar en verantwoordelijk voor het resultaat), wat niet wenselijk is.

3. **Verantwoording:**
   een duidelijke verantwoordingsstructuur realiseren waarin schoolbesturen de resultaten die zij bereikt hebben met elkaar kunnen bespreken en elkaar hier op kunnen aanspreken.

Rolverdeling in het nieuwe model:

In de nieuwe structuur worden de taken en verantwoordelijkheden als volgt belegd:

- De directeur-bestuurder
  In de nieuwe structuur krijgt de huidige directeur de functie van directeur-bestuurder. Deze stuurt de uitvoeringsorganisatie aan, stelt het Ondersteuningsplan, de jaarplannen en de begrotingen vast, is werkgever van de medewerkers en is het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband.

- De deelnemersraad (DR)
  Dit orgaan wordt eigenaar van het samenwerkingsverband. De deelnemers zijn de verplicht bij het samenwerkingsverband aangesloten schoolbesturen. De schoolbesturen die hierin samenkomen bespreken de strategische en operationele zaken voor het samenwerkingsverband. De DR stemt in met het Ondersteuningsplan en de begrotingen. Het gesprek tussen de directeur-bestuurder en de DR is gericht op het gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen en draagvlak creëren voor het beleid van het samenwerkingsverband.

- De adviesraad

  De DR en de directeur-bestuurder laten zich adviseren door een stuurgroep, bestaande uit schoolleiders van alle aangesloten scholen. De nieuwe benaming van de stuurgroep wordt adviesraad. Deze adviesraad draagt zorg voor de kwaliteit en de uitvoering van afspraken die in de DR zijn vastgelegd en dragen door initiatieven en signalering bij aan het realiseren van een dekkend aanbod.

- De Raad van Toezicht

  De raad zal bestaan uit drie leden, waarvan één de voorzitter is. Eén lid is op bindende voordracht van de OPR. De raad is werkgever van de directeur-bestuurder en ziet erop toe dat het samenwerkingsverband haar maatschappelijke opdracht goed vervult.

- De medezeggenschap

  De medezeggenschap is belegd bij de Ondersteuningsplanraad (OPR). De bevoegdheden van de OPR zijn wettelijk vastgelegd, zo hebben zij instemmingsrecht op het Ondersteuningsplan en de begroting. Het is de bedoeling dat ieder schoolbestuur in de OPR wordt vertegenwoordigd door een personeelslid en een ouder of leerling, waarmee er 14 leden zijn. Op dit moment zijn er 6 vacatures.

In november 2022 heeft een extern bureau de opdracht gekregen de leden van de Raad van Toezicht en de voorzitter te werven. De wervingscampagne is in december 2022 gestart.

Samenstelling bestuur

Overzicht toezichthouders inclusief (neven)functies

	Naam	Vertegenwoordiger van	Periode
Onafhankelijk voorzitter	Dhr. M.J.G. Dekkers	n.v.t.	oktober 2013 – heden
Dagelijks Bestuur:			
Penningmeester	Dhr. C.C.M. Schilder	Stichting VONK (voorheen Clusius College)	oktober 2013 – juli 2022
	Dhr. J.E. Schoonheim		oktober 2022 – heden
Secretaris	Dhr. P.T.E. Reenalda	Stichting Purmerendse ScholenGroep	oktober 2019 – december 2022
Toezichthouders:			
Bestuurslid	Dhr. D.A. Asser	Stichting Zaam	mei 2020 – juli 2022
	Vacature		-
	Tijdelijk vertegenwoordiger R. Weijgertse		september – december 2022
Bestuurslid	Dhr. J. ten Dam, vertegenwoordigd door Dhr. R.P.Toes	Stichting iHUB (was tot 1-1- stichting Altra)	Januari 2021 – heden
Bestuurslid	mw. M.R.M. Runderkamp	Stichting Katholiek Onderwijs Volendam	december 2017 – heden
Bestuurslid	Dhr. C.E.J. van Meurs	Stichting OPSO/OPSPOOR	juni 2016 – heden
Bestuurslid	Mw. A.M. Mur	Stichting Atlascollege	november 2019 – heden

Overzicht toezichthouders inclusief (neven)functies

P.T.A. Reenalda
- Lid Raad van Toezicht stichting Penta Hoorn
- Lid Raad van Toezicht stichting Sarkon Den Helder

D.A. Asser
- Geen

J. ten Dam
- Geen

C.E.J. van Meurs
- Voorzitter College van Bestuur OPSO/OPSPOOR
- Voorzitter Samenwerkingsverband Waterland Primair Onderwijs
- Voorzitter Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Zaanstreek
- Voorzitter Raad van Toezicht ROC TOP
- Vice-voorzitter PO-raad (a.i.)

R.P. Toes
- Vertegenwoordiger bestuur namens iHUB (J. ten Dam) bij de samenwerkingsverbanden VO Amsterdam& Diemen, Zaanstreek, Waterland PO en Amstelland & de Meerlanden
- Lid Raad van Toezicht, school voor praktijk onderwijs De Baander Amersfoort

M.R.M. Runderkamp
- Voorzitter College van Bestuur Stichting Katholiek Onderwijs Volendam
- Docent schoolleidersopleiding Magistrum

A.M. Mur
- Voorzitter college van Bestuur Atlascollege
- Lid Raad van Toezicht Stichting SchOOl, primair onderwijs, Lelystad
- Ombudsman Hogeschool Inholland
- Lid Raad van Toezicht Stichting Woonzorg Flevoland
- Lid bestuur stichting onderwijshuisvesting Hoorn

J.E. Schoonheim
- Geen

Bezoldiging

De bestuurders, toezichthouders en leden dagelijks bestuur, verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd.

Situaties met (potentieel) tegenstrijdig belang en de manier waarop hiermee is omgegaan

Alle bestuurders in een samenwerkingsverband hebben te maken met verschillende belangen. Als lid van bestuur van het samenwerkingsverband is dat het belang van alle leerlingen, ongeacht op welke school ze ingeschreven staan. In de rol van bestuurder van een onderwijsvoorziening is dat het belang van de eigen school/scholen en leerlingen. Om het bestuurlijk rolvast handelen te borgen wordt een strikte scheiding gehanteerd tussen onderwerpen die aan de orde gesteld worden in het kader van de opdracht die men binnen het samenwerkingsverband heeft en anderzijds zaken waarbij belangen van de respectievelijke schoolorganisaties aan de orde zijn. De onafhankelijk voorzitter heeft hier ook in 2022 op toegezien.

Verantwoording wettelijke taken

Resultaat van de uitvoering van de taken en bevoegdheden bestuur (als vastgesteld in het managementstatuut van het samenwerkingsverband d.d. 23-5-2013)

Het dagelijks bestuur bespreekt 6-wekelijks aan de hand van het activiteitenplan als opgenomen in het Ondersteuningsplan 2018-2022 en vanaf september 2022 het Ondersteuningsplan 2022-2026, de voortgang met de directeur.

Het toezichthoudend bestuur is in kalenderjaar 2022 5 keer bijeengekomen.

In 2022 is tijdens alle vergaderingen van het toezichthoudend bestuur veel aandacht besteed aan de voorbereidingen op de aanstaande transitie naar een nieuwe governance-structuur en het nieuwe Ondersteuningsplan en meerjarenbegroting die voor de periode 2022-2026 zijn vastgesteld. Daarnaast heeft men in alle vergadering kennis genomen van de conclusies van het dagelijks bestuur en directeur. Daarbij is vastgesteld dat in lijn met de doelstellingen van het samenwerkingsverband gehandeld is en dat verantwoording m.b.t. de doelmatige inzet van de middelen die de schoolbesturen/scholen ontvangen van het samenwerkingsverband conform afspraak aanwezig zijn en onderling nabesproken.

Het bestuur heeft kennisgenomen van de aanbevelingen n.a.v. accountantscontrole 2021 die door de accountant gedaan zijn m.b.t. tot het voorliggende bestuursverslag en jaarrekening. Aandachtspunt was de verkorte geldigheidstermijn van de VOG, die het nodig maakt voor medewerkers die jaarlijks tijdelijk ingezet worden maar langer dan een half jaar niet in dienst zijn geweest, een nieuwe VOG aan te vragen.

Besloten is begrote middelen die (deels door vertraging van activiteiten nog ten gevolge van de Covid-pandemie en deels omdat vacatures nog niet opgevuld werden) in 2022 niet zijn benut aan de VMBO- scholen uit te keren om de gevolgen van de opting out (beperking geldigheidsduur) LWOO die per 1-10-2021 is ingegaan te verzachten. Scholen zetten dit onder andere in ter ondersteuning van leerlingen die ten gevolge van de Covid-situatie met leerachterstanden ingestroomd zijn en (net) niet voldeden aan de criteria voor een LWOO aanwijzing.

Evaluatie van het eigen functioneren, los van het functioneren in samenwerking met het dagelijks bestuur[4]

Tijdlijn governance-ontwikkelingen

In het najaar van 2017 heeft de eerste evaluatie van de bestuursvorm plaatsgehad onder leiding van een externe deskundige-procesbegeleider. Naar aanleiding van deze evaluatie heeft in het bestuur een nadere verkenning plaatsgevonden met betrekking tot de noodzaak en wenselijkheid van aanpassing van het huidige bestuursmodel. De conclusie van deze verkenning was dat het voltallig bestuur achter het huidige model stond.

In 2018 is deze conclusie herbevestigd tijdens een interne evaluatie en is het thema governance en de rolvastheid die dit van bestuurders vraagt telkens besproken bij de wisseling van bestuursleden die tot het toezichthoudend bestuur toetraden.

In 2019 is dit wederom uitgebreid aan de orde gesteld, onder andere n.a.v. bespreking van bevindingen kwaliteitsonderzoek door en met de inspectie samenwerkingsverbanden. In 2018 en 2019 zijn er, door natuurlijk verloop, verschillende nieuwe bestuursleden toegetreden. Besloten is daarom het bestaande toezichtkader en alle bestaande afspraken met betrekking tot rol en taak van de verschillende bestuursleden te herijken en onderdeel te laten zijn van de evaluatie die daardoor een breder karakter heeft dan de voorgaande.

In 2020 is in navolging van de evaluaties in de afgelopen perioden een nieuwe evaluatie gestart van het bestuur in het kader van de Governance onder leiding van een externe deskundige. Dit traject is in 2021 vervolgd. Hierbij is besloten om in 2022 een transitie naar een governancemodel met een onafhankelijke Raad van Toezicht in gang te zetten.

In 2021 is het evaluatietraject afgerond. Het bestuur heeft besloten om in 2022 een transitie naar een andere organisatie en governance-vorm voor te (laten) bereiden. De contouren zijn als volgt geschetst: gewenste vorm is een vereniging waarbinnen de schoolbestuurders in een ledenraad met zwaarwegende adviesrol zullen participeren onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. Een onafhankelijke Raad van Toezicht zal de rol van werkgever voor de directeur-bestuurder uitoefenen. Het bestuur wenst tevens dat de huidige stuurgroep bestaand uit schoolleiders, die nu met de directeur beleidsvoorbereidend is en een adviesrol heeft, deze rol in de toekomstige situatie behoudt. Gestreefd wordt de transitie in te laten gaan op het moment van start en afsluiting van een boekjaar, bij voorkeur per 2023.

4. Drie jaarlijks dient zelfevaluatie plaats te vinden onder leiding van een externe voorzitter

In 2022 is de voorbereiding op de transitie gestart. Tijdens een voorbereidend gesprek met de behandelend notaris bleek dat een wijziging naar het gewenste governancemodel met aangepaste statuten binnen een stichtingsvorm realiseerbaar is. Het bestuur concludeerde unaniem dat de rechtsvorm van een stichting beter aansluit bij het maatschappelijk doel van het samenwerkingsverband waarna opdracht is gegeven aan de notaris een (concept) statutenwijziging op te stellen.

Rechtmatige besteding ondersteuningsmiddelen in de scholen

Arrangementen (geld volgt leerling)

Schoolbesturen leggen in hun eigen jaarverslag verantwoording af over de middelen die zij van het samenwerkingsverband ontvangen. Er is bewust voor gekozen scholen niet achteraf verantwoording af te laten leggen aan het samenwerkingsverband. Dit zou de administratieve druk/ bureaucratie doen toenemen en achteraf verantwoorden draagt niet bij aan het ontwikkelen van meer planmatig handelen op de scholen. De procedure is zo ingericht dat scholen vooraf voldoen aan administratieve en wettelijke eisen. Elke aanvraag is voorzien van een onderwijs-ontwikkelperspectief mede ondertekend door ouders, een plan van aanpak en kostenraming. Een deskundige van het samenwerkingsverband ziet erop toe dat het plan van aanpak aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Middelen worden uitsluitend toegekend voor het betreffende schooljaar. Indien niet alle middelen toegekend voor een betreffende leerling besteed zijn, dan mag de school deze naar eigen inzicht inzetten voor andere ondersteuningsdoeleinden. Een aanvraag voor een arrangement voor dezelfde leerling voor een volgend schooljaar wordt toegekend als er een aangepast plan van aanpak wordt ingediend bij de aanvraag, gebaseerd op het evaluatieverslag van de afgelopen periode. De audits (zie kwaliteit van de ondersteuning in de scholen) dragen bij aan het onderlinge zicht op het handelen binnen de scholen en blijken daarmee, naast kwaliteitsinstrument, als een vorm van intern toezicht te fungeren. In verband met de Covid-situatie is een deel van de audits uitgesteld, waardoor over de periode 2021 nog geen resultaat valt te vermelden.

Middelen t.b.v. de basisondersteuning en dyslexieonderzoek (bijdrage aan scholen)

De scholen leggen aan het samenwerkingsverband/aan elkaar verantwoording af door middel van een evaluatieverslag aan het eind van het betreffende schooljaar. De scholen hebben in januari 2022, door de Covid-situatie uitgesteld, de verantwoordingsverslagen 2020-2021 ingeleverd en deze worden in 2022 door schoolleiders onderling besproken(peer-review). Tijdens online besprekingen met ondersteuningscoördinatoren en schoolleiders in 2021 is de inrichting van de projecten in de school steeds besproken. Hieruit bleek dat in verband met de nasleep van de pandemie op alle scholen de projecten tijdelijk anders zijn vormgegeven. In veel scholen waren het de ondersteuningsteams die vanuit deze projecten steeds grotere groepen leerlingen die te kwetsbaar bleken om vanuit huis te werken opgevangen hebben. Tijdens deze gesprekken werden ideeën van elkaar overgenomen en zijn aanbevelingen aan elkaar gedaan om dit zo goed mogelijk te laten verlopen voor zoveel mogelijk leerlingen.

Wet datalekken, digitale instrumenten en bescherming persoonsgegevens

Om aan de wettelijke taken te voldoen verwerkt het samenwerkingsverband persoonsgegevens met inachtneming van het door het samenwerkingsverband vastgestelde privacyreglement. Medewerkers van het samenwerkingsverband hebben een professionele geheimhoudingsplicht. Er wordt gebruik gemaakt van digitale instrumenten voor de verwerking en of overdracht van persoonsgegevens. Er is uitsluitend gekozen voor aanbieders die zich conformeren aan strenge richtlijnen met betrekking tot het waarborgen van de veiligheid van gegevens (vastgelegd in een SLA).

Dit geldt voor de volgende instrumenten:

- Onderwijs Transparant (po-vo overstap, 1 loket module voor aanvragen arrangementen inclusief TLV, module ReboundTOM)
- Overstapdashboard (ODB), voor de overstap VO-MBO
- Groenendijk administratie (personeel én financiële administratie)
- Mc Cloud: ICT server& helpdesk t.b.v. personeel.

Protocol-stappenplan melden datalek

In 2018 heeft het bestuur van het samenwerkingsverband een protocol 'Melden datalek' vastgesteld met daarin een stappenplan conform de richtlijnen Autoriteit Persoonsgegevens. Tevens is er een functionaris gegevensbescherming aangesteld.

Melding datalekken

In 2022 zijn geen incidenten gemeld.

Extra veiligheidsmaatregelen

Onderwijs Transparant is binnen de organisatie van het samenwerkingsverband in het kader van verwerking privacy gevoelige gegevens (o.a. deskundigenverklaringen en toelaatbaarheidsverklaringen) van groot belang. Daarom is in 2022 samen met andere organisaties die gebruik maken van een applicatie van Onderwijs Transparant een hiertoe gecertificeerd bedrijf ingeschakeld om een Data protection impact assessment uit te voeren. Het assessment is oktober 2022 gestart en wordt in 2023 afgerond.

3.2 ONDERSTEUNINGSPLANRAAD (OPR)

De raad bestond tot augustus 2021 uit 5 ouders, 10 docenten en 1 leerling. Een deel van de leden heeft de taak neergelegd omdat hun kind niet langer deelneemt aan onderwijs. De leerling-vertegenwoordigster omdat de opleiding was afgerond en een aantal docenten wegens natuurlijk verloop. Sedertdien wordt vervanging gezocht. Op 31-12-2021 bestond de OPR uit 2 ouders en 8 docenten. De taken van voorzitter worden door een ouder vervuld. Deze ouder is ook contactpersoon voor ouders buiten de Ondersteuningsplanraad. De taak van secretaris wordt door een professionele ondersteuner uitgevoerd. Door de OPR is gekozen voor een werkstructuur waarbij verschillende onderwerpen in deelcommissies voorbereid worden.

Per schooljaar stelt de raad een agenda per bijeenkomst vooraf vast. De raad heeft een actieve houding en is zowel kritisch als functioneel ondersteunend. Zo heeft de raad in 2021 input geleverd voor de meerjarenbegroting; bijgedragen aan het scholingsplan voor docenten. (Voorgenomen) besluiten van bestuur en voorbereidingen van de transitie naar een andere organisatievorm worden zeer kritisch gevolgd. De besloten Facebookaccount voor ouders van leerlingen uit de regio Zaanstreek Waterland, in beheer bij ouders met doel onderlinge (op preventie gerichte) ondersteuning te kunnen bieden en signaleren van eventuele knelpunten is in 2021 niet door ouders uit de regio Waterland benut. De OPR heeft kennis genomen van de handleiding ten behoeve van het oprichten van een ouder- en jeugdondersteuningspunt en heeft geconcludeerd dat de ondersteuning die vanuit het loket VO geboden wordt als onafhankelijk steunpunt beschouwd kan worden. Daarnaast heeft de OPR besloten dat voorlopig de afspraak dat een ouder van de OPR eerste contactpersoon is voor ouders die liever een ervaringsdeskundige spreken te handhaven. De secretaris van de OPR volgt de ontwikkelingen op dit punt en zal in 2022 een webinar van het steunpunt Passend Onderwijs volgen om vervolgens de OPR verder te informeren.

3.3 MEDIATIE, BEZWAREN, KLACHTEN EN GESCHILLEN

Mediatie

Ouders/verzorgers van leerlingen of andere partijen die contact zoeken met het samenwerkingsverband, doen dat ofwel omdat ze ondersteuning zoeken; zich zorgen maken; of omdat ze een klacht willen indienen. In de praktijk wil men vooral geholpen worden bij het zoeken naar een passende oplossing en volstaat mediatie. In de meeste gevallen nemen betrokkenen rechtstreeks contact op met het samenwerkingsverband/VO-loket, maar het contact kan ook via leerplichtambtenaren of de onderwijsconsulenten (OC&W) lopen. Dat laatste is in 2021 niet voorgekomen. De onderwijsconsulent legt in voorkomende gevallen direct contact met het samenwerkingsverband/VO-loket. Met regelmaat wordt een (preventief) beroep gedaan op het samenwerkingsverband door de aangesloten scholen. De loketmedewerkers onderzoeken met de betrokkenen wat er aan de hand is en als er geen oplossing voorhanden lijkt, organiseren zij een zogenaamd ronde-tafel-overleg. Hierbij worden ouders/verzorgers, betrokkenen, de school en zo nodig deskundigen en onderwijsconsulent uitgenodigd om samen een analyse en plan van aanpak te maken. Uitgangspunt is altijd (zo spoedig mogelijk herstel van) een doorlopende schoolcarrière voor de leerling.

Bezwaren

Er is in 2022 één bezwaar ingediend n.a.v. een toegekend arrangement waarbij bleek dat de school ten onrechte vermeldde dat ouders met het OOP, inclusief plan van aanpak, hadden ingestemd. Uit een extra controle bleek dat de school inderdaad niet kon aantonen dat dit het geval was, waarna het arrangement is ingetrokken. N.a.v. dit incident is het toezicht van de deskundigen op de aanwezigheid van instemming van ouders in het schooldossier verscherpt.

Klachten

Er is in 2022 1 klacht ingediend die betrekking had op de handelwijze van een school door ouders die door de school van hun kind niet betrokken waren bij gesprekken met deskundigen (multidisciplinair overleg). Na contact vanuit het samenwerkingsverband zegde de school toe een dergelijk overleg te organiseren maar deed dat vervolgens niet totdat ouders opnieuw aan de bel trokken bij het samenwerkingsverband. Naar aanleiding van deze casus wordt met ouders en scholen contact gehouden tot na het geplande MDO om te voorkomen dat afspraken 'vergeten' worden.

Geschillen

Er hebben zich geen geschillen voorgedaan.

4. Financieel beleid

Algemeen

Het samenwerkingsverband VO 2707 is per 1 augustus 2014 gestart en heeft tot op heden te maken met een voortdurend veranderende omgeving.

Gekozen is voor een zo zorgvuldig mogelijke opbouw en inrichting van de koepelorganisatie en uitvoeringsonderdelen. Het doel was te vermijden dat na de overgangsperiode bekostiging, die tot en met schooljaar 2019-2020 actueel was, maatregelen getroffen moesten worden met ongewenste gevolgen voor personeel en schoolbesturen. De kengetallen, gepresenteerd door DUO middels kijkglas tot en met de versies begin 2016, lieten een sterke toename zien van het aantal leerlingen uit de Regio Waterland dat deelnam aan VSO. Tot en met 2018 stabiliseerde het aantal leerlingen. Vanaf 2019 nam het aantal leerlingen in de regio fors af, terwijl het percentage leerlingen dat binnenstroomde met leerachterstanden toenam (leerlingen met een LWOO indicatie) ten opzichte van overige leerlingen.

Het bestuur heeft in 2020 een nadere risicoanalyse uitgevoerd en geconcludeerd dat er sprake was van scheefgroei tussen kosten en baten LWOO. Dit bleek de belangrijkste oorzaak van een dreigend financieel risico. Het bestuur heeft naar aanleiding van het advies van een hiertoe ingerichte werkgroep besloten om de geldigheidsduur van de LWOO aanwijzingen m.i.v. teldatum 1-10-2021 te beperken tot en met klas 3. Daarbij is vastgelegd dat de VMBO-scholen nog enige jaren op een bedrag kunnen rekenen, waarmee de ingreep op de LWOO budgetten wordt verzacht. Het hiervoor begrote bedrag wordt jaarlijks bijgesteld naar boven (of zo nodig naar beneden) aan de hand van de beschikbare middelen. Omdat er de afgelopen jaren telkens meer middelen beschikbaar bleken dan verwacht konden ook de bijdragen naar boven bijgesteld worden.

Het samenwerkingsverband investeert onder andere structureel in innovatie en versterking van basisondersteuning van reguliere scholen, preventieve inzet bij verzuim en initiatieven waarbij de samenwerking tussen het VSO en VO versterkt wordt, zoals symbiose-onderwijs.

Inrichting van de administratie

De personele en financiële administratie wordt verzorgd door administratiekantoor Groenendijk, gevestigd te Sliedrecht (nevenvestiging Beverwijk). Facturen en betaalopdrachten worden allereerst door de administratieve medewerker van het samenwerkingsverband ontvangen en gecontroleerd. Als er sprake is van een factuur in het kader van een toegekend gereserveerd arrangementenbudget voor een leerling op een reguliere school, dan wordt vooraf de betreffende zorgcoördinator om een bevestiging van de juistheid van de geleverde dienst en correcte factuur gevraagd. Gebruik wordt gemaakt van Pro-active, een systeem waarmee de administratieve verwerking van facturen gedigitaliseerd kan worden uitgevoerd. Na bovengenoemde eerste controles worden betaalopdrachten en facturen digitaal bij het administratiekantoor 'ingelezen'. De volgorde van de vervolgcontrole is als volgt: facturen worden eerst digitaal bij het administratiekantoor klaargezet, de directeur controleert vervolgens de facturen en geeft tevens online akkoord voor uitbetaling. Declaraties van de directeur worden door de penningmeester gecontroleerd voorafgaand aan de verwerking door de administratie. De dagelijkse stand van zaken met betrekking tot mutaties én kwartaalrapportages zijn op elk moment voor de bestuursleden inzichtelijk in een digitaal dashboard.
De directeur is gemachtigd zonder ruggespraak beslissingen te nemen met betrekking tot uitgaven zolang deze in lijn zijn met de begroting.

De toepassing van het begrip "Verbonden Partijen"

Er is sprake van verbondenheid met alle participerende schoolbesturen in de stichting. Alle deelnemende schoolbesturen hebben een zekere invloed in het SWV VO Waterland door participatie in het Bestuur. Dat is niet wederkerig: het SWV heeft geen (bestuurs-) invloed in de afzonderlijke schoolbesturen.

Het SWV VO Waterland heeft met alle deelnemende schoolbesturen een financiële verbondenheid. Op basis van de begroting van de stichting ontvangen alle besturen zonder uitzondering structureel middelen voor breedte- en/of diepteondersteuning. Dit geldt voor zowel reguliere VO-scholen als Praktijkscholen als VSO-scholen. Vanuit het oogpunt van het samenwerkingsverband worden er jaarlijks substantiële bedragen overgeboekt naar de diverse scholen.

Voor het samenwerkingsverband is sprake van verbondenheid met alle schoolbesturen, dit zal bij de jaarrekening via bijlage E zichtbaar worden gemaakt qua taakuitvoering.

Er is géén sprake van consolidatie. Van consolidatie kan alleen sprake zijn als de zeggenschap meer dan 50% bedraagt, hetzij financieel, hetzij qua zeggenschap.

De participerende schoolbesturen is geadviseerd het Samenwerkingsverband VO Waterland eveneens als verbonden partij te benoemen.

4.1 ANALYSE VAN DE FINANCIËLE SITUATIE

4.1.1 Kengetallen

Op basis van balans en exploitatierekening zijn een aantal kengetallen becijferd. Ze geven een indicatie van de financiële positie van het samenwerkingsverband, in relatie tot door de inspectie opgestelde signaleringswaarden. Dit zijn geen normen. Bovendien heeft de inspectie deze voor schoolbesturen opgesteld, voor SWV passend onderwijs zijn ze minder passend.

KENGETAL	2022	2021	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,28	0,27	groter dan 0,10
Liquiditeit (current ratio)	2,69	2,61	kleiner dan 0,75
Rentabiliteit (1-jarig)	0,019	-0,055	lager dan -0,10
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,63	0,62	kleiner dan 0,30
Solvabiliteit (excl. Voorzieningen)	0,58	0,58	geen
Weerstandsvermogen (incl. mva*)	0,09	0,08	kleiner dan 0,05
Weerstandsvermogen (excl. mva")	0,10	0,08	geen

*mva: materiele vaste activa

Ter toelichting het volgende (in de jaarrekening is per kengetal een uitgebreide omschrijving, een definitie en een berekening opgenomen).

- De huisvestingsratio is relevant voor schoolbesturen, niet voor samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs.
- De liquiditeit (liquide middelen plus vorderingen gedeeld door kortlopende schulden) geeft aan in hoeverre het samenwerkingsverband op korte termijn aan zijn verplichtingen kan voldoen. De liquiditeitsratio geeft aan dat 2,69 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden. De liquiditeit is voor 2022 hoger dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2021 is de liquiditeitspositie licht toegenomen.
- De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief resultaat in relatie tot de totale baten. Het resultaat laat zien dat de middelen van het samenwerkingsverband doelbewust ruim benut zijn ten opzichte van voorgaande perioden waarbij rekening werd gehouden met een negatief resultaat. Omdat er in de laatste helft van 2022 veel extra overheidsmiddelen zijn toegekend waar niet direct uitgaven (planmatig, doelmatig en effectief) tegenover gezet konden worden is het resultaat eind 2022 alsnog onbedoeld positief.
- De solvabiliteit (eigen vermogen ten opzichte van totaal vermogen) geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en geeft inzicht in de financieringsopbouw en in hoeverre het SWV op langere termijn in staat is om aan de verplichtingen te voldoen. Deze definitie van de solvabiliteit geeft aan dat 63%van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 37% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen. De solvabiliteit is voor 2022 hoger dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2021 (0,62) is de solvabiliteitspositie licht gestegen.
- Het weerstandsvermogen (eigen vermogen gedeeld door totale baten) geeft de mate weer waarin de organisatie in staat is om financiële tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen is ruim. Het resultaat laat zien dat de middelen van het samenwerkingsverband doelbewust ruim benut zijn ten opzichte van voorgaande perioden waarbij rekening werd gehouden met een negatief resultaat. Omdat er in de laatste helft van 2022 veel extra overheidsmiddelen zijn toegekend waar niet direct uitgaven (planmatig, doelmatig en effectief) tegenover gezet konden worden is het resultaat eind 2022 alsnog onbedoeld positief. Daardoor is ook de geplande afbouw van het publiek vermogen anders verlopen:
  > Sinds medio 2020 is een nieuw, zeer relevant kengetal voor samenwerkingsverbanden PO&VO toegevoegd: de signaleringswaarde (mogelijk) bovenmatig publiek vermogen. Deze wordt als volgt berekend: 3,5% van de bruto baten, met een ondergrens van €250.000. Voor samenwerkingsverband VO Waterland betekent dat dat het publiek vermogen circa €400.000 mag bedragen. Dat sluit aan bij de calamiteitenreserve van €400.000 die door het bestuur al sedert de oprichting van het samenwerkingsverband aangehouden wordt en nog steeds passend wordt geacht. Het eigen vermogen boven deze grenswaarde bestaat uit te bestemmen middelen. In 2022 werd verwacht dat dit budget bewust aangesproken zou worden waardoor de bestemmingsreserve doelmatig afgebouwd zou worden. Terwijl er tegelijkertijd voor gewaakt zou worden dat er nog voldoende middelen beschikbaar zijn om de komende periode de gevolgen van leerlingkrimp op het beschikbaar budget op te vangen. Ondanks hogere uitgaven waardoor de eerder opgebouwde bestemmingsreserve is afgenomen is een ' nieuwe' bestemmingsreserve ontstaan door de hogere rijksbijdragen.

Alle kengetallen per eind 2022 zijn boven de signaleringswaarden. Hieruit volgt dat het samenwerkingsverband per eind 2022 er financieel gezond voorstaat.

4.2 TOELICHTING OP HET RESULTAAT EN WAT DAARAAN HEEFT BIJGEDRAGEN

Het resultaat van 2022 is met €218.343 (2021: -€590.878) €260.679 hoger dan begroot. Uitgegaan werd van een negatief resultaat van -€42.336 (2021: -€725.395). De belangrijkste oorzaken hiervoor waren:

- de hogere Rijks- en overige overheidsbijdragen (€899.822). Dit is met name toe te rekenen aan de indexatie die voor een deel ook betrekking heeft op augustus-december 2021. Dit wordt deels gecompenseerd door hogere indexatie op doorbetalingen aan schoolbesturen;
- minder personele kosten dan verwacht. Ten opzichte van 2021 zijn de personele lasten gestegen door indexatie en hogere inleen van extern personeel. Door krapte op de arbeidsmarkt zijn vacatures laat vervuld waardoor de kosten achter zijn gebleven;
- Onder de doorbetaling schoolbesturen zien we ondanks het dalende aantal leerlingen een hogere verplichte doorbetaling LWOO. Daarnaast is aan de scholen een hogere bijdrage toegekend om de maatregel geen LWOO meer toe te kennen t.b.v. leerlingen in het 4 de leerjaar te verzachten.

  Zie voor een nadere analyse paragraaf 4.4.1.

In de toekomstparagraaf wordt zichtbaar gemaakt hoe het financieel beleid in de toekomst tot een steeds lager eigen vermogen zal leiden, conform de opdracht van de overheid om de middelen zoveel als mogelijk te benutten en slechts een beperkte reserve te handhaven.

4.3 VERGELIJKING MET DE BALANSPOSTEN VAN HET VORIG JAAR (2021)

De belangrijkste mutaties in de balans betreffen:

- verwerking van het positieve resultaat van € 218.343 in het eigen vermogen. Dit heeft geleid tot een stijging van het eigen vermogen tot € 1.065.110 waar een daling was begroot;
- het positieve resultaat komt met name tot uitdrukking in hogere liquide middelen. Deze zijn gestegen van € 1.351.641 naar €1.790.605;
- de kortlopende schulden zijn gestegen door onder meer een toegekend maar nog openstaand bedrag van € 114.992 t.b.v. scholen die de Symbiosegroepen faciliteren. Daarnaast staan er onder meer bedragen open per jaareinde voor Innovatie versteviging basis onderwijs € 48.472, Covid gemeentelijke bedragen januari-augustus 2023 (€ 38.095) en DUO Wel in ontwikkeling (€ 9.418);
- minder personele kosten dan verwacht, ten gevolge van het op het eind van het kalenderjaar vrijvallen van een voorziening i.v.m. herstel medewerker na langdurig ziekteverlof (totaal -€112.904) en nog niet of pas laat ingevulde vacatures door krapte op de arbeidsmarkt;
- het aantal leerlingen dat bij instroom in leerjaar 1 (2022: 251 t.o.v. 2021: 220) in aanmerking kwam voor een LWOO verklaring net als in vorig boekjaar relatief hoog was, waardoor het totaal bedrag-doorbetaling LWOO-bekostiging aan schoolbesturen hoger blijft dan verwacht. Deze ontwikkeling m.b.t. LWOO- leerlingenaantal zal ten gevolge van mogelijk opgelopen leerachterstanden van instromende leerlingen door de Covid-situatie ook in de komende jaren een rol blijven spelen. Omdat de structurele overschrijding op deze post op de lange termijn gevolgen heeft voor het kunnen continueren van de andere programma's, die ten goede komen aan leerlingen in alle onderwijsstromen, heeft het bestuur al in 2020 besloten de geldigheidsduur van de aanwijzingen LWOO te beperken. M.i.v. teldatum 1 oktober 2021 worden leerlingen met een LWOO indicatie in klas 4 niet meer meegeteld. Daardoor wordt verwacht dat de lasten vanaf 2022 (schooljaar 2022-2023) voor het samenwerkingsverband zullen afnemen. Echter zolang sprake blijft van onverwacht positievere resultaten zal aan de VMBO-scholen die ten gevolge van deze maatregel substantieel middelen ontvangen, middelen toegekend worden om de gevolgen van de maatregel te verzachten. In 2022 is hiervoor €500.000 aangewend (begroot was €200.000).
- het aantal leerlingen dat in aanmerking kwam voor een PrO plaatsing is ten opzichte van het vorig jaar gestegen waardoor de doorbelasting aan het betreffende schoolbestuur hoger was (€40.016). Deels is er sprake van herstel naar het historisch gebruikelijk niveau, maar er lijkt ook sprake van een groei ten opzichte van de jaren voor Covid. Dit lijkt, net als bij de toename van het aantal leerlingen dat in aanmerking komt voor LWOO, de nasleep te zijn van de Covid-pandemie, waarbij een deel van de leerlingen door de lock-downs grotere leerachterstanden heeft opgelopen dan verwacht.
- ten behoeve van het stimuleren van symbiosetrajecten VSO-VO zijn middelen gereserveerd en ingezet. Deze ontwikkeling is vanaf schooljaar 21-22 in gang gezet en in de tweede helft 2022 in een versnelling gekomen. De verwachting is dat deze ontwikkeling doorzet en dat de middelen die hiervoor de komende perioden begroot zijn volledig benut zullen worden.

4.4 ANALYSE MET HET IN DE BEGROTING OPGENOMEN BELEID

4.4.1 Analyse financieel resultaat

Het positieve resultaat in 2022 is met €218.343 beduidend hoger dan het begrote verlies van €42.336. Dit wordt met name veroorzaakt doordat:

- de Rijksbaten met €10.987.675 positiever uitkwamen dan begroot (+ € 898.988). Dit wordt met name veroorzaakt doordat de bedragen in de loop van 2022 fors zijn geïndexeerd, deels nog met betrekking tot de periode augustus-december 2021. Er zijn onder meer extra middelen ontvangen omdat de baten lichte ondersteuningsmiddelen tijdelijk zijn verhoogd om eventuele groei VSO en PRO in de nasleep van de Covid-pandemie te kunnen opvangen. Daarnaast is subsidie die in principe tijdelijk was en dus niet begroot, alsnog weer toegekend (ROCvA: Aanval op uitval-VSV middelen, voorheen uitgekeerd door gemeenten plusmiddelen/aanval op uitval); Gemeente Purmerend: SMW+ en in december toegekende middelen te besteden in schooljaar 21-22-23 om leerlingbegeleiding op de scholen tijdelijk uit te breiden in kader opvang nasleep Covid-situatie);
- de hogere Rijksbaten worden gecompenseerd door hogere doorbetaling aan schoolbesturen (-€ 660.228). Ook dit betreft met name indexatie;
- Lagere personeelskosten (-€63.779) door onder meer (bedragen > €20.000):
  - lagere salariskosten OOP (-€ 39.496);
  - lagere kosten Nascholing/centraal scholingsaanbod (-€47.336);
  - lagere vergoeding Toezichthouders (-€25.187);
  - dotatie voorziening ERD/langdurig zieken (+€21.986).

4.5 ANALYSE KASSTROMEN (WAARONDER FINANCIERINGSSTRUCTUUR, INVESTERINGEN EN (ONTTREKKINGEN VAN) VOORZIENINGEN)

Er hebben zich geen bijzonderheden voorgedaan.

4.6 TREASURYVERSLAG EN VERSLAG VAN HET GEVOERDE TREASURYBELEID

De directeur en het dagelijks bestuur zijn verantwoordelijk voor het Treasury-management van het samenwerkingsverband. Er is in 2017 een treasurycommissie samengesteld, bestaande uit de penningmeester van het samenwerkingsverband en een toezichthoudend bestuurder Er is op aanwijzing van de accountant naar aanleiding van het bestuursverslag en jaarrekening 2017 een aangepast Treasury statuut ontwikkeld (vastgesteld gelijk met het jaarverslag 2017). Er zijn in 2022, conform het vastgestelde

Treasurybeleid en daarop gerichte bestuursbesluit, geen beleggingen, investeringen gedaan of obligaties, aandelen of effecten gehouden. De beschikbare vrije middelen zijn op een internet-doelspaarrekening gezet, tegen een variabele rente tot 0,01%). Het treasury-statuut is anno 2022-2023 enigszins gedateerd, in verband met andere prioriteiten en het geen gebruik maken van de mogelijkheden tot beleggen, investeringen et cetera waardoor deze activiteit een lage prioriteit heeft, is het herzien van dit statuut uitgesteld tot 2023.

4.7 AAN- EN INKOOPBELEID

Februari 2019 heeft het toezichthoudend bestuur een reglement inkoop- & aanbestedingsbeleid SWVVO2707 vastgesteld. In 2022 is, net als in voorgaande perioden, geen sprake geweest van aanbestedingen. De verwachting is dat dit de komende perioden ook niet zal hoeven plaatsvinden. Indien dit in de toekomst aan de orde zou komen, dan worden door het bestuur van de stichting de dan geldende richtlijnen[5] conform Europese aanbesteding aangehouden.

De directeur is gemandateerd om binnen de kaders van de begroting te handelen. Op grond daarvan vinden aan- en inkopen plaats. Er wordt rekening gehouden met het feit dat het goed is de aard en de omvang van opdrachten op een juiste manier vast te leggen. Onder andere in een contractregister.

B5. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

Zie voor de cijfers 5.1

Gevolgen leerlingkrimp

Het weerstandsvermogen van het samenwerkingsverband zal ten gevolge van de recent zichtbare leerlingkrimp afnemen. Het bestuur houdt deze ontwikkeling nauwlettend in de gaten om zo nodig het Ondersteuningsplan en de daarin opgenomen activiteiten bij te stellen. Het past bij het streven van het bestuur dat het weerstandsvermogen in de komende perioden daalt, waarbij tevens zoveel mogelijk activiteiten structureel kunnen voortduren. In de afgelopen jaren is veel politieke druk op dit en andere samenwerkingsverbanden uitgeoefend om, naar aanleiding van het in de ogen van de buitenwereld hoge weerstandsvermogen, de beschikbare middelen zoveel mogelijk te benutten en een lage reserve aan te houden. Gebleken is dat de samenwerkingsverbanden erg gevoelig zijn voor fluctuaties in leerlingaantallen waardoor het belangrijk zal blijven om het weerstandsvermogen ook in de toekomst niet onder het door de minister vastgestelde streefniveau te laten dalen. Het bestuur houdt vooralsnog vast aan haar in 2015 genomen besluit om een algemene reserve in te richten en deze tenminste te handhaven op een vastgesteld bedrag van € 400.000,-. Hiermee kunnen onvoorziene situaties worden opgevangen die zich kunnen voordoen met betrekking tot personeel in dienst van de organisatie. Dit bedrag ligt in lijn met het streefniveau door de minister vastgesteld voor samenwerkingsverbanden zonder personeel. In verband met het feit dat dit samenwerkingsverband personeel in eigen dienst heeft, zal elk jaar opnieuw bezien worden of deze calamiteitenreserve blijft voldoen. Ook in dit boekjaar, 2022 is het bestuur van mening dat deze reserve passend is.

Aanvullend valt te vermelden dat in de meerjarenbegroting geen aparte post voorzieningen is opgenomen voor investeringen en personeel. Het samenwerkingsverband heeft geen eigen ruimten of gebouwen in beheer en personele kosten samenhangend met jubilea en levensfasebewust persoonlijk budget zijn opgenomen in de post personeelslasten.

5. Voor de meest recente richtlijnen: https://europadecentraal.nl/onderwerp/aanbesteden/drempelwaarden/

5.1 CIJFERS

A. GEGEVENSSET
A1.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Personele bezetting in FTE:						
-Bestuur/Management	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
-Personeel primair proces/Docerend Personeel	0,72	0,72	0,72	0,72	0,72	0,72
-Ondersteunend personeel/overige medewerkers	7,47	7,47	7,47	7,47	7,47	7,47
Leerlingen aantallen	6.688	6.250	6.250	6.094	6.094	6.094

-Leerlingen aantallen per 31 december of de laatste bekende stand.

A 2. MEERJARENBEGROTING

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Balans						
Vaste Activa						
Immaterieel						
Materieel	18.458	12.958	7.458	6.958	6.458	5.958
w.v. investeringen	*4.067*			*5.000*	*5.000*	*5.000*
Financieel	0	0	0	0	0	0
TOTAAL VASTE ACTIVA	*18.458*	*12.958*	*7.458*	*6.958*	*6.458*	*5.958*
Vlottende Activa						
Voorraden						
Vorderingen	30.571	30.571	30.571	30.571	30.571	30.571
Effecten						
Liquide Middelen	1.790.605	1.419.847	795.585	261.616	-333.046	-942.025
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	*1.821.176*	*1.450.418*	*826.156*	*292.187*	*-302.475*	*-911.454*
TOTAAL ACTIVA	**1.839.634**	**1.463.376**	**833.614**	**299.145**	**-296.017**	**-905.496**
Eigen Vermogen	*1.065.110*	*688.852*	*59.090*	*-475.379*	*-1.070.541*	*-1.680.020*
Algemene Reserve	400.000	23.742	23.742	-510.727	-1.105.889	-1.715.368
Bestemmingsreserves	665.110	665.110	35.348	35.348	35.348	35.348
Overige (private) reserves/fondsen						
Voorzieningen	97.398	97.398	97.398	97.398	97.398	97.398
w.v. dotaties	*41.958*					
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	677.126	677.126	677.126	677.126	677.126	677.126
Totaal Passiva	**1.839.634**	**1.463.376**	**833.614**	**299.145**	**-296.017**	**-905.496**
Staat/Raming van Baten en Lasten						
BATEN						
Rijksbijdragen	10.987.675	10.412.971	10.085.211	9.833.081	9.587.255	9.587.255
Overige overheidsbijdragen en subsidies	286.905	149.695	91.000	91.000	91.000	62.000
Baten in opdracht van derden	125.499	122.000	122.000	122.000	122.000	122.000
Overige baten						
TOTAAL BATEN	*11.400.079*	*10.684.666*	*10.298.211*	*10.046.081*	*9.800.255*	*9.771.255*
LASTEN						
Personeelslasten	1.543.362	1.478.950	1.435.362	1.317.859	1.351.329	1.386.053
w.v. voorzieningen personeel	*41.958*					
Afschrijvingen	2.234	5.500	5.500	5.500	5.500	5.500
Huisvestingslasten	31.563	29.300	29.300	29.300	29.300	29.300
w.v. voorziening onderhoud	*0*					
Overige lasten	189.892	274.418	245.240	248.511	251.881	254.350
Doorbetaling school besturen	9.410.525	9.272.756	9.212.571	8.979.380	8.757.407	8.705.531
TOTAAL LASTEN	*11.177.576*	*11.060.924*	*10.927.973*	*10.580.550*	*10.395.417*	*10.380.734*
Saldo baten en lasten gewone bedrijfsvoering	222.503	-376.258	-629.762	-534.469	-595.162	-609.479
Saldo financiële bedrijfsvoering (rentebaten -/- rentelasten)	-4.160	0	0	0	0	0
Saldo buitengewone baten en lasten						
Totaal resultaat	**218.343**	**-376.258**	**-629.762**	**-534.469**	**-595.162**	**-609.479**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Er is sprake van contractafspraken (lasten > € 10.000) met aanbieders van digitale producten, Mc Cloud (ICT server & helpdesk t.b.v. personeel) en Onderwijs Transparant (overdrachtssysteem POVO-1 loket).

Deze contracten worden jaarlijks na evaluatie stilzwijgend verlengd. In het kader van innovatie van basisondersteuning (ontwerp van een tool om gedrag door middel van aanpassing in de ruimte te beïnvloeden) zijn contractafspraken 2022 tot en met 2023 gemaakt met een ontwerpbureau. Met PI Research is een jaarcontract gesloten in het kader van de VSV-projectsubsidie ten behoeve van inzet VO-team.

5.2 RISICOBEHEERSING

Het bestuur houdt vast aan haar besluit (d.d.2015) een algemene reserve te handhaven die vastgesteld is op € 400.000.

Het bestuur heeft n.a.v. de analyse van mogelijke risico's geconcludeerd dat het risico van dit samenwerkingsverband zich vrijwel uitsluitend beperkt tot de factor personeel. De volgende pragmatische rekensom is gemaakt: voor personele lasten was voor het kalenderjaar 2015, inclusief de inzet van externe medewerkers ten behoeve van het centraal scholingscentrum € 804.384, - begroot. Het bestuur heeft vervolgens bij de vaststelling van de begroting 2015 besloten dat deze kosten circa een half kalenderjaar gedragen kunnen worden in het geval van (zeer onverwachte) omstandigheden die daar om vragen. Hieronder valt ook de beheersing van eventuele uitkering na ontslag. Gedurende deze periode heeft het bestuur gelegenheid om orde op zaken te stellen en tot aangepast beleid te komen. Besloten is een algemene reserve aan te houden van € 400.000. Het bestuur ziet voorts geen noodzaak het afgesproken bedrag t.b.v. deze reserve voor de komende perioden, aan de hand van begrotingsresultaat, bij te stellen, aangezien men van mening is dat dit een ruime reserve is bij een laag geschat risico en verwachte fluctuaties (wisselend resultaat in de opbouwfase/ beperkte groei of krimp van personele lasten) binnen de lopende begroting opgevangen kunnen worden.

Ten gevolge van de, per 1-10-2019 voor het eerst zichtbaar wordende leerlingkrimp en de daarmee te verwachten teruglopende baten, heeft het bestuur vastgesteld dat het noodzakelijk was om in 2020 een nadere risicoanalyse uit te voeren, waarna het beleid ten aanzien van LWOO-toekenning en bekostiging-, herzien is.

Het eigen vermogen en overige baten worden bestemd om het verwachte negatieve resultaat 2022 en eventuele fluctuaties die kunnen voortvloeien uit onvoorziene omstandigheden in ieder geval tot en met 2024 op te kunnen vangen.

5.2.1 Gebeurtenissen na balansdatum

In 2020 tot en met de eerste maanden 2022 is Nederland getroffen door een uitbraak van het Covid19-virus. Ook al begon dit voor de balansdatum, deze bijzondere situatie speelt ook na de balansdatum nog een grote rol. Alle scholen zijn hierdoor lange tijd gesloten geweest en perioden slechts deels open. Een deel van onderwijs werd begin dit jaar nog 'op afstand' gegeven. Een deel van de werkzaamheden van het samenwerkingsverband bleek goed te kunnen worden voortgezet met gebruikmaking van online hulpmiddelen 'op afstand'. Hoewel vanaf schooljaar 2022-2023 de situatie weer lijkt te normaliseren is Covid niet meer weg te denken uit ons bestaan. Op de medewerkers (begeleiders Passend Onderwijs en schoolmaatschappelijk werk) is een groot beroep gedaan en bereidheid gevonden om fysiek de opvang van kwetsbare leerlingen te blijven ondersteunen. De financiële impact op het vermogen en het jaarresultaat 2022 is anders dan verwacht. Verwacht werden meer kosten, doordat meer leerlingen met een leerachterstand instroomden, en tools die normaal in een school voorhanden zijn in sommige gevallen voor individuele leerlingen apart aangeschaft moesten worden. Daarnaast zijn middelen ingezet om uitval van medewerkers ten gevolge van de Covid-situatie op te vangen. Het ging daarbij steeds om maatwerk en door de bijzondere situatie 'out of the box' oplossingen, aansluitend bij de beperkingen waar medewerkers die taken van het SWV uitvoeren en scholen in deze bijzondere situatie tegen aanlopen. Maar gaandeweg bleek dat dit soort oplossingen vaak niet kostbaar zijn en pasten binnen reeds begrote posten, omdat door de Covid-situatie er ook op sommige punten minder aanspraak wordt gemaakt op budgetten en scholen de beschikking kregen over NPO-middelen waardoor zij al veel zelf konden opvangen.

5.3 BESTEMMING VAN HET RESULTAAT NA AFTREK VAN DE RESERVE

De baten minus vastgestelde reserve worden bestemd ten behoeve van het continueren van de activiteiten als opgenomen in het nieuwe Ondersteuningsplan 2022-2026, voor de duur van het Ondersteuningsplan. Het resultaat zal de komende jaren in de begroting zichtbaar afnemen. De negatieve resultaten zullen ten laste van het eigen vermogen worden gebracht, waardoor het eigen vermogen afgebouwd wordt. Jaarlijks wordt door het toezichthoudend bestuur getoetst of dit niet tot onaanvaardbare risico's leidt, zodat zo nodig bijgesteld kan worden.

Bestemmingsreserve ouder- en jeugdsteunpunt

Omdat in de tweede helft van 2022 extra Rijksmiddelen zijn toegekend voor het ouder- en jeugdsteunpunt waarvoor een kwartiermaker is aangetrokken maar plannen voor de uiteindelijke inrichting in 2022 nog niet ontwikkelt zijn, is besloten een bestemmingsreserve van €43.622 in te richten met de hiervoor toegekende middelen. Hiermee wordt gewaarborgd dat in de komende perioden uitvoering gegeven kan worden aan dit speerpunt van de overheid en samenwerkingsverband. Het bedrag van de bestemmingsreserve is gebaseerd op het bedrag dat toegekend is in 2022 door de Rijksoverheid per bekostigde leerling (€6,40).

5.4 VERWACHTE PERSONELE BEZETTING EN LEERLINGAANTALLEN

Ten opzichte van het afgelopen boekjaar wordt een personele uitbreiding van circa 0,3 fte (deskundige loket/overstapcoach VSO-VO) en tijdelijke inzet van procesbegeleiding (door externe adviseurs) om de beweging naar inclusief onderwijs te stimuleren en faciliteren verwacht. Ook zullen in het kader van de governance-transitie in 2023 drie leden voor de Raad van Toezicht worden aangetrokken.

Het bestuur heeft ervoor gekozen de landelijke prognoses met betrekking tot de leerlingaantallen, die duiden op een jaarlijkse krimp met 2,5% aan te houden. Het bestuur is zich ervan bewust dat dit vraagt om een nauwlettend volgen van de ontwikkeling om tijdig bij te kunnen sturen als krimp groter doorzet dan verwacht.

Prognose leerlingaantallen (meerjarenbegroting 2023-2027, model Infinite versie 10.0)

Leerlingen schoolgaand op school binnen het swv op teldatum	1-10-2023	1-10-2024	1-10-2025	1-10-2026	1-10-2027
vo overige	5.553	5.403	5.247	5.257	5.257
leerlingen lwoo	637	637	637	637	637
leerlingen pro	220	210	210	200	200
Totaal vo	**6.410**	**6.250**	**6.094**	**6.094**	**6.094**
Nieuwkomers <1 jaar in NL					
Aantal uitbestede gedeeltelijk bekostigde leerlingen (vavo tg) (worden voor 50% in mindering gebracht op totaal)					
Totaal	6.410	6.250	6.094	6.094	6.094

Vso leerlingen	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026	1-2-2027
categorie 1 (laag)	220	210	195	195	195
categorie 2 (midden)	9	9	9	9	9
categorie 3 (hoog)	5	5	5	5	5
Totaal vso	234	224	209	209	209

5.5 MEERJARENBEGROTING 2023-2027, MODEL INFINITE VERSIE 10.0

Baten	2023	2024	2025	2026	2027
lichte ondersteuning	718.782	700.812	683.292	666.210	666.210
lwoo	3.679.595	3.587.605	3.497.915	3.410.467	3.410.467
pro	1.041.567	1.015.527	990.139	965.386	965.386
zware ondersteuning	4.973.027	4.781.267	4.661.735	4.545.192	4.545.192
overige baten	0	0	0	0	0
geoormerkte subsidies en bijdragen voor specifieke programma's in het ondersteuningsplan	281.815	213.000	213.000	213.000	184.000
Totale baten	10.694.785	10.298.212	10.046.082	9.800.255	9.771.255

Verplichte afdrachten	2023	2024	2025	2026	2027
afdracht lwoo (via DUO)	3.304.514	3.304.514	3.304.514	3.304.514	3.304.514
afdracht pro (via DUO)	1.141.276	1.141.276	1.089.400	1.089.400	1.037.524
afdracht ondersteuningsbekostiging vso (via DUO)	3.105.466	3.236.781	3.105.466	2.908.493	2.908.493
totaal afdrachten	7.551.256	7.682.571	7.499.380	7.302.407	7.250.531
Programma 1 Koepel-loket	655.600	619.905	633.959	648.434	663.591
Programma 2 Scholing	37.500	37.500	37.500	37.500	37.500
Programma 3 Arrangementen	635.120	625.000	625.000	625.000	625.000
Programma 4 Begeleider Passend Onderwijs	488.902	503.569	518.676	534.237	550.264
Programma 5 ReboundTOM	275.865	282.279	288.885	295.689	302.698
Programma 6 POVO	160.000	160.000	160.000	160.000	160.000
Programma 7 VSV VO team	70.000	70.000	70.000	70.000	69.000
Programma 8 Bestemmingsreserve	0	0	0	0	0
Programma 9 VSV overstapcoach	72.600	48.400	48.400	48.400	48.400
Programma 10 School Maatschappelijk Werk	20.600	0	0	0	0
Programma 11 Basisondersteuning	750.000	575.000	575.000	575.000	575.000
Programma 12 Project begaafde leerlingen	26.100	0	0	0	0
Programma 13 Onderweg naar inclusiever	320.000	320.000	120.000	95.000	95.000
Programma 14 Onafhankelijk ouder&jeugdsteunpunt	7.500	3.750	3.750	3.750	3.750
totaal programma's	3.519.787	3.245.403	3.081.170	3.093.011	3.130.203
Totale lasten	11.071.043	10.927.974	10.580.550	10.395.418	10.380.734
Resultaat	-376.258	-629.762	-534.468	-595.163	-609.479

Het eigen vermogen wordt doelbewust in de loop van komende perioden afgebouwd tot het niveau dat in het kader van risicobeheersing (zie hoofdstuk 5.2) vastgesteld is.

Toelichting op de begroting 2023-2027

Dit model: Infinite 10.0 is specifiek voor samenwerkingsverbanden ontwikkeld en wordt automatisch 'gevuld' met de meest recente definitieve bekostigingsgegevens en leerlingaantallen vanuit DUO. Binnen dit model is tevens de jaarbegroting 2023 zichtbaar.

Algemeen

De definitieve kengetallen februari en oktober 2022 waren in tegenstelling tot vorige jaren nog niet beschikbaar via DUO. Dat maakt dat leerlingaantallen noodgedwongen gebaseerd zijn op schattingen gemaakt aan de hand van de meest recente bekende gegevens: DUO Kijkglas, definitieve bekostigingsinformatie teldatum 1-10-2021 en 1-2-2022 (de laatste door DUO nog voorzien van een disclaimer i.v.m. onzekerheden), voorlopige bekostigingsinformatie en opgaven van de eigen schooladministraties. De leerlingkrimp zoals die verwacht werd conform landelijke en regionale prognoses, is in ons samenwerkingsverband vanaf 2019 zichtbaar geworden. Ook de komende periode moet in de regio Waterland rekening gehouden worden met een krimp van circa 2,5% per jaar.

In 2020 is het besluit genomen om de geldigheidsduur van een aanwijzing LWOO te beperken tot de schooljaren 1,2 en 3 van het VMBO. Op teldatum 1-10-2022 is dit voor het tweede jaar op rij in BRON (koppeling administratie scholen- overheid) geregistreerd. I.v.m. T-1 bekostiging wordt het effect van de invoering van de aanpassing in de meerjarenbegroting zichtbaar vanaf van kalenderjaar 2022/ schooljaar 2022-2023.

Risicoanalyse

Het samenwerkingsverband komt in de slotfase van de transitieperiode ten gevolge van de wetswijziging Passend Onderwijs, maar heeft zelfs dan nog geen 100% sturing. Bekostigingsbedragen worden door DUO geregeld bijgesteld. Op dit moment staat de bekostiging van LWOO leerlingen (onderdeel van budget lichte ondersteuning) nog ter discussie en is het nog niet duidelijk of de baten LWOO en PrO door een andere bekostigingssystematiek van overheidswege naar boven of beneden bijgesteld zullen moeten worden. De twee teldata voor VSO, 1 oktober en 1 februari worden met ingang van februari 2023 teruggebracht naar 1. Indien deze

ontwikkeling gaat leiden tot negatieve gevolgen voor de VSO-scholen dan kunnen zij een beroep doen op een vangnetregeling welke op de website van het samenwerkingsverband is gepubliceerd. In de begroting is hiermee rekening gehouden (programma 3).

De ambitie van het samenwerkingsverband is het aantal VSO-leerlingen niet te laten stijgen t.a.v. het aantal leerlingen in regulier VO. Het lijkt er op, ook al kunnen we dat niet toetsen aan betrouwbare overheidsdata, dat die ambitie door de nasleep van de pandemie niet is behaald. Uit eigen TLV- administratie kunnen we opmaken dat er t.o.v. vorig jaar 20 TLV's VSO meer aangevraagd en toegekend zijn en 31 TLV's voor PrO (dat zijn er 10 meer dan het gemiddelde over de jaren voor de pandemie, voor schooljaar 2021-2022 lag het aantal PrO TLV's opvallend lager). Krimp is dus zeker nog niet aan de orde voor VSO en PrO leerlingen. Weliswaar worden steeds vaker positieve resultaten geboekt met leerlingen die in het VSO ingeschreven staan en praktijk (examen)vakken op een reguliere school volgen, deze krijgen daarmee kansrijker en inclusiever onderwijs. Dit is een erg positieve ontwikkeling. Maar kostentechnisch levert het voor het samenwerkingsverband geen voordeel op. Deze leerlingen vragen op beide typen onderwijs om extra ondersteuning waarvoor middelen nodig zijn en ze blijven vooralsnog ingeschreven op de school waar ze de meeste tijd onderwijs volgen. In de meeste gevallen is dat het VSO.

Rekening is gehouden met een krimp van 2,5% in 2023 van het aantal leerlingen, conform de krimp die werkelijk geconstateerd is de afgelopen jaren. Beschikbare prognoses (DUO, dashboard Passend Onderwijs, Scenario model VO) laten een wisselende voorspelling zien, variërend van 1,5% tot 2,5% per toekomstig schooljaar, maar de werkelijke instroom per regio varieert doordat de mobiliteit van leerlingen lijkt toe te nemen waardoor minder goed te voorspellen is of binnen of buiten de regio aangemeld zal worden.

Zolang de overheid het nieuwe systeem, register onderwijsdeelnemers(ROD) nog niet op orde heeft en nog geen accurate cijfers kan publiceren moeten we er rekening mee houden dat de kengetallen zelfs al vanaf afgelopen 2022 zullen afwijken en kunnen tegen- of meevallen ten opzichte van wat we nu prognosticeren. Redelijkerwijs kan geconstateerd worden dat de middelen, nodig voor het vastgestelde beleid en aansluitende begroting voor de duur van het Ondersteuningsplan 2022-2026 toereikend zijn. Negatieve resultaten worden ten laste gebracht van het eigen vermogen. Om de effecten van de beperking van de geldigheidsduur van de LWOO aanwijzing (tot en met klas 3) op schoolniveau op te vangen worden ook het komend boekjaar nog middelen bestemd om het effect enigszins te verzachten (programma 11).

Een heel bijzonder risico is de grillige wijze waarop door OC&W onder politieke druk wordt geanticipeerd op de mogelijke bovenmatige reserves van samenwerkingsverbanden (> 3,5% van de baten). Er wordt gezinspeeld op maatregelen door de minister van onderwijs. Daarbij zijn de volgende opties genoemd: terugvordering alle vermogen boven de norm van 3.5 % of een generieke korting die varieert van € 30,- tot € 50,- per leerling in het VO. Inleveren van de bovenmatige reserve lijkt een niet te realiseren ingreep, maar indien dit wordt toegepast zou dat betekenen dat de continuïteit van activiteiten zoals die in het Ondersteuningsplan zijn vastgesteld op korte termijn in gevaar zou komen. Een korting van € 50,- op de bekostiging per leerling VO komt neer op circa € 377.557. Hiermee zijn de geplande activiteiten in 2023 nog realiseerbaar, maar zal al in schooljaar 2023-2024 ingegrepen moeten worden om te voorkomen dat vanaf april 2024 het SWV niet meer over voldoende liquide middelen zal beschikken.

De begroting 2023- meerjarenbegroting model infinite 10.0

In de begroting wordt uitgegaan van een scenario waarbij het totale aantal leerlingen in ons samenwerkingsverband komende periode afneemt en het aantal leerlingen in LWOO gelijk blijft. Verwacht wordt (zoals in de inleiding aangegeven) dat het aantal leerlingen in het VSO met circa 20 leerlingen toe zal nemen en het PrO ten opzichte van vorig jaar zelfs met 31. Deze toenamen zijn een schatting gebaseerd op het aantal TLV's dat t.o.v. vorig boekjaar is afgegeven en uitgaande van minder uitstroom dan andere jaren ten gevolge van studievertraging door de pandemie.

Negatief resultaat-afbouw reserve

Hoewel het bestuur de ontwikkeling naar meer inclusief onderwijs wil stimuleren en er al mooie initiatieven ontwikkeld worden waarbij VSO en VO intensief samenwerken, heeft dit veel tijd nodig. Initiatieven worden dan ook financieel ondersteund en (een gedeelte van) VSO leerlingen kunnen, ook als zij een deel van het onderwijs op een reguliere VO school volgen, zolang dat nodig is op de VSO school met een TLV ingeschreven blijven staan. Dit betekent dat de komende perioden, bewust meer wordt uitgegeven dan wordt ontvangen zodat het eigen vermogen wordt afgebouwd. Hierbij wordt geanticipeerd op dat er, net als vorige perioden sprake zal zijn van indexering van de Rijksbaten waardoor het resultaat net als in 2022 mogelijk toch weer onbedoeld positiever uit kan vallen en de afbouwdoelen niet worden behaald. Omdat we te maken hebben met een relatief klein samenwerkingsverband, onduidelijkheid over leerlingdata en grillig overheidsbeleid (zie pagina 74) en door de kleinschaligheid snel een groter risico lopen, is er niet voor gekozen te begroten met baten die op voorhand met een geschat percentage geïndexeerd zijn, maar op basis van de (op moment van vaststellen van de begroting) bekende Rijksbedragen.

Uitgangspunten

Leerlingaantallen: in aansluiting op de verschillende beschikbare prognoses voor de komende jaren (o.a. DUO) wordt voor de komende teldata met 2,5 % krimp gerekend.

Personele kosten: voor 2023 wordt uitgegaan van de meest recente actuele gegevens. De jaren 2024 en verder is telkens rekening gehouden met een toename van de kosten met 3%. Dit geldt ook voor de kosten die samenhangen met de inzet van administratiekantoor (grotendeels personeelskosten) en jaarlijkse prijsstijgingen. Ook is rekening gehouden met de waarschijnlijkheid dat kosten gemaakt moeten worden samenhangend met

een BTW toeslag die scholen voor personeel gedetacheerd aan het samenwerkingsverband moeten gaan doorberekenen. Het is nog onduidelijk voor welk deel van het personeel dit aan de orde zal zijn. Onderzocht wordt of een deel van de medewerkers in dienst van het SWV zal treden en of voor een deel van de taken scholen middelen toegekend krijgen waarmee ze bepaalde diensten zelf organiseren. Voor de begroting dient echter rekening gehouden te worden met de consequenties van de veranderende regels m.b.t. BTW op korte termijn. Daarom is per programma BTW begroot aan de hand van de personele kosten extern personeel.

De kengetallen-aantal leerlingen verwacht- LWOO, Pro en VSO zijn voor boekjaar 2023 op gelijk niveau gehouden. Dit is conform de afspraken die gemaakt zijn om op deze doelgroepen niet te bezuinigen, zodat de voorzieningen in stand blijven én vanuit de verwachting dat er, mede ten gevolge van een tekort aan docenten en de huidige Covid-situatie, mogelijk meer moeite ontstaat in regulier onderwijs deze leerlingen voldoende te ondersteunen. Vanaf teldatum 1-10-2021 is het aantal LWOO naar beneden bijgesteld, conform besluit Opting Out. Verwacht wordt dat het percentage VSO in 2023 en 2024 ten gevolge van de nasleep van de pandemie zal stijgen om daarna weer te dalen tot het voor onze regio gebruikelijke percentage van circa 3%. Verwacht wordt dat de inspanningen van de scholen om meer leerlingen in regulier onderwijs inclusief onderwijs aan te bieden er toe zal leiden dat er in de komende jaren meer VSO leerlingen deelnemen aan regulier onderwijsaanbod en dat er meer uitwisseling van expertise en trajecten op maat zullen ontstaan. Een deel van die leerlingen zal, als dat passend blijkt ingeschreven worden op reguliere scholen, maar het effect hiervan op het aantal VSO deelnemers wordt waarschijnlijk getemperd door de wijziging van de teldata voor het VSO. In 2023 wordt nog maar 1 teldatum bepalend, namelijk die van 1 februari. Hoewel er voor 1 februari altijd nog VSO leerlingen uitstromen zagen we de laatste jaren ook nog late instromers. De ambitie van dit samenwerkingsverband is dat het percentage leerlingen dat succesvol gebruik maakt van regulier VO ondanks ondersteuningsbehoefte groter wordt. Het bestuur verwacht ten minimale dat de inspanningen er toe zullen leiden dat het aantal VSO-leerlingen ten opzichte van het totaal niet zal stijgen. Om recht te doen aan de inspanning van scholen (en hun docenten en leerlingen) binnen dit samenwerkingsverband om kansrijker en daarmee inclusiever onderwijs te bieden zullen we vanaf boekjaar 2023-, te beginnen met schooljaar 2022-2023, een nieuw kengetal introduceren, namelijk het aantal deelnemers aan VSO dat een deel van het programma op een reguliere school volgt.

De begroting 2023 sluit met de programma's aan op de speerpunten die in het Ondersteuningsplan 2022-2026 zijn opgenomen. De belangrijkste opdracht is om meer inclusief- en voor VSO leerlingen meer kansrijk diplomeren te stimuleren. Met dit doel is het programma 'Onderweg naar inclusiever' toegevoegd (programma 13). Daarnaast hebben alle samenwerkingsverbanden de opdracht gekregen een onafhankelijk Ouder en jeugdsteunpunt in te richten, hiervoor worden ook middelen toegekend (programma 14).

Overige opmerkingen

- Het negatieve resultaat van de jaarbegroting wordt ten laste gebracht van het eigen vermogen.
- Doelsubsidies die nog niet toegekend zijn, maar waarvan is toegezegd dat we ze op langere termijn mogen verwachten, zijn in de begroting opgenomen. Aangekondigd is dat de doelsubsidie SMW+ zal komen te vervallen per 1-1-2023.

Toelichting op de begroting per programma

Programma 1. Koepelorganisatie

De inrichting van de koepelorganisatie blijft de komende jaren vrijwel ongewijzigd. De loonkosten nemen vanwege indexatie en inzet controller (0,1 fte) en vanaf 2023 i.v.m. bezoldiging van een onafhankelijke Raad voor Toezicht de komende jaren toe. Het voorgenomen besluit van het bestuur om de organisatievorm anders in te richten geeft naar verwachting eenmalig transitiekosten, o.a. voor de inzet van een wervingsbureau en inzet externe deskundigen. Hiervoor is voor 2022 € 40.000 op de begroting opgenomen. De afgelopen jaren bleek het begrote bedrag voor verzekeringen en geschillen steeds te hoog, maar vanwege de governance transitie met een RvT wordt dit voorlopig gecontinueerd om bestuursonzekerheid bij aanvang te minimaliseren. Vorig boekjaar was besloten om binnen programma 1 een bedrag van € 70.000 te bestemmen ten behoeve van procesaansturing t.b.v. stimulering samenwerking VSO-VO/onderweg naar inclusiever onderwijs. Omdat dit in het huidige Ondersteuningsplan een belangrijk speerpunt is, worden deze activiteiten vanaf 2023 niet meer onder programma 1 maar onder programma 13 apart benoemd. Verder valt op te merken dat de kosten voor voorlichting ouders/PR relatief hoog blijven. Dit houdt verband met de publicatie van een huis aan huis informatiebijlage bij de lokale kranten waarin, naast informatie over aanmeldingsroutes en Ouder- en jeugdsteunpunt, ook ruimte wordt geboden aan alle VO scholen in de regio om zich te presenteren.

Programma 2: Centraal scholingsaanbod

Het budget voor centraal scholingsaanbod t.b.v. medewerkers scholen blijft ongewijzigd. De tot en met 2022 gebruikelijke jaarlijkse stimuleringsbijdrage aan scholen om bij Altra Educé of vergelijkbaar instituut teamscholing in te zetten wordt niet verlengd. Scholen beschikken allen zelf over scholingsmiddelen waarmee ze deze activiteiten kunnen voortzetten.

Programma 3. Ondersteuningsarrangementen

Toegevoegd is de post ' Vangnetregeling'. Indien de groei van het aantal leerlingen vanaf 2023 in de periode na teldatum 1 februari hoger is dan de periode 1 oktober-1 februari, dan kunnen VSO-scholen een beroep doen op de samenwerkingsverbanden voor aanvullende bekostiging. Deze komt in de plaats van de tot 2022 geldende regeling groeibekostiging. Rekening is gehouden met een groei van circa 4 leerlingen per boekjaar (€ 90.000).

De budgetten voor arrangementen (geld volgt leerling) zijn ongewijzigd. Om meer inclusief onderwijs te stimuleren is het wenselijk dat scholen

kunnen blijven inzetten op ondersteuning. De bedragen worden daarom niet aangepast aan het lagere leerlingaantal.

Gecontinueerd wordt naast bovenstaande:

- € 50.000 reservering voor de VSO-scholen in de regio om individuele maatwerkoplossingen in samenwerking met regulier onderwijs t.b.v. leerlingen die een TLV hebben toegekend gekregen mogelijk te maken. Hiermee wordt gehoor gegeven aan de wens zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij passend onderwijs te bieden. Naast dit budget wordt onder programma 13. een bedrag van
- € 20.000 gereserveerd om een doorstroom coördinator/ overstapbegeleider VSO-VO(0,2-0,3 fte) aan te stellen.
- € 120.000 bijdrage kosten zorgcoördinatie VO-scholen t.b.v. organisatie ondersteuningsarrangementen op de reguliere scholen. Vooraf aan uitbetaling dienen scholen aan te geven waar ze het budget aan wensen te besteden waarbij de link met ondersteuning zorgcoördinatie/ leerlingen zichtbaar moet zijn.

Programma 4. Begeleiders Passend Onderwijs

Loonkosten nemen ten gevolge van indexering toe t.o.v. 2022. De reguliere inzet van BPO-ers is niet gewijzigd. Tussentijdse vacatures worden opgevuld. In het kader van opvang gevolgen van de Covid-pandemie hebben vrijwel alle scholen een verzoek tot tijdelijke uitbreiding gedaan. Hier is, binnen de grenzen van het budget dat hiervoor door de gemeente Purmerend voor de jaren 2022-2023 is toegekend, gehoor aangegeven, deels door inzet specifiek geselecteerde medewerkers, deels door scholen te faciliteren waardoor zij medewerkers met ondersteunende taken tijdelijk uit kunnen breiden.

Programma 5. ReboundTOM

De loonkosten zijn geïndexeerd. Ten gevolge van de Covid-pandemie is de behoefte aan deze voorziening toegenomen.

Programma 6. POVO

In het kader van het protocol de Waterlandse Overstap en dyslexie worden veel leerlingen klassikaal in groep 8 van het PO getoetst (o.a. NIO en drempelonderzoek). VO scholen kunnen hiermee hun LWOO en PrO aanvragen onderbouwen en hun beleid t.a.v. ondersteuning voor deze doelgroepen hierop mede baseren. Basisscholen stellen prijs op de toetsinformatie ter (mede) onderbouwing van hun VO plaatsingsadvies. De kosten van deze onderzoeken kwamen tot en met schooljaar 20-21 100% ten laste van de plaatsende VO scholen. Vanaf schooljaar 2021-2022 neemt het aanmeldende PO 25% van deze kosten voor hun rekening. Het samenwerkingsverband bemiddelt en treedt op als opdrachtgever van het toetsbureau. Omdat vooraf nog niet duidelijk is op welke school de leerlingen ingeschreven worden, bevoorschot het samenwerkingsverband het toetsbureau om na plaatsing van de leerlingen de kosten door te factureren aan de betreffende scholen. Het samenwerkingsverband draagt de kosten (circa € 30.000) voor leerlingen die niet ingeschreven worden op- en om die reden niet toe te rekenen zijn aan een VO-school in de regio. Het samenwerkingsverband reserveert € 10.000,- voor leerlingen die op een VO in de regio geplaatst worden en n.a.v. de Waterlandse Overstaptoetsen in aanmerking komen voor dyslexie-onderzoek.

Programma 7. VO –team
(interventieteam GGZ onderwijsexpertise team Levvel-Bascule)

Het budget wordt ten opzichte van vorige boekjaren met €10.000 verhoogd. Het team (personele samenstelling) en werkwijze is in 2022 aangepast en afgestemd met ondersteuningscoördinatoren. Uit de laatste auditrondes bleek dat scholen meer leerlingen met intensieve ondersteuningsbehoefte onderwijs kunnen blijven aanbieden dankzij de inzet van dit team maar dat de capaciteit te beperkt is. Omdat de inzet van dit team bijdraagt aan het speerpunt inclusiever onderwijs is ervoor gekozen het budget iets te verhogen. Een deel van de kosten wordt uit VSV- middelen gedragen.

Programma 8. Reserve (calamiteiten)

Ongewijzigd t.o.v. 2020. De reserve van € 400.000 staat 'vast' op de bankrekening van het SWV. In de begroting staat geen getal omdat er geen bedrag onttrokken of toegevoegd hoefde te worden.

Programma 9. Plusvoorziening: Overstapcoach VO-MBO

Ongewijzigd. Het programma Overstapcoach is onderdeel van het VSV-beleid zoals vastgesteld in het Ondersteuningsplan 2022-2026 en wordt vervolgd vanwege het goede resultaat: de VSV-cijfers nemen aantoonbaar af. Het gaat om preventieve inzet om de overstap bij risicoleerlingen die nu het VO gaan verlaten met de VO-school samen beter te begeleiden. Vanuit de plusmiddelen is voor dit programma een subsidie van € 62.000 voor het komend boekjaar toegekend. Het projectplan VSV voor de regio Zaanstreek-Waterland inclusief toedeling van beschikbare middelen wordt in een bestuurlijk overleg jaarlijks vastgesteld, hierbij is altijd een bestuurlijk vertegenwoordiger en/of directeur) van de samenwerkingsverbanden VO betrokken.

Programma 10. Schoolmaatschappelijk werk

De gemeente Purmerend heeft formeel laten weten het voornemen te hebben de subsidierelatie te beëindigen per 1-1-2023. Van de twee medewerkers heeft een medewerker gekozen voor een aanstelling elders. De gemeente gaat er van uit dat de huidige medewerker haar werkverband kan vervolgen bij de nieuwe aanbieder die door de gemeente gekozen is. Omdat onderhandelingen tussen partijen nog lopen is ervoor gekozen in de begroting rekening te houden met eventuele transitiekosten. Vanaf 2023 staan er formeel geen baten meer tegenover.

Programma 11. Scholen basis & innovatie ondersteuning

In 2015 is besloten om reguliere scholen een bedrag toe te kennen om scholen te stimuleren de basisondersteuning te versterken en innovatie aan te moedigen. Deze bijdragen zijn in de voorliggende meerjarenbegroting structureel opgenomen.

Subsidie aanvullend onderwijsassistent ISK-groepen € 50.000. Deze extra aanvulling op de ISK bekostiging is noodzakelijk om alle praktische beslommeringen die samenhangen met de explosieve groei, vele verhuizingen van leerlingen en aanpassingen aan programma's met zich meebrengen, op te vangen.

Ongewijzigd: In het kader van convenant-kaderafspraken met wethouders en schoolbestuurders, als vastgelegd in de ' thuiszittersaanpak regio Waterland' heeft het samenwerkingsverband/ hebben de scholen zichzelf opgelegd onder andere te werken aan verbetering van verzuimregistratie en opvolging. Om scholen te kunnen faciliteren uitvoering te geven aan deze taak is hiertoe de tijdelijke voorziening (€ 150.000) opgenomen in de begroting. Het is de wens van de scholen dit langer te continueren als blijkt dat de middelen van het samenwerkingsverband daartoe voldoende zijn. Dat lijkt op dit moment beperkt het geval, de maatregel is daarom tot en met uiterlijk boekjaar 2023 opgenomen in de begroting.

Tot en met 2023 wordt aan VMBO-scholen een bijdrage uitgekeerd om de gevolgen van het beperken van de geldigheidsduur aanwijzing LWOO te verzachten en zo onder andere te faciliteren dat zij leerlingen extra kunnen ondersteunen die door de Covid-pandemie met leerachterstanden vanuit het PO komen die net buiten de criteria voor LWOO vallen.

Programma 12. Project begaafde leerlingen

2023 (was 2022 maar i.v.m. de Covidpandemie is sprake van verlenging) is het laatste projectjaar in het kader van het project/ OC&W- subsidie ter stimulans aanpak (hoog) begaafde leerlingen. In 2023 wordt hiermee samenhangend de inzet van de schoolpsycholoog-penvoerder verlengd. Het samenwerkingsverband en de deelnemende scholen zijn verplicht mee te financieren. Het samenwerkingsverband draagt daarvan een groot deel van de kosten. N.b. Bij het afsluiten van het boekjaar 2022 en na ontvangst verantwoording middelen van de participerende scholen wordt duidelijk hoeveel deze scholen, naast het SWV, uit eigen middelen hebben ingezet ten bate van het project (co-financiering is voorwaarde voor de subsidie). Afhankelijk daarvan kan worden vastgesteld of er nog subsidiemiddelen beschikbaar zijn voor 2023. Omdat dat bij de totstandkoming van de begroting nog niet bekend is, is een P.M. post opgenomen.

Nieuw toegevoegde programma's in het kader van speerpunten Ondersteuningsplan 22-26.

Programma 13. Onderweg naar inclusiever-> kansrijker onderwijs

Conform de ambities worden middelen geoormerkt waarmee initiatieven bekostigd c.q. geborgd worden. Indien projecten succesvol zijn kan- in theorie- in de toekomst verwacht worden dat het deelname percentage VSO licht zal afnemen en kunnen middelen mogelijk structureel ten bate van de uitbreiding van dekkend aanbod binnen regulier onderwijs ingezet blijven worden. Deze 'baten' zijn niet begroot omdat in de aanvangsfase rekening gehouden moet worden met dubbele kosten doordat meerdere scholen bij dezelfde leerling betrokken zijn (symbioseonderwijs).

Programma 14. Ouder en Jeugdsteunpunt

De inrichting van een onafhankelijk Ouder en Jeugdsteunpunt is een wettelijke opdracht. Hiertoe zijn middelen toegevoegd aan de baten lichte ondersteuning door de overheid. Er is een kwartiermaker aangesteld die in de opbouwfase tevens als contactpersoon fungeert. Relaties worden gelegd met de Ondersteuningsplanraad, ouder& leerling-raden van de scholen en gemeentelijke informatiepunten. Ook wordt onderzocht of dit punt ingericht kan worden in samenwerking met andere SWV's.

Ontwikkeling Calamiteiten- en bestemmingsreserve

Ontwikkeling (bestemming) reserve aansluitend op conceptbegroting- baten conform de laatst bekende bedragen overheidbijdragen.

	resultaat 2022	reserves dec 2022	verwacht resultaat 2023	reserves dec 2023	verwacht resultaat 2024	reserves dec 2024	verwacht resultaat 2025	reserves dec 2025	verwacht resultaat 2026	reserves dec 2026
Algemene reserve		400.000		400.000		70.752		-463.716		-1.058.879
Reserve passendonderwijs		676.772		300.514						
	218.343		-376.258		-629.762		-534.468		-595.163	

De financiele situatie wordt risicovol na 2023. Leerlingontwikkeling (regulier versus VSO) zal hier naar verwachting nog van grote invloed op kunnen zijn. Omdat in afgelopen jaren telkens een minder negatief resultaat* werd behaald dan verwacht omdat o.a. baten (significant) positiever bleken lijkt het verantwoord niet lager te begroten zodat aansluiting bij OP 22-26 gehandhaafd wordt. De ontwikkelingen zijn goed te volgen; eventueel aanpassingen kunnen tijdig ingevoerd/zodra duidelijk wordt dat de calamiteitenreserve daadwerkelijk dreigt aangesproken te worden.

* Bij het samenstellen van de begroting zijn (door ontbreken kengetallen vanwege problemen overheid met nieuwe systeem) en nog niet alle kostenposten (o.a. symbiose klassen) vastgesteld voor 22-23, nog niet alle lasten vast te stellen. In combinatie met hogere baten lijkt het resultaat positiever uit te vallen dan verwacht. Er moet echter rekening gehouden worden met een naheffing i.v.m. BTW op detacheringen. Ondanks dat de overheid stuurt op benutten alle reserves boven de voor ons geldende calamiteitenreserve is uitgaan van te positief resultaat op dit moment om bovengenoemde reden (nog) niet verantwoord.

Als we uitgaan van een indexering op de overheidsbaten van 2,5% ziet het beeld er als volgt uit:

	resultaat 2022	reserves dec 2022	verwacht resultaat 2023	reserves dec 2023	verwacht resultaat 2024	reserves dec 2024	verwacht resultaat 2025	reserves dec 2025	verwacht resultaat 2026	reserves dec 2026
overheidsbaten (som lichte en zware ondersteuning, lwoo, pro) +2,5%			*€ 260.324,28*		*€ 252.130,28*		*€ 245.827,03*		*€ 239.681,38*	
Algemene reserve		400.000		400.000		400.000		383.557		28.075
Reserve passendonderwijs		676.772		560.839		272.198		-16.443		
resultaat bij overh	218.343		-115.933		-377.632		-288.641		-355.482	

SAMENWERKINGSVERBAND VOORTGEZET ONDERWIJS WATERLAND

Bezoekadres:
Flevostraat 257, 1442 PX Purmerend
Het SWVVO is gevestigd in het gebouw van
Scholengemeenschap W.J. Bladergroen.

VO Loket Waterland:
Postbus 890, 1440 AW Purmerend
Telefoonnummer: 0299 748 023
E-mail: loket@swvvowaterland.nl

www.samenwerkingsverbandvowaterland.nl

Bestuursverslag
Versie: 19/04/2022